

**ESNAF VE SANATKARLAR VE DİĞER BAĞIMSIZ
ÇALIŞANLAR SOSYAL SİGORTALAR KURUMU
KANUNUNUN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞ
HÜKÜMLERİ ⁽¹⁾**

Kanun Numarası : 1479
Kabul Tarihi : 2/9/1971
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 14/9/1971 Sayı : 13956
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 10 Sayfa : 3300

*1 - 19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri :
(Madde numaraları: 6,7,8,9,16,21,24,25,26,28,29,30,33,35 36,38,39,41,42,45,49,50,51,52,53,56,70,73,74,76,79, Geçici 2,
Geçici 4)*

Madde 6 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum görevlileri Genel Müdürün önerisi üzerine Yönetim Kurulunca atanır.

Yönetim Kurulu bu yetkisini Genel Müdüre ve Genel Müdür de kısmen alt kademelere devredebilir.

Madde 7 fıkra iki – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumda, Bakanlar Kurulundan alınacak karar üzerine, özel sözleşme ile yerli ve yabancı uzmanlar çalıştırılabileceği gibi gerektiğinde Sosyal Sigortalar Kurumu personeline de özlük hakları saklı kalmak üzere görev verilebilir.

Madde 8 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu bir karar organı olup, Kurumun en yüksek yönetim ve karar yetkisini, sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu, bir başkan ile sekiz üyeden kuruludur. Başkan ile bir üye Çalışma Bakanlığının, bir üye Maliye Bakanlığının, bir üye Sanayi ve Ticaret Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla atanır. Sigortalıları temsil edecek diğer dört üye, bağlı buldukları en yüksek meslek kuruluşlarınca gösterilecek üçer aday arasından Genel Kurulca seçilir.

Genel Müdür Yönetim Kurulunun tabii üyesidir.

Bakanlar Kurulunca atanacak başkan ve üyelerin mesleki alanda yüksek öğrenim görmüş olmaları gereklidir.

Sigortalıları temsil eden üyelerin sigortalılık nitelikleri kalmadığı takdirde, tekrar seçilmelerinde Genel Kurul üyesi bulunmaları şartı aranmaz.

(1) Bu Kanundaki para cezalarının uygulanması ile ilgili olarak 10/6/1949 tarih ve 5435 sayılı Kanunu değiştiren 21/1/1983 tarih ve 2790 sayılı Kanun ile 15/8/1957 tarih ve 9682 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 20/5/1957 tarih ve E. 1, K. 12 sayılı Yargıtay İç. Bir. Kur. Kararına bakınız.

Meslek kuruluşları temsilci üyeleri, üyelik niteliklerinden birini kaybetmeleri veya bir asil üyeliğin boşalması halinde, en çok oy almış olandan başlamak üzere, yedek üyeler sırasıyla Yönetim Kuruluna katılmak üzere göreve çağrılır.

Asil üyenin yerine gelen yedek üye, asil üyenin görev süresini tamamlar.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi iki yıldır. Süresi biten üyeler tekrar atanabilir veya seçilebilirler.

Başkanın bulunmadığı hallerde geçici Başkan üyeler tarafından seçilir.

Madde 9 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu en az 7 üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir.

Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Genel Müdürün zorunlu nedenlerle toplantıya katılmaması halinde Genel Müdür yardımcılarında biri, Genel Müdürü temsilen kurul toplantılarına katılır.

Yönetim Kurulu en az haftada bir toplanır. Özürsüz olarak toplantılara katılmayan üyelerin ücretlerinden, Yönetim Kurulu Yönetmeliğine göre kesinti yapılır.

Haklı özürü nedeniyle üç ay ve daha fazla görevine devam edemeyeceklerin yerine yedekleri toplantılara katılır.

Haklı özürün sona ermesinde asıl üye vazifesine devam eder.

Madde 16 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun her sigorta kolu için ayıracağı karşılıklar;

a) Faiz haddi yürürlükteki hükümlere göre en yüksek seviyede olmak kaydıyla Devlet bankalarına yatırmak,

b) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahviller ile gelir garantisi verdiği hisse senetlerine yatırmak,

c) Taşınmaz mallara yatırmak,

d) Sigortalılara konut veya toplu işyeri yapımı için bu yapıların birinci derece ipoteki karşılığında, taşınmazın değerinin % 80 ine kadar, konutlarda 20, işyerlerinde 10 yılda itfa edilmek, % 5'ten aşağı olmamak üzere faiz yürütülmek ve aynı sigortalının ancak kredinin birinden yararlanması kaydı ile tüzük hükümlerine göre ve Bakanlar Kurulunca tespit olunacak banka veya bankalara mevduatta bulunmak yahut 21 inci madde gereğince kurulacak müesseselere ikrazda bulunmak,

e) Esnaf ve sanatkarlara işletme ve tesis kredisi olarak tahsis edilmek üzere ve en az % 6 faiz getirmek kaydıyla tüzük hükümlerine göre T. Halk Bankasına yatırmak,

suretiyle işletilir.

Bu karşılıkların en çok % 40 ı (b) fıkrasında, % 25 i (d), % 25 i (e) fıkrasında yazılı olan konulara yatırılır.

Madde 21 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum yükümlü olduğu görevleri yerine getirmek üzere kendisine bağlı ve tüzel kişiliği olan kuruluşlar kurabilir.

Bu müesseselerin kuruluşları, çalışma konuları, organları, görev ve yetkileriyle denetimi usulleri tüzüklerinde belirtilir.

Bu kanunun 17,18,20 nci maddeleri Kurumun kuracağı bu kuruluşlar hakkında da uygulanır. Kurum görevlileri bu kuruluşlarda görevlendirildiklerinde, özlük hakları saklı kalmak şartıyla çalıştırılırlar.

Madde 24 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalışan esnaf ve sanatkarlar

ile diğer bağımsız çalışanlar hakkında malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Kanunun uygulanması bakımından kendi adına ve hesabına çalışanlar olarak nitelendirilen bağımsız çalışanlardan kanunla kurulu meslek kuruluşlarına yazılı olan gerçek kişiler ve tüzel kişilerden kollektif şirketlerin ortaklarını, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortaklarını, limited şirketlerin ortaklarını, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarını kapsar.

Ancak;

- a) Herhangi bir meslek kuruluşuna yazılması zorunlu olmayanlar,
- b) Kanunla kurulu emekli sandıklarına kesenek ödemekte olanlar,
- c) Tarım işi yapanlar (Tarım sanatlarına ait işleri yapanlar hariç),
- ç) Yabancı uyruklular,

Hakkında bu kanun hükümleri uygulanmaz.

Madde 25 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü maddede belirtilen kimseler meslek kuruluşuna yazılarak çalışmaya başladıkları tarihten itibaren kendiliğinden bu kanuna göre "sigortalı" olurlar. Meslek kuruluşları da, yeni yazılanları en geç üç ay içinde Kurumun ilgili şubelerine bildirir.

Bunlar hakkında sigorta hak ve yükümleri meslek kuruluşuna yazılarak çalışmaya başladıkları tarihten itibaren uygulanır.

Bu suretle sigortalı olmak hak ve yükümünden kaçınılamaz ve vazgeçilemez.

Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz.

Madde 26 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanunun kapsamına girenler, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç üç ay içinde Kurumun ilgili şubesine başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırırlar.

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymaya zorunlu buldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler Çalışma Bakanlığınca hazırlanacak bir tüzük ile tespit olunur.

Madde 28 fıkra üç – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Hangi hallerde sigortalının çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılacağı Çalışma Bakanlığınca hazırlanacak tüzükte belirtilir.

Madde 29 bent (c) – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

- c) Malullük aylığından yararlanmak için yazılı istekte bulunmak,
Şarttır.

Madde 30 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı, sigortalının 50 nci maddede belirtilen gelir basamaklarından son defa prim ödediği gelir basamağının % 70 i oranında hesaplanır.

15 yıldan fazla prim ödemiş olması halinde, fazla olan her tam yıl için bu oran % 1 artırılır. Ancak malullük aylığı, aylığa esas olan gelir basamağının % 80 ini aşamaz.

Madde 33 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı :

- a) Yapılan kontrol muayenesi sonucu malullük halinin sona erdiğinin anlaşılması,

b) Sigortalının, 8/6/1949 tarih ve 5434, 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı kanunlarla 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli Sandıklarına ve bu kanuna tabi olan işlerde çalışması,

Hallerinde kesilir.

Yukarda belirtilen haller dolayısıyla malullük aylığı kesilen sigortalılar hakkında, 5434, 506 sayılı kanunlarla, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen Emekli Sandıkları mevzuatı ve bu kanun hükümleri uygulanmaz.

Ancak, yukarda belirtilen kimseler işten ayrılarak yazı ile malullük aylığı isteğinde bulunurlarsa, kontrol muayenesine tabi tutulmak ve malullüğün devam ettiği anlaşılacak şartıyla, eski malullük aylığı, yazılı istek tarihini takibeden aybaşından itibaren yeniden ödemeye başlanır.

Madde 35 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için işten ayrılarak yazılı talepte bulunan sigortalının, kadın ise 55, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve bu kanuna göre en az 15 tam yıl sigorta primi ödemiş bulunması şarttır.

Madde 36 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yaşlılık aylığı, sigortalının, 50 nci maddede belirtilen gelir basamaklarından son defa prim ödediği gelir basamağının % 70 i oranında hesaplanır.

Bu oran, 25 yıldan fazla prim ödenmiş olması halinde, fazla olan her tam yıl için % 1, sigortalıya 35 inci maddede belirtilen yaşlardan sonra aylık bağlanması halinde ise, fazla olan her tam yaş için % 1 artırılır.

Yaşlılık aylığı her halde yaşlılık aylığına esas olan gelirin % 90 ını aşamaz.

Madde 38 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre bağlanan yaşlılık aylığı, sigortalının 8/6/1949 tarih ve 5434, 17/7/1964 tarih ve 506 sayılı kanunlarla, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen Emekli Sandıklarına ve bu kanuna tabi olan işlerde çalışması hallerinde kesilir.

Yukarda belirtilen haller dolayısıyla yaşlılık aylığı kesilen sigortalılar hakkında, 5434, 506 sayılı kanunlarla, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen Emekli Sandıkları mevzuatı ve bu kanun hükümleri uygulanmaz.

Şu kadar ki, yukarda belirtilen kimselerden işten ayrılarak yazı ile yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunanların aylıkları, istek tarihlerini takibeden aybaşından başlanarak yeniden ödenmesine devam edilir.

Madde 39 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan ve kadın iseler 55, erkek iseler 60 yaşını doldurmuş oldukları halde yaşlılık aylığına hak kazanamamış olan sigortalıların ödedikleri primler, yazılı istekleri üzerine toptan ödeme şeklinde geri verilir.

Madde 41 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ölen sigortalının hak sahiplerine aylık bağlanabilmesi için, sigortalının en az 3 tam yıl sigorta primi ödemiş bulunması şarttır.

Yaşlılık veya malullük sigortasından aylık almakta iken veya bu aylıklara hak kazandıktan sonra ölenlerin hak sahiplerine de ölüm sigortasından aylık bağlanır.

İş kazaları sonucu vukubulan ölümlerde prim ödeme müddeti dikkate alınmaz.

Madde 42 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının ölümü halinde, hak sahibi kimselerine bağlanacak aylığın tespitinde :

- a) Sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazanmış bulunduğu malullük veya yaşlılık aylığı,
- b) Malullük veya yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra çalışmaya başlayan veya kontrol muayenesi sebebiyle aylığı kesilen sigortalı için, sağlığında bağlanmış bulunan malullük veya yaşlılık aylığı,
- c) En az 3 tam yıl sigorta primi ödemiş olan sigortalının ölüm tarihinde, 50 nci maddede belirtilen gelir kademelerinden son prim ödediği gelir kademesinin % 70 i üzerinden hesaplanacak aylık, esas tutulur.

Aylık bağlanmamış veya aylık bağlanması için istekte bulunmamış olan kadın sigortalının 55, erkek sigortalının 60 tan yukarı yaşlarda ölümü halinde (c) fıkrasına göre hesaplanacak aylık bu yaşlardan sonra doldurmuş bulunduğu her tam yaş için % 1 artırılarak hesaplanır.

Madde 45 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ölen, sigortalının tahsis yapılmasına hak kazanan kimselerine aşağıdaki hükümlerde belirtilen oran ve şartlarla aylık bağlanır veya toptan ödeme yapılır.

Ölen sigortalının 42 nci madde gereğince tespit edilecek aylığının veya 44 üncü madde gereğince tespit edilecek toptan ödeme miktarının,

- a) Dul karısına % 50 si, tahsis yapılacak çocuğu bulunmayan dul karısına % 70 i,
- b) Kadın sigortalının ölümü tarihinde 60 yaşını geçmiş veya çalışmayacak derecede malul olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen kocasına % 50 si, tahsis yapılacak çocuğu bulunmayan kocasına % 70 i,
- c) 18 yaşını (veya orta öğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını) doldurmamış yahut yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul bulunan çocukları ile geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak kaydı ile yaşları ne olursa olsun evlenmemiş kız çocuklarının her birine % 25 i,
- d) Sigortalının ölümü tarihinde eşine ve çocuklarına yapılması gereken tahsisinin toplamı sigortalıya ait tahsisten aşağı olursa, artanının, eşit hisseler halinde, geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen ana ve babasına, (her birinin hissesi % 25 i geçmemek üzere) % 25 i,

Aylık veya toptan ödeme şeklinde verilir.

Sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş yahut babalığı hükme bağlanmış çocuklarıyla sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar.

Hak sahibi eş ve çocuklara yapılacak tahsisin toplamı, sigortalıya ait tutarını geçemez. Bu sınırın aşılması için, gerekirse, hak sahibi kimselerin tahsis miktarlarından orantılı olarak indirmeler yapılır.

Madde 49 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre ödenecek sigorta primi, sigortalının beyan ettiği 50 nci maddede belirtilen gelir basamağının % 13 üdür.

Sigortaya girişlerde bildirilen gelirin% 25 i oranında giriş keseneği; basamak yükselmelerinde aradaki artış farkı kadar yükselme primi alınır.

Bu kesenek ve primlerin tümü vergi uygulamasında gider olarak yazılabilir.

Madde 50 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre sigortalıların ödyecekleri primlere esas olmak üzere bildirecekleri aylık gelir basamakları;

Birinci basamak	: 400
İkinci basamak	: 540
Üçüncü basamak	: 700
Dördüncü basamak	: 900
Beşinci basamak	: 1 200
Altıncı basamak	: 1 600
Yedinci basamak	: 2 000
Sekizinci basamak	: 2 400
Dokuzuncu basamak	: 2 800
Onuncu basamak	: 3 250
Onbirinci basamak	: 3 750
Onikinci basamak	: 4 500 liradır.

Madde 51 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı, bu kanuna göre sigortalılığının başladığı tarihte 50 nci maddede belirtilen aylık gelir basamaklarından dilediğini seçer ve yazılı olarak en geç 30 gün içinde Kuruma bildirir.

Bildirim yapılmaması halinde ilk basamak seçilmiş sayılır.

Madde 52 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı seçtiği basamakta 2 tam yıl prim ödemedikçe ve sırası dışında basamak değiştiremez.

Basamak değiştirme isteği Kuruma yazıyla bildirilir.

Bu yazılı talebi takibeden aybaşından itibaren sigortalı, seçtiği basamak üzerinden primlerini öder.

Madde 53 fıkra bir ve iki – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı, 49 uncu maddede belirtilen prim borcunu, (Ocak - Mart), (Nisan-Haziran), (Temmuz - Eylül) ve (Ekim - Aralık) sürelerine ait olmak üzere, ilgili dönemi takibeden ayın sonuna kadar Kuruma ödemek zorundadır.

Primler, süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlayarak ilk dönem için% 10 fark ve bundan sonra geçecek her ay için% 2 gecikme zammı uygulanır.

Madde 56 fıkra dört ve beş – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yukarda belirtilen raporlar üzerine Kurumca verilen karara ilgililer tarafından itiraz edilirse, durum, bu Kurumun Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.

Bu Kurumun Yüksek Sağlık Kurulunun kuruluş şekil ve şartları ile çalışmasulleri ve üyelerine verilecek ödenek, Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca birlikte hazırlanacak bir tüzükle tespit edilir.

Madde 70 fıkra iki – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna dayanılarak Kurumca açılacak tazminat davaları 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

Madde 73 fıkra bir – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalılar bu Kanun hükümlerinin uygulanması hakkında Kurumca yapılacak tespite karşı, bildirim tarihinden sonraki bir ay içinde yetkili mahkemeye başvurabilirler.

Madde 74 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Her hesap yılı sonunda o yıl içinde elde olunan primlerden ve Kurumun diğer gelirlerinden aşağıdaki karşılıklar ayrılır:

- a) Matematik karşılıklar,
- b) Ödenmiş primler karşılığı,
- c) Menkul ve gayrimenkuller için dahili sigorta fonları karşılığı,
- ç) Diğer karşılıklar ve provizyonlar,

Matematik karşılık, bu Kanun gereğince bağlanan aylıkların peşin değeri toplamıdır.

Ödenmiş primler karşılığı, o yıl gelirlerinden yıl içinde yapılan bütün ödemeler, matematik karşılıklar ve (c), (ç) bentlerinde yazılı diğer karşılıklar ve provizyonlar çıktıktan sonra geri kalan miktardır.

Madde 76 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre sigortalıya veya hak sahibi kimselerinden her birine bağlanacak aylığın aylık tutarındaki lira kesirleri liraya çıkarılır.

Madde 79 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

En az 2 tam yıl bu Kanuna göre sigortalı bulunanlar, kendilerine, daha önce malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmamış olmak şartıyla, 24 üncü maddede belirtilen sigortalılık niteliğini kaybettiklerinde, Kuruma yazılı olarak istekte bulunmak suretiyle, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına isteğe bağlı olarak devam edebilirler.

İsteğe bağlı sigortanın hangi esaslar dairesinde yapılacağı Çalışma Bakanlığınca hazırlanacak bir tüzükte belirtilir.

Geçici Madde 2 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 45 yaşını geçmiş bulunan erkek sigortalılarla, 40 yaşını geçmiş kadın sigortalılardan, erkek iseler 60, kadın iseler 55 yaşını doldurmuş olmakla beraber, 15 tam yıl üzerinden sigorta primi ödemişler:

a) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce en az on yıldan beri herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalıştıklarını belgelemek,

b) En az beş tam yıl sigorta primi ödemek,

Şartıyla, 15 tam yıl prim ödemiş olanlar gibi yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

Ancak, bu kimseler 50 nci maddede gösterilen basamaklardan en çok sekizinci veya daha küçük miktarlara karşılık olan basamakların birinden prim ödemeye başlayabilirler.

10 yıllık eski çalışma süresi, bu Kanunun uygulanmasına geçildiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde meslek kuruluşları veya vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile tespit edildiği takdirde, gerek sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, Kurumun bu yüzden uğrıyacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Geçici Madde 4 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 56 ncı maddesinde belirtilen Yüksek Sağlık Kurulu bu Kurumun bünyesinde kuruluncaya kadar, sağlık raporları üzerine Kurumca yapılan işleme itirazlar Sosyal Sigortalar Kurumu Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır. Bu hizmet karşılığı, Sosyal Sigortalar Kurumunun ücret tarifesi üzerinden Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenir.

2 - 6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri:
(Madde numaraları: 45,49,50,52,53, Ek 2, Ek 5)

Madde 45 fıkra üç – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Hak sahibi kimselere bağlanacak aylıklar, hak sahibi bir kişi ise, birinci basamağa göre bağlanacak aylığın % 80'inden, hak sahibi iki kişi ise % 90'ından az olamaz.

Madde 49 fıkra bir ve üç – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre ödenecek sigorta primi, sigortalının beyan ettiği 50 nci maddede belirtilen gelir basamağının % 15'idir.

Bu kesenek ve primlerin tümü vergi uygulamasında gider olarak gösterilebilir.

Madde 50 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre sigortalıların ödeyecekleri primler ile bağlanacak aylıkların hesabında esas tutulacak aylık gelir basamakları:

Birinci basamak: 1200

İkinci basamak : 1600

Üçüncü basamak : 2200

Dördüncü basamak : 2800

Beşinci basamak: 3400

Altıncı basamak: 4000

Yedinci basamak: 4800

Sekizinci basamak: 5600

Dokuzuncu basamak: 6400

Onuncu basamak : 7400

Onbirinci basamak: 8400

Onikinci basamak : 9660

Yukarıdaki basamaklar geçim endekslerinde, asgari ücretlerde, genel ücret düzeylerinde ve ülkenin ekonomik durumunda meydana gelen değişikliklerle Kurumun mali durumu gözönünde bulundurularak, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre saptanan prime esas tavan ücreti aşmamak üzere basamak sayısı sabit kalmak ve anılan kanuna paralel olarak Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden düzenlenebilir.

Madde 52 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı bulunduğu basamakta iki tam yılını doldurmadıkça ve sırası dışında basamak yükseltemez. Basamak yükseltmek için, iki dönem öncesine kadar olan prim ve her türlü borçların ödenmiş olması koşuldur.

Basamak yükseltme isteği Kuruma yazı ile bildirilir.

Bu yazılı talebi takip eden dönem başından itibaren, sigortalı yükselttiği basamak üzerinden basamak yükseltme farkı ile primlerini öder.

Bu kanun kapsamına ilk kez girecekler giriş bildirgesi ile veya sonradan usulüne uygun olarak verecekleri dilekçe ile basamaklarının kendiliğinden yükseltilmesini Kurumdan isteyebilirler.

Madde 53 fıkra bir ve iki – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı, 49 uncu maddede belirtilen prim borcunu (Ocak, Şubat, Mart), (Nisan, Mayıs, Haziran), (Temmuz, Ağustos, Eylül), (Ekim, Kasım, Aralık) sürelerine ait olmak üzere, ilgili dönem ayının sonuna kadar kuruma ödemek zorundadır.

Primler, süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlayarak ilk ay için % 10 ve bundan sonra geçecek her ay için % 2 gecikme zammı uygulanır.

Fıkra beş ve yedi – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Primlerin zamanında ödenmeyen kısmı için, gecikme zammının uygulandığı sürenin sonundan başlayacak kanuni faiz tahsil olunur.

Primlerin hesaplanması, ödenmesi ve tahsili usulleri tüzükle belirtilir.

Ek Madde 2 fıkra üç ve dört – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yeni basamak ve aylıklar, basamak ve aylıkların düzenlenmesine dair Bakanlar

Kurulu kararının alındığı tarihi takip eden dönem başından itibaren uygulanır.

Ancak eski basamakta geçen süreler yeni intibak ettirilen basamakta geçmiş süreler olarak değerlendirilmez.

Ek Madde 5 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu yasaya göre sigortalılara bağlanacak malullük ve yaşlılık aylıklarının aylık tutarı ile hak sahiplerine bağlanacak aylığa esas aylık tutarı, cari günlük en az ücretin aylık tutarının 1/3'ünden az olamaz.

3 - 14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri: (Madde numaraları : 8,9,11,12,24,25,26,51, Ek Geçici 4, Ek Geçici 9)

Madde 8 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu bir karar organı olup kurumun en yüksek yönetim ve karar yetkisini, sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu bir başkan ile sekiz üyeden teşekkül eder. Genel Müdür Yönetim Kurulunun başkanıdır. İki üye Sosyal Güvenlik Bakanının, bir üye Maliye Bakanının, bir üye Ticaret Bakanının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile atanır. Sigortalıları temsil edecek dört üye, bağlı buldukları en yüksek meslek kuruluşlarınca gösterilecek üçer aday arasından Genel Kurulca seçilir.

Bakanlar Kurulu kararı ile atanacak üyelerde Genel Müdür ve yardımcılarının haiz olması gereken şartlar aranır.

Sigortalılar arasından Yönetim Kuruluna seçilen üyenin sigortalılık niteliğinin kalkması halinde Yönetim Kurulu üyeliği ancak seçildiği devre sonuna kadar devam eder.

Sigortalıları temsil eden asıl üyeliklerin boşalması halinde, en çok oy almış olandan başlamak üzere yedek üyeler sırasıyla Yönetim Kuruluna katılmak üzere göreve çağrılır.

Asıl üyenin yerine gelen yedek üye, asıl üyenin görev süresini tamamlar.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi iki yıldır. Süresi biten üyeler tekrar atanabilir veya seçilebilirler.

Madde 9 fıkra bir – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu en az beş üye ile toplanır. Kararlar toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır.

Madde 11 fıkra üç – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu maddenin (a) fıkrasında yazılı bulunan üyelerin görev süreleri iki yıl olup yeniden seçilebilirler. Üyelik niteliğini yitirenlerin Genel Kurul üyeliği kalkar ve yedekleri asıllarının görev sürelerini tamamlar.

Madde 12 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurul iki yılda bir en geç Mayıs ayı sonuna kadar Çalışma Bakanının çağrısı üzerine toplanır. Çalışma Bakanı gerekli görürse Kurulu olağanüstü toplantılara çağırabilir. Toplantı için yeter sayı üye tamsayısının salt çoğunluğudur.

Madde 24 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kurumları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalışan esnaf ve sanatkarlar ile diğer bağımsız çalışanlar hakkında malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigortayardımları sağlanır.

Bağımsız, kendi adına ve hesabına çalışanlar olarak nitelendirilen tüzelkişilerden, belediye hudutları dışında olanlar dahil kolektif şirketlerin ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları, limited şirketlerin ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, donatma iştirakleri ortakları, anonim şirketlerin kurucu ortakları ile Yönetim Kurulu üyesi olan ortaklar da bu Kanun hükümlerine tabidir.

Ancak,

- a) 18 yaşını doldurmamış olanlar,
- b) Yabancı uyruklular,
- c) Kanunla veya Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kurumlarından malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam iş göremezlik geliri almakta olanlar ile aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanlar (Dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi işgöremezlik geliri alanlar hariç),
- d) Tarım işi yapanlar, (Tarım sanatlarına ait işleri yapanlar hariç).

Hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Madde 25 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü maddede belirtilen kimseler çalışmaya başladıkları tarihten itibaren kendiliğinden bu Kanuna göre "sigortalı" olurlar.

Bunlardan;

- a) Kendi nam ve hesabına çalışmasına son veren veya 24 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şirketlerle ilgisi kalmayanların çalışmalarına son verdikleri veya ilgililerinin kesildikleri tarih ve meslek teşekküllerinden kaydını sildirenlerin mesleki teşekküllerince kayıtlarının silindiği tarih,
- b) Bir işverene hizmet akdi ile bağımlı olarak çalışırken de meslek teşekkülüne kayıtlı olmak zorunda bulunan sigortalıların ise, kendi nam ve hesaplarına çalışmalarına son verdikleri tarih,
- c) İflasına karar verilmiş olan tasfiye halindeki şirket ortaklarının, şirketin tasfiyesine karar verildiği tarih, Sigortalılığın sona erdiği tarih olarak alınır.

Madde 26 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun kapsamına girenler, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bağlı oldukları meslek kuruluşları ve ajanlıkları yolu ile meslek kuruluşlarına kayıtlı olmak zorunluluğunda olmayanlar da en geç üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmakla yükümlüdürler.

Meslek kuruluşları da yeni yazılanları ve kaydı silinenleri en geç üç ay içinde Kuruma bildirmek zorundadırlar.

Ayrıca, vergi daireleri, belediyeler, özel idareler ve diğer kamu kuruluşları kendilerine müracaatla işyeri açtıklarını bildiren veya ruhsat alanları Kuruma en geç üç ay içinde bildirmekle yükümlüdürler. Bildirim işlemleri Sosyal Güvenlik ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yukarıda sayılı kamu kuruluşları ile bağlı oldukları meslek teşekkülleri tarafından kendi nam ve hesabına çalıştıkları Kuruma bildirilmiş olmakla beraber, üç ay içinde Kuruma başvurmayanların, resen tescil edilmiş sigortalı olarak hak ve yükümlülükleri, bu kuruluşlara yazılarak veya ruhsat alarak çalışmaya başladıkları tarihten itibaren başlatılır.

Sigortalı olmak hak ve yükümünden kaçınılmaz ve vazgeçilemez.

Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz.

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymaya zorunlu oldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler yönetmelikle düzenlenir.

Madde 51 fıkra üç – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra Bağ-Kur kapsamına girenler geldikleri sosyal güvenlik kurumundaki prime esas ücretin veya keseneğe esas derecelerinin en yakın olduğu basamağı seçmiş sayılırlar.

Ek Geçici Madde 4 fıkra üç – (14/9/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Borçlanılan sürenin, 228ve1214 sayılı kanunlara göre hizmet birleştirilmesinde dikkate alınabilmesi için borcun tamamının varsa cezalarıyla birlikte sigortalı veya hak sahiplerince ödenmesi şarttır.

Ek Geçici Madde 9 – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre bağlanmış ve bağlanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası aylıklarının hesabında 1/3/1981'den 31/12/1982 tarihine kadar aşağıdaki basamaklar esas tutulur.

Birinci basamak: 3 750

İkinci basamak : 3 800

Üçüncü basamak : 3 850

Dördüncü basamak : 4 000

Beşinci basamak: 4 600

Altıncı basamak: 5 400

Yedinci basamak: 6 500

Sekizinci basamak: 7 350

Dokuzuncu basamak: 8 350

Onuncu basamak : 9 650

Onbirinci basamak:11 000

Onikinci basamak :12 650

4 – 17/10/1983 tarih ve 2927 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri:

(Madde numaraları: 50, Ek 7)

Madde 50 basamak göstergeleri – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Birinci basamak: 190

İkinci basamak : 220

Üçüncü basamak : 250

Dördüncü basamak : 280

Beşinci basamak: 320

Altıncı basamak: 360

Yedinci basamak : 400
 Sekizinci basamak : 440
 Dokuzuncu basamak : 480
 Onuncu basamak: 520
 Onbirinci basamak : 560
 Onikinci basamak: 600

Ek Madde 7 fıkra bir – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı BAĞ - KUR Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara 1/3/1981 tarihinden itibaren her ay için 1 000 lira sosyal yardım zammı verilir. Bu zamlar, aylıklar ile birlikte ve peşin olaraködenir.

5 – 14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri: (Madde numaraları : 10, 11, 16, 20, 21, 24, 25, 26, 35, 45, 51, 53, 58, 60, 63, 74, 78, Ek 1, Ek Geçici 4, Ek Geçici 12)

Madde 10 bent (f) – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

f) Kurum adına taşınmaz mal edinilmesi, yapılması, idaresi veya bunların satılmaları hakkındaki önerileri,

Madde 11 fıkra dört – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurul Başkanı Çalışma Bakanıdır. Başkan vekilleri Genel Kurulca seçilir.

Madde 16 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanununun 74 üncü maddesine göre Kurumun ayıracağı ödenmiş primler karşılıkları;

a) Faiz haddi yürürlükteki hükümlere göre en yüksek düzeyde olmak koşuluyla öncelikle Türkiye Halk Bankası ile diğer Devlet bankalarına yatırmak,

b) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,

c) Taşınmaz mallara yatırmak,

d) Sigortalılara konut veya işyeri yapımı için bu yapıların birinci derece ipoteği karşılığında taşınmazın değerinin % 80 'e kadar, konutlarda 15, toplu işyerlerinde 10 yılda ödenmek,% 5'ten aşağı olmamak üzere faiz yürütülmek ve aynı sigortalının ancak kredinin birinden yararlanması kaydı ile yönetmelik hükümlerine göre, banka veya bankalara fon olarak veya bu hizmetlerin kurumca fiilen yapılması halinde bu konuda kurulacak şirketlere veya 21 inci madde gereğince kurulacak kuruluşlara yatırmak,

e) Bağ - Kur üyelerine işletme ve tesis kredisi olarak tahsis edilmek üzere % 6'dan az olmamak ve Merkez Bankasından esnaf ve sanatkarların finansmanı için açılan reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarından 1 puan düşük faiz getirmek koşuluyla yönetmelik hükümlerine göre Türkiye Halk Bankasına yatırmak.

Suretiyle işletilir.

Ödenmiş primler karşılığının en çok % 40'ı (b) fıkrasında, % 25'i (d) fıkrasında ve en az% 25'i de (e) fıkrasında yazılı olan konulara yatırılır.

Madde 20 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Bu kanununun 15 ve 16 ncı maddelerinde yazılı kaynaklardan elde olunan gelirler ve primlerle,

b) Kurumca sigortalılara ve bu kanuna göre hak sahibi sayılan kimselere verilen ödenekler ve yapılan yardımlar,

- c) Kuruma ait taşınmaz mallardan hizmete tahsis olunanlara,
- ç) Kurum tarafından açılan davalar ve icra kovuşturmaları,
- d) Kurumca yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri,

Her türlü vergi, resim ve harçtan bağıştıktır.

Madde 21 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum, kuruluşları, çalışma konuları, organları, görev ve yetkileri ile denetim usulleri yönetmeliklerinde belirtilecek, kendisine bağlı, tüzelkişiliği haiz müesseseler kurar.

Devlet Yatırım Bankası ve Devlet Planlama Teşkilatınca güvenilir ve karlı olacağı belirtilen öncelikle ara ve yatırım malları üretimine yönelik, sermayesinin yarısından fazlası kamu kesimine ait olacak şekilde kuruluşlara katılabilir.

Bu maddede belirtilen, kuruluş ve iştirakler Bakanlar Kurulu kararı ile yapılır.

1479 sayılı Kanunun 17, 18 ve 20 nci maddeleri Kurumun kuracağı bu kuruluşlar hakkında da uygulanır. Kurum görevlileri bu kuruluşlarda özlük hakları saklı kalmak şartıyla çalıştırılabilirler.

Madde 24 – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Aşağıda sayılan sigortalılar hakkında malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanır.

I - Sigortalı sayılanlar :

Kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan;

a) Esnaf ve sanatkarlar, tüccar, sanayici ve borsa ajan ve acentaları, mimar ve mühendisler, sigorta üreticileri ve eksperleri, eczacılar, tabibler, veterinerler, gümrük komisyoncuları gibi ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya götürü usulde gelir vergisi mükellefi olanlar,

b) Kollektif şirketlerin ortakları,

c) Adi Komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları,

d) Limited şirketlerin ortakları,

e) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları,

f) Donatma iştirakleri ortakları,

g) Anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları,

h) Kendi adına ve hesabına bağımsız olarak çalışmakla beraber gelir vergisinden muaf olanlardan kanunla kurulu meslek kuruluşlarına usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar,

Bu Kanuna göre sigortalı sayılırlar.

II- Sigortalı sayılmayanlar :

Bu Kanunun uygulanmasında ;

a) 18 yaşını doldurmamış olanlar,

b) Yabancı uyruklular,

c) Kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödeyenlerle bu tür kuruluşlardan malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam işgöremezlik geliri almakta olanlar, aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanlar (Dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi işgöremezlik geliri alanlar hariç)

d) Tarım işi yapanlar (Tarım sanatlarına ait işleri yapanlar hariç),

Sigortalı sayılmazlar.

Madde 25 – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü maddeye göre sigortalı sayılanlardan gelir vergisi mükellefi olanlar, mükellefiyetin başlangıç tarihinden, gelir vergisinden muaf olanlar da kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıt oldukları tarihten itibaren kendiliğinden bu Kanuna göre sigortalı sayılırlar.

Bu suretle sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri sigortalı sayıldıkları tarihte başlar.

24 üncü maddeye göre sigortalı sayılanlardan;

- a) Gelir vergisi mükellefi olanların, mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri,
- b) Gelir vergisinden muaf olanların, kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki üye kayıtlarının silindiği,
- c) T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışmaya başlayanların, emekli keseneği kesilmeye başladığı,
- d) Şirketlerle ilgisi kalmayanların, çalışmalarına son verdikleri veya ilgilerinin kesildiği,
- e) İflasına karar verilmiş olan tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarının, özel işletmenin veya şirketin mahkemece tasfiyesine karar verildiği,

Tarihten itibaren sigortalılıkları sona erer.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlardan; bu sigortalılıklarının devamı süresince, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların, Bağ - Kur sigortalılıkları devam eder. Bunlar kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu diğer sosyal güvenlik kuruluşları kapsamına giremezler.

Madde 26 – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı olmak hak ve yükümlülüğünden vazgeçilemez ve kaçınılmaz Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlar, sigortalı sayıldıkları tarihten itibaren en geç üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmak zorundadırlar.

I - Vergi daireleri ve kanunla kurulmuş meslek kuruluşları;

- a) Sigorta kapsamına giren mükellefleri veya üyelerini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten,
- b) Sonradan mükellefiyeti tescil edilenleri veya üye kaydolunanları tescil ve kayıt tarihinden,
- c) Mükellefiyeti terkin edilen veya üyelik kaydı silinenleri ise bu tarihten,

İtibaren üç ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler. Ayrıca belediye, özel idare ve diğer kamu kuruluşları sigortalılığa esas olacak bilgileri Bağ-Kur'un isteği üzerine vermek zorundadırlar.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlardan, sigortalılıklarının başladığı tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayanlar hakkında, Kurumca re'sen tescil işlemi yapılır.

II- Sigortalıların kayıt ve tescil veya re'sen tescil işlemlerinde;

- a) Gelir Vergisi mükellefi olanlar için vergi dairesi kayıtları,
- b) Gelir Vergisinden muaf olanlar için kanunla kurulu meslek kuruluşu kayıtları,

c) Belediye, özel idare ve diğer kamu kuruluşlarının Bağ - Kur'un isteği üzerine vermek zorunda oldukları bilgiler, Esas alınır.

Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz.

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymak zorunda oldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin bildirim ve giriş bildirgelerinin onaylanmasına ilişkin hükümleri hakkında İçişleri, Maliye ve Ticaret bakanlıklarının da görüşleri alınır.

Madde 35 bent (a) ve fıkra iki – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Sigortalının bu Kanuna tabi işten ayrılmış olması ve Kurumdan yazılı talepte bulunması,

Bu madde esaslarına göre aylık bağlananlar 60 yaşını doldurdıklarında tekrar bu Kanuna tabi işyeri açabilecekleri gibi, 60 yaşından sonra aylık talebinde bulunanlardan işten ayrılma koşulu aranmaz.

Madde 45 bent (b – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

b) Sigortalı kadının ölümü tarihinde çalışmayacak durumda malul veya 55 yaşını doldurmuş olan ve geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelene kocasına % 50'si, aylık alan çocuğu bulunmayan aynı durumdaki kocaya% 75'i,

Madde 51 fıkra üç – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi işte çalıştıktan sonra Bağ-Kur kapsamına girenler, İş Kanununa göre tespit edilmiş ve tescil tarihinde geçerli asgari günlük ücretin aylık tutarının karşılığı olan basamaktan daha düşük basamak seçemezler.

Madde 53 fıkra iki ve beş – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Primler süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlayarak ilk ay için% 10 ve bundan sonra geçecek her ay için % 3 gecikme zammı uygulanır.

Gecikme zammının prim miktarının% 100' üne ulaştığı sürenin sonundan itibaren geçen süre için; Devlet bankalarınınca 1 yıl vadeli mevduata uygulanan cari faiz oranının en yükseği uygulanır.

Madde 58 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalıya veya hak sahibi olan kimselere bu Kanun gereğince bağlanan aylıklar, 3 ayda bir peşin olarak verilir. Aylığın başlama tarihi ile ilk üç aylık devre arasındaki haklar ayrıca ödenir.

Peşin ödenen üç aylık, durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz.

Madde 60 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre aylık bağlanan çalışmayacak durumda malul koca veya çocukları Kurumca kontrol muayenesine tabi tutulabilir.

Malul koca 60 yaşını doldurduktan sonra, kontrol muayenesine tabi tutulmaz.

Kabul edilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesi, Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten sonraki aybaşına kadar yaptırılmazsa, koca ve çocukların çalışmayacak durumda malul sayılmaları sebebiyle bağlanmış veya artırılmış bulunan aylıklar, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki ay başından başlanarak kesilir.

Muayene neticesinde malullük halinin devam ettiği anlaşılırsa, anlaşıldığı tarihi takibeden aybaşından itibaren aylığının ödenmesine yeniden başlanır.

Madde 63 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Üçüncü bir kimsenin suç sayılır hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğmasında Kurum sigortalıya gerekli bütün yardımları yapar. Ancak bu yardımların tutarı için üçüncü kişilere rücu eder.

Madde 74 fıkra bir – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Her hesap yılı sonunda, o yıl içinde elde olunan primlerden ve Kurumun diğer gelirlerinden aşağıda yazılı karşılıklar ayrılır.

Madde 78 fıkra bir – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, ölüm sigortası hakları, hakkı doğuran olay tarihinden başlanarak beş yıl içinde istenmezse düşer.

Ek Madde 1 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunda geçen "Çalışma Bakanlığı" deyimini "Sosyal Güvenlik Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

Ek Geçici Madde 4 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre isteğe bağlı sigortalı olanlardan, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını geçenler, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık süreyi sigortalılığın tescilinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilirler.

Borçlanma primleri seçtikleri basamak üzerinden hesaplanır, defaten veya 3 yıl içinde yıllık eşit taksitler halinde ödenir.

Fıkra üç – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yukarıdaki hükümler uyarınca borçlanılmış veya borçlanılacak süreler, bu fıkroda yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra; diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işe ilk defa veya tekrar girerek tescil edilmiş olanların 5/1/1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ile ek ve tadillerine göre birleştirilecek hizmetlerine dahil edilemez. Dikkate alınmayan sürelerle ait borçlanma primleri; talep halinde sigortalı veya mirasçılarında geri verilir.

Ek Geçici Madde 12 – (14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunla eklenen hükmüdür.)

1/10/1972 tarihinden itibaren, kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıtlı olmakla beraber; bu kuruluşların kayıtlarının geçersizliği sebebiyle Kurumca sigortalı sayılmayanlar, bu süreler içinde kendileri nam ve hesabına bağımsız çalışmaları sonucu gelir vergisi mükellefi iseler sigortalılıkları geçerli sayılır. Vergi mükellefi olmamaları halinde ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Kuruma kayıt ve tescilli bulunulan süreler isteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

6 – 30/10/1985 tarih ve 252 sayılı K.H.K. ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri: (Madde numaraları: Ek Geçici 19)

Ek Geçici Madde 19 – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren prim aslını en geç altı ay içinde ödemeleri halinde; gecikme zammı ve faizden doğan borçları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 yıl içinde tahsil edilmek üzere ertelenir. Emeklilik talebi halinde bu miktar lar defaten ödenebilir.

Kesenek ve prim borçları için cebri icra yoluna müracaat edilen sigortalılar altı ay içinde prim aslını icra dairelerine veya Kuruma ödedikleri takdirde yukarıdaki fıkra hükmünden istifa ederler.

7 – 30/4/1987 tarih ve 278 sayılı K.H.K. ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri : (Madde numaraları: Ek Geçici 19)

Ek Geçici Madde 19 – (7/1/1986 tarih ve 3253 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar, 1/12/1985 tarihinden itibaren, prim aslını en geç üç ay içinde ödemeleri halinde; gecikme zammı ve faizden doğan borçları, 21/11/1985 tarihinden itibaren 2 yıl içinde tahsil edilmek üzere ertelenir. Emeklilik talebi halinde bu miktarlar defaten ödenebilir.

Kesenek ve prim borçları için cebri icra yoluna müracaat edilen sigortalılar yukardaki fıkra belirtilen üç aylık süre içinde prim aslını icra dairelerine veya Kuruma ödedikleri takdirde, gecikme zammı ve faizden doğan borçları, 21/11/1985 tarihinden itibaren 2 yıl içinde tahsil edilmek üzere ertelenir.

22/3/1985 tarihinden 1/12/1985 tarihine kadar prim borçlarını ödeyen veya cebri icra yolu ile tahsil edilen sigortalıların, gecikme zammı veya faizden doğan borçları için yukardaki fıkra hükümleri uygulanır.

8 – 20/6/1987 tarih ve 3396 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri: (Madde numaraları: 24,25,32,35,38,50,51,52,53,56,60,63,79,80, ek 7, ek 16 ve ek geçici 6)

Madde 24 bent (II) alt bent (b) (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

b) Yabancı uyruklular,

Madde 25 son fıkra – (14/3/1985 tarih ve 3165 Sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlardan; bu sigortalılıklarının devamı süresince, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların Bag - Kur sigortalılıkları devam eder. Bunlar kanunla ve kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu diğer sosyal güvenlik kuruluşları kapsamına giremezler.

Madde 32 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı bağlanan sigortalıları Kurum kontrol muayenesine tabi tutabilir.

Kabul edilir bir nedene dayanmaksızın Kurumun çağrısından sonraki aybaşına kadar kontrol muayenesini yaptırmayan sigortalının malullük aylığı ödemesi durdurulur. Muayene sonucunda malullük halinin devam ettiği anlaşılırsa, anlaşıldığı tarihi takibeden aybaşından itibaren aylığın ödenmesine yeniden başlanır.

Madde 35 bent (a) – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Sigortalının Kurumdan yazılı talepte bulunması,

Madde 38 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre bağlanan yaşlılık aylığı, sigortalının bu Kanuna tabi işlerde çalışması halinde kesilir. 35 nci madde hükmü saklıdır. Şu kadar ki, işten ayrılarakyazı ile yaşlılık aylığı bağlanması isteğinde bulunanların eski aylıkları, istek tarihlerini takibeden aybaşından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

Bu Kanuna tabi bir işte çalışması nedeniyle yaşlılık aylığı kesilenler, istekleri halinde, bu Kanuna tabi işte çalışmaya başladıkları tarihten itibaren, son defa prim ödedikleri gelir basamağı üzerinden prim ödemeye devam edebilirler. Bu gibiler tekrar yaşlılık aylığı talep ettiklerinde haklarında bu Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri yeniden uygulanır.

Madde 50 son fıkra – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yukarıdaki basamaklar geçim endekslerinde, asgari ücretlerde, genel ücret düzeylerinde ve ülkenin ekonomik durumunda meydana gelen değişikliklerle kurumun mali durumu göz önünde bulundurularak, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre tespit edilen prime esas tavan ücreti aşmamak üzere, basamak sayısı sabit kalmak kaydıyla anılan kanuna paralel olarak Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden düzenlenebilir.

Madde 51 fıkra bir – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı bu Kanuna göre sigortalılığın başladığı tarihte 50 nci maddede belirtilen aylık gelir basamaklarından dilediğini seçer ve en geç üç ay içinde Kuruma vereceği giriş bildirgesi üzerinde veya dilekçesinde yazılı olarak bildirir.

fıkra üç – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra Bağ- Kur kapsamına girenler, bu Kanunun 50 nci maddesinde belirtilen aylık gelir basamaklarından, diğer güvenlik kanunlarında geçirdiği süre intibak ettirilmek suretiyle en yakın basamaktan aşağısını seçemezler.

Madde 52 fıkra iki – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı altıncı basamaktan itibaren bulunduğu basamaktan iki tam yılını doldurmadıkça ve yazılı talepte bulunmadıkça ve sırası dışında basamak yükseltmez. Altıncı basamaktan itibaren basamak yükseltmek için altı ay öncesine kadar olan prim ve her türlü borçların ödenmiş olması şarttır.

Madde 53 fıkra iki – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Primler süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlayarak Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen gecikme zammı oranları uygulanır.

fıkra üç – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Gecikme zammı yalnız prim alacaklarına uygulanır, tutarı bu zammın uygulandığı prim miktarını geçemez.

Madde 56 fıkra bir – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun uygulanmasında, malullük halinin tespitinde Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesisleri sağlık kurulları ile genel bütçeye dahil dairelere ait hastaneler sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas tutulur.

Madde 60 – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre aylık bağlanan çalışmayacak durumda malül çocuklar, Kurumca kontrol muayenesine tabi tutulabilir.

Kabul edilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesi, Kurumun yazılı bildiriminde belirtilen tarihten sonraki aybaşına kadar yaptırılmadığı takdirde, çocukların çalışmayacak durumda malül sayılmaları sebebiyle bağlanmış veya artırılmış bulunan aylıklar, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki aybaşından başlanarak kesilir.

Muayene neticesinde malüllük halinin devam ettiği anlaşılırsa, anlaşıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren aylığın ödenmesine yeniden başlanır.

Madde 63 fıkra iki – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak, Kurum, yapılan ve yapılacak yardımların tutarı için üçüncü kişilere, istihdam edenlere, araç sahiplerine ve diğer sorumlulara rücu eder.

Madde 79 fıkra beş son cümle – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak ayı içinde primi yatırılmış süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Madde 80 – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

26 ncı maddede belirtilen hükümleri yerine getirmiyen sigortalılar hakkında 200 liradan 5 000 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

Tekerrürü halinde hükmolunacak para cezası, birinci defasında 1 000 liradan, ikinci defasında ise 1 500 liradan aşağı olamaz.

Ek Madde 7 fıkra bir – (17/10/1973 tarih ve 2927 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Bağ - Kur Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara her ay 2000 lira sosyal yardım zammı verilir. Bu zam aylıklar ile birlikte ve peşin olarak ödenir. 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre bağlanan emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı alanlara ödenen sosyal yardım zammında yapılacak değişiklikler, bu madde uyarınca ödenmekte olan sosyal yardım zammına aynı oranda yansıtılır.

Fıkra üç, dört, beş, altı, yedi – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı BAĞ - KUR Kanununa göre, ayrı ayrı bağlanan iki aylığı birlikte alanlara veya iki sigortalıdan da ayrı ayrı ölüm aylığı alan hak sahiplerine, bunlardan yalnız birisi için sosyal yardım zammı ödenir.

Bu zamlar haciz edilemeyeceği gibi, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

BAĞ - KUR tarafından;

a) 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu veya aynı Kanunun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulan sandık statülerine göre aylık alanlara,

b) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta iken T.C. Emekli Sandığı ile Sosyal Sigortalar Kanununun tabi işlerde kadrolu, ücretli, geçici kadrolu, yevmiyeli, sözleşmeli veya yapılan işe göre ücret veya yevmiye ödenmek suretiyle görev alanlara,

Sosyal yardım zammı ödenmez.

BAĞ - KUR'dan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara 2/4/1980 gün ve 16948 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 27/3/1980 gün ve 8/615 sayılı Bakanlar Kurulu kararına göre yapılan ödemeler 1/3/1981 tarihinden sonrası için ödenmez ve yersiz ödemeler hariç, bu tarihe kadar ödenmiş ve ödenecek olan avanslar geri alınmaz.

5/1/1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ile ek ve değişiklik hükümleri gereğince aylık bağlananlara ödenen sosyal yardım zammı, hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilir ve aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili sandık veya kurumdan tahsil edilir.

Ek Madde 16 fıkra bir – (5/11/1985 tarih ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi 1479 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür ve bu primler ayrı bir fonda toplanır. Bu fonda toplanan paralar başka maksatlarla kullanılamaz. Uzun vadeli sigorta kolları fonundan da sağlık hizmetleri için fon aktarması yapılamaz.

Ek Geçici Madde 6 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıklarınca kendilerine malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmış bulunanlar, 1 Ekim 1972 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun kapsamı dışında sayılırlar.

9 – 9/5/1990 tarih ve 3643 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri. (Madde numaraları: Ek Geçici Madde 19)

Ek Geçici Madde 19 – (30/4/1987 tarih ve 278 sayılı KHK' nin hükmüdür.)

Prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalıların, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren, prim aslını en geç bir yıl içinde ödemeleri halinde gecikme zammı ve faizden doğan borçları 31/5/1989 tarihi mesai bitimine kadar ertelenir. Emeklilik talebi halinde bu miktarlar defaten ödenir.

Kesenek ve prim borçları için cebri icra yoluna müracaat edilen sigortalılar yukardaki fıkrada belirtilen bir yıllık süre sonuna kadar prim aslını icra dairelerine veya Kuruma ödedikleri takdirde, gecikme zammı ve faizden doğan borçları 31/5/1989 tarihi mesai bitimine kadar ertelenir.

Her ne suretle olursa olsun evvelce prim borçlarını ödemiş olan sigortalıların gecikme zammı ve faizden doğan borçları da 31/5/1989 tarihine kadar ertelenmiş sayılır.

10 – 20/2/1992 tarih ve 3774 sayılı Kanun ile Yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri. (Madde numaraları: 35, 36)

Madde 35 bent (b) – (19/4/1979 - 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

b) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş olması ve en az 25 yıl sigorta primi ödemiş bulunması şarttır.

Madde 36 fıkra iki – (19/4/1979 - 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

35 nci maddenin (c) fıkrasına göre bağlanacak aylıklarda ise primi ödenmemiş 25 yıldan az her tam yıl için % 1 indirim yapılır.

11 - 16/10/1996 tarih ve E.1996/17, K.1996/38 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilen hükümlerin metinleri. (Madde numarası: Ek Madde 14.)

Ek Madde 14 bent (a) fıkra iki – (5/11/1985 tarih ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak, hastalık hallerinde yataklı tedavi kurumlarında yapılacak sağlık yardımları tedaviye başlanan tarihten itibaren altı ayı geçemez.

12 – 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri
(madde numaraları: 30,35, 52, Ek Madde 7, Ek Madde 12, Ek Madde 15)

Madde 30 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı sigortalının 50 nci maddede belirtilen gelir basamaklarından son defa prim ödemiş gelir basamağının % 70'i oranında hesaplanır.

Başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul olan sigortalıya yukarıdaki fıkraya göre belirtilen gelir basamağının % 80'i oranında malullük geliri bağlanır.

Madde 35 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için;

a) **(Değişik: 20/6/1987-3396/4 md.)** Sigortalının kurumdan yazılı talepte bulunması, talepte bulunduğu tarihte prim ve her türlü borçlarını ödemiş olması;

b) **(Değişik: 20/2/1992-3774/2 md.)** Kadın ise 20 tam yıl, erkek ise 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması şarttır.

c) Kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmakla beraber en az 15 tam yıl sigorta primi ödemiş olanlara da kısmi aylık bağlanır.

(Son fıkra Mülga: 14/3/1985-3165/9 md.)

Madde 36 – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanan sigortalılara en son prim ödemiş gelir basamağında en az bir tam yıl prim ödemesi koşuluyla bulunduğu basamağın % 70'i oranında aylık gelir hesaplanır. Bulduğu gelir basamak primini bir yıl ödemişse, bir önceki basamak üzerinden aylık gelir hesaplanır. Bu oran 25 yıldan fazla prim ödemiş olması halinde fazla olan her tam yıl için % 1, kadın ise 50, erkek ise 55 yaşlarından sonra sigortalılığa devamda, fazla olan her tam yaş için de ayrıca % 1 artırılır.

(Değişik : 20/2/1992 - 3774/3 md.) 35 inci maddenin (b)ve (c) fıkralarına göre bağlanacak aylıklarda ise primi ödenmemiş 25 yıldan az her tam yıl için %1 indirim yapılır.

Yaşlılık aylığı her halde % 90 oranını aşamaz.

Madde 42, fıkra (a), (d), (e) – (19/4/1979 tarih ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Sigortalının almakta olduğu veya bağlanmasına hak kazanmış bulunduğu malullük veya yaşlılık aylığı,

d) Sigortalının üç tam yıl prim ödemekle beraber 15 tam yıl sigorta primi ödemediği halde 35 inci maddenin son fıkrasına göre 15 tam yıl sigorta primi ödemiş olanlar gibi 36 ncı madde gereğince hesaplanacak aylık,

e) Aylık bağlanmamış veya aylık bağlanması için istekte bulunmamış olan sigortalının kadın ise 60, erkek ise 62'den yukarı yaşlarda ve 15 tam yıl prim ödedikten sonra ölümü halinde 36 ncı madde hükmüne göre hesaplanacak aylık,

Madde 50 – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabında, aşağıda tespit edilen basamak göstergelerinin her yıl Genel Bütçe Kanunu ile kabul edilen katsayı ile çarpılması suretiyle bulunacak tutarlar esas alınır.

Basamak göstergeleri (Değişik: 17/10/1983-2927/1 md.)

	1/7/1999		1/7/1999	
	Döneminde Uygulanacak		Döneminde Uygulanacak	
	<u>GÖSTERGELER</u>	<u>BASAMAKLAR</u>	<u>GÖSTERGELER</u>	
Birinci basamak	240	4.675	13	(9.460)
İkinci basamak	280	(4.975)	14	(10.560)
Üçüncü basamak	320	(5.275)	15	(11.660)
Dördüncü basamak	360	(5.575)	16	(12.760)
Beşinci basamak	400	(5.875)	17	(13.860)
Altıncı basamak	440	(6.215)	18	(14.960)
Yedinci basamak	480	(6.555)	19	(16.060)
Sekizinci basamak	520	(6.895)	20	(17.160)
Dokuzuncu basamak	560	(7.235)	21	(18.260)
Onuncu basamak	600	(7.575)	22	(19.360)
Onbirinci basamak	640	(7.915)	23	(20.460)
Onikinci basamak	680	(8.255)	24	(21.560)

(Değişik: 20/6/1987-3396/6 md.) Yukarıdaki basamak sayısının artırılmasına, göstergelerin değiştirilmesine, tespit edilen yeni basamaklarda basamak yükseltilmesi için bekleme süresi ile göstergelerin bağlanmış ve bağlanacak aylıklara uygulama tarihini tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde 52 – (6/3/1981 tarih ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının altıncı basamağın altında seçtiği, intibak ettirdiği veyayükseltildiği ilk beş basamaktan her bir basamakta bekleme süresi bir yıl olup, basamak yükseltilmesi; bu basamaklarda prim ödemeye ve talebe bakılmaksızın kendiliğinden kuruma yapılı.

(Değişik: 20/6/1987-3396/8 md.) Sigortalı, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, onbir ve onikinci basamaklarda en az iki tam yılını doldurmadıkça, yazılı talepte bulunmadıkça ve sırası dışında basamak yükseltmez. Altıncı basamaktan itibaren basamak yükseltmek için altı ay öncesine kadar olan prim ve her türlü borçlarının ödenmiş olması şarttır.

Bu yazılı talebi takip eden ay başından itibaren, sigortalı yükselttiği basamak üzerinden yükseltme farkı ile primlerini öder.

Madde 53, fıkra iki – (20/6/1987 tarih ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik: 20/6/1987-3396/9 md.) Primler, süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlayarak ilk ay için % 10 ve bundan sonra gelecek her ay için % 5 gecikme zammı uygulanır.

Ek Madde 7 fıkra bir – (20/6/1987 tarih ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara her ay sosyal yardım zammı verilir. Sosyal yardım zammı, aylıklar ile birlikte peşin olarak ödenir. Bu yardımın halen ödenen miktarı; geçim endeksleri, genel ve asgari ücret, ülkenin ekonomik durumu ile Kurumun mali ve aktüeryal durumu gözönünde bulundurularak, Bakanlar Kurulunca yeniden tespit edilir.

Ek Madde 12 – (5/11/1985 tarih ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortasına tabi sigortalıların, sağlık yardımlarından faydalanmaları, en az sekiz ay eksiksiz sağlık sigortası primi ödemiş olmaları, sağlık ve sigorta prim borcu bulunmaması şartına bağlıdır.

Ek Madde 15 bent (a) – (5/11/1985 tarih ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Sigortalıların, yürürlükteki basamak gösterge tutarlarının % 12'si oranında ödeyecekleri sağlık sigortası primleri,

*13 – 29/6/1999 tarih ve 578 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri.
(Madde numaraları: 53)*

Madde 53 fıkra altı – (2/9/1971 tarih ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Tabii afetlerde ve sağlık kurulları raporları ile belgelenen hastalık hallerinde, sigortalı tarafından ödenemeyen veya en geç altı ay içinde ödenen primler hakkında bu maddedeki cezai hüküm uygulanmaz.

14 – 31/5/2000 tarih ve 4571 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümlerin metinleri (Madde; geçici 12)

Geçici Madde 12 fıkra iki – (25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 50 nci maddeye göre belirlenmesi gereken gelir basamaklarının hesaplanmasında yukarıdaki fıkra gereğince uygulanan gelir basamakları esas alınır.

*15 – 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri.
(Madde numaraları: 1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,15,16,24,25,26,28,29,39,45,
46,51,79, Ek Madde 8, 9,11,12,13,16,17,18,19.)*

Madde 1 fıkra üç – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum, bu kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi, mali ve idari bakımdan özerk bir kamu tüzel kişiliğidir; merkezi Ankara'dadır.

Madde 3 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Müdürlük kuruluşu, Genel Müdür ile yeteri kadar Genel Müdür yardımcısından ve merkez kuruluşu ile bölge ve şube müdürlüklerinden meydana gelir.

Madde 4 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun Genel Müdürü ile yardımcıları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca atanır. Bunların değiştirilmesi, atanmalarındaki usulle yapılır.

Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcısı olabilmek için:

- a) Mesleki alanda yüksek öğrenim yapmış olmak,
- b) Genel Müdürlük ve Genel Müdür yardımcılığı görevlerini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye olmak,
- c) Devlet Memurları Kanunundaki nitelikleri taşımak, gereklidir.

Madde 5 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Müdür; Kurumun bütün işlerini Yönetim Kurulunun gözetimi altında ilgili kanunlar hükümlerine göre yürütür, yönetim ve yargı yerlerinde üçüncü kişilere karşı Kurumu temsil eder.

Temsil yetkisini, gerektiğinde, genel hükümlere göre devredebilir.

(Ek : 14/4/1982 - 2654/1 md.) Kurum avukatının bulunmadığı yerlerde ve zamanlarda bunlara ait görevlerin yerine getirilmesinde; Genel Müdür, icra ve yargı mercileri nezdindeki temsil yetkisini Kurumun o yerdeki en yüksek amirine devredebilir.

Madde 6 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun 1 ila 4 üncü derecelere giren görevlileri Genel Müdürün önerisi üzerine Yönetim Kurulunca, diğer görevlileri Genel Müdür tarafından atanır. Genel Müdür, bu yetkisini kısmen alt kademelere devredebilir.

Madde 7 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum görevlileri hakkında kamu iktisadi devlet teşekkülleri görevlilerine uygulanan yasalar uygulanır. (1)

(Değişik : 19/4/1979 - 2229/2 md.) Kurum, Ankara dışındaki icra, takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekalet akdi ile lüzum görülecek sayıda avukat tutabilir. Kurum bilgi işlem uzmanlığı ile teknik hizmetler sınıfından uzmanları Genel Müdürün önerisi ve Yönetim Kurulunun kararı ile sözleşmeli olarak çalıştırabilir. Bunlara ödenecek ücretlerin üst sınırı Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır. Gerektiğinde Bakanlar Kurulunca alınacak karar üzerine yabancı uzmanlar da çalıştırabilir.

Madde 8 – (14/4/1982 tarihli ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu bir karar organı olup Kurumun en yüksek yönetim ve karar yetkisini, sorumluluğunu taşır.

Yönetim Kurulu bir başkan ile 4 üyeden teşekkül eder. Genel Müdür Yönetim Kurulunun başkanıdır. Bir üye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının, bir üye Maliye Bakanının önerisi üzerine müşterek kararlar atanır. Sigortalıları temsil edecek iki üye, bağlı buldukları en yüksek meslek kuruluşlarınca gösterilecek ikişer aday arasından Genel Kurulca seçilir.

Müşterek kararlar atanan üyelerde Genel Müdür ve yardımcılarının haiz olması gereken şartlar aranır.

Sigortalılar arasından Yönetim Kuruluna seçilen üyenin sigortalılık niteliğinin kalkması halinde Yönetim Kurulu üyeliği ancak seçildiği devre sonuna kadar devam eder.

Sigortalıları temsil eden asıl üyeliklerin boşalması halinde, en çok oy almış olandan başlamak üzere yedek üyeler sırasıyla Yönetim Kuruluna katılmak üzere göreve çağrılır.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Süresi biten üyeler tekrar atanabilir veya seçilebilirler. Atama ve seçim dönemi içerisinde herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan yedekler getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler yerine aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar.

Madde 9 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik : 14/4/1982 - 2654/3 md.) Yönetim Kurulu en az üç üye ile toplanır. Kararlar toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır.

Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Genel Müdürün bulunmadığı hallerde Kurula, Genel Müdür Yardımcısı Başkanlık eder.

Yönetim Kurulu en az haftada bir toplanır. Özürsüz olarak toplantılara katılmayan üyelerin ücretlerinden, Yönetim Kurulunun çalışma esasları hakkındaki Yönetmeliğe göre kesinti yapılır.

Madde 10 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

Genel Müdürlükçe hazırlanacak;

- Kurumun yıllık iş programı ile bütçesini, personel kadrolarını, merkez ve merkez dışındaki örgütler ile sağlık kuruluşları ve başkaca müesseselerin kurulması veya kaldırılması hakkında önerileri,
 - Yönetim giderleri bütçesinin bölümleri arasındaki aktarmalarla ek ve olağanüstü ödenek önerilerini,
 - Her çeşit yönetmelikleri,
- inceleyip onaylanmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunmak,
- Bilançoju, yapılan işler raporunu inceleyip, Yüksek Denetleme Kuruluna bir örneğini de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunmak,
 - Yönetim giderleri bütçesi bölümlerinin maddeleri arasındaki aktarma önerilerini,

f) (**Değişik : 14/3/1985 - 3165/1 md.**) Kurum adına taşınmaz mal edinilmesi, inşaatı, idaresi ve bunların satılması veya Kuruma ait binaların, hizmet binası, lojman, misafirhane, eğitim tesisi, kreş, huzurevi ve benzeri hizmet ve sosyal amaçlara tahsisi hakkındaki önerileri,

g) Kovuşturulmasında kurum için yarar görülmeyen dava ve icra kovuşturmalarının açılmaması, henüz dava ve icra kovuşturması haline gelmemiş olan uyuşmazlıkların uzlaşma yolu ile çözümlenmesi ve bunlara ait paraların terkinini önerilerini,

h) Kurum için yarar görülmeyen hallerde dava ve icra kovuşturmalarından vazgeçilmesi, kanun yollarına başvurulmaması, bunlara ait para ve malların terkinini, Kurum leh ve aleyhinde açılmış dava ve icra kovuşturmalarının uzlaşma veya tahkim yolu ile çözümü hakkındaki önerileri,

ı) Kurum görevlilerine ikramiye verilmesi hakkında yapılacak önerileri,

i) Kurum görevlilerine imza yetkisi verilmesine ilişkin önerileri,

j) Kurumda çalıştırılacak yabancı uzmanların sözleşme projelerinin onanması önerileri,

k) Kurum personelinin eğitimi amacı ile kurslar ve seminerler düzenlenmesi, yurt içinde veya dışında öğrenim ve eğitim yapacakların seçilmesine ilişkin önerileri,

l) Başkaca öneriler ile Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin önerilerini, inceleyip karara bağlamak.

Yönetim Kurulu, (g), (h), (j) ve (k) fıkralarında belirtilen görev ve yetkilerinden bir kısmını, hazırlanacak yönetmelikteki usul ve esaslara göre, Genel Müdüre, Genel Müdür de Yönetim Kurulunun onayı ile alt kademelere devredebilir.

Madde 11 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Bu kanuna göre sigortalı sayılanların bağlı buldukları kanunla kurulan en yüksek meslek kuruluşlarına seçilecek üyelerden,

b) Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım, Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı ve Sosyal Sigortalar Kurumu ve T.C. Emekli Sandığından gönderilecek ikişer temsilciden,

c) Üniversite, akademi ve yüksek okullar öğretim üyeleri arasından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca davet edilecek sigorta, sosyal politika ve ekonomi alanlarında uzman en çok üç kişiden, Teşekkül eder.

(a) fıkrası gereğince seçilecek üyelerin sayısı, hangi meslek kollarından seçileceği ve bu mesleklerde çoğunluğu temsil eden kanuni meslek kuruluşları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirtilir.

(**Değişik : 14/4/1982 - 2654/4 md.**) Bu maddenin (a) fıkrasında yazılı bulunan üyelerin görev süreleri üç yıl olup yeniden seçilebilirler. Üyelik niteliğini yitirenlerin Genel Kurul üyeliği kalkar ve yedekleri asıllarının görev sürelerini tamamlar.

(**Değişik : 14/4/1985 - 3165/2 md.**) Genel Kurula, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı veya görevlendireceği kimse Başkanvekili olarak başkanlık eder.

Genel Kurulun çalışma şekli ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde 15 fıkra bir bent (a) ve (c) – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükümleridir.)

a) Bu Kanuna göre sigortalı sayılanların ödeyecekleri primler,

c) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılacak bağışlar ve vasiyetler.

Madde 16 – (24/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun 74 üncü maddesine göre Kurumun ayıracağı karşılıklar aşağıda belirtildiği şekilde işletilir.

1. Ödenmiş primler karşılığı;

- a) Faiz hadi yürürlükteki hükümlere göre en yüksek düzeyde olmak üzere Devlet bankalarına yatırılmak,
- b) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahviller ile Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresince çıkarılan gelir ortaklığı ve hisse senetlerine yatırılmak,
- c) Taşınmaz mallara yatırılmak,
- d) Bağ-Kur üyelerine İşletme ve Tesis Kredisi olarak tahsis edilmek üzere % 10'dan az olmamak ve Merkez Bankasından Esnaf ve Sanatkarların finansmanı için açılan reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarından bir puan düşük faiz getirmek şartıyla yönetmelik hükümlerine göre Türkiye Halk Bankasına yatırılmak,

Suretiyle işletilir. ⁽¹⁾

Ödenmiş primler karşılığında en çok %40'ı (1/b) ve % 25'i (1/d) bentlerinde yazılı olan konulara yatırılır.

2. Yukarıdaki hükümlere göre işletilmesi bakımından ödenmiş primler karşılığının yeterli olmaması halinde, Kurumun bir önceki yıl hesap sonuçlarına göre tespit edilen prim gelirleri ile yaptığı Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası yardımları arasındaki müspet farkın en çok %15'i, Kurumun aktüaryal durumu gözönüne alınmak suretiyle Yönetim Kurulu kararı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının onayı ile bu maddenin 1/d bendi hükümlerinde belirtilen şartlarla İşletme ve Tesis kredisi fonuna yatırılmak suretiyle işletilebilir.

3. Kurumun sair sebeplerle ayrılan karşılıkları günün iktisadi şartlarına, Kurumun mali ve aktüaryal durumuna göre Kurumun bütçesi plasman ve yatırım programları çerçevesinde işletilir.

Madde 24 fıkra bir bend I alt bend (a) – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Esnaf ve Sanatkarlar, tüccar, sanayici ve borsa ajan ve acenteleri, mimar ve mühendisler, sigorta prodüktörleri ve eksperleri, eczacılar, tabipler, veterinerler, gümrük komisyoncuları gibi ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya götüre usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, Esnaf ve Sanatkar siciline kayıtlı bulunanlar veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarına usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar,

Madde 24 fıkra bir bend II alt bend (b) – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Türk asıllı yabancılar hariç, yabancı uyruklular

Madde 25 fıkra bir – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü maddeye göre sigortalı sayılanlardan gelir vergisi mükellefi olanlar, mükellefiyetin başlangıç tarihinden, gelir vergisinden muaf olanlar ile vergi kaydı bulunmayanlar da Esnaf ve Sanatkar siciline veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıtlı oldukları tarihten itibaren kendiliğinden bu Kanuna göre sigortalı sayılırlar.

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 16 ncı maddeye bakınız.

Madde 26 bend I, II, III – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükümleridir.)

I – Vergi daireleri, Esnaf ve Sanatkar Sicil Memurluğu ve kanunla kurulu meslek kuruluşları;

- a) Sigorta kapsamına giren mükellefleri veya üyelerini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten,
- b) Sonradan mükellefiyeti tescil edilenleri veya üye kaydolunanları tescil ve kayıt tarihinden,
- c) Mükellefiyeti terkin edilen veya üyelik kaydı silinenleri ise bu tarihten,

İtibaren 3 ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler. Ayrıca Belediye, Özel İdare ve diğer kamu kuruluşları, sigortalılığa esas olacak bilgileri Bağ-Kur'un isteği üzerine vermek zorundadırlar.

Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlardan, sigortalıklarının başladığı tarihten itibaren 3 ay içinde Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayanlar hakkında Kurumca resen tescil işlemi yapılır.

II – Sigortalıların kayıt ve tescil veya resen işlemlerinde;

a) Gelir vergisi mükellefi olanlar için vergi dairesi kayıtları,

b) Gelir vergisinden muaf olanlar ile vergi kaydı bulunmayanlar için Esnaf ve Sanatkar sicili veya kanunla kurulu meslek kuruluşu kayıtları,

c) Belediye, özel idare ve diğer kamu kuruluşlarının Bağ-Kur'un isteği üzerine vermek zorunda oldukları bilgiler, Esas alınır.

III – Noterler;

Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan Esnaf ve Sanatkarlar ile diğer bağımsız çalışanların tutmakla mükellef oldukları defterlerin tasdiki sırasında, Bağ-Kur'a kayıtlı olduklarını gösterir belgeyi istemek zorundadırlar. Belge ibraz etmeyenlerin defterleri tasdik edilmez.

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymak zorunda oldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin bildirim ve giriş bildirgelerinin onaylanmasına ilişkin hükümleri hakkında İçişleri, Maliye ve Gümrük, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının da görüşleri alınır.

Madde 28 fıkra üç – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalıların hangi hallerde çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılacakları, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa istinaden çıkarılan "Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü" ndeki esaslara göre tespit olunur.

Madde 29 fıkra bir bend (c) – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığından yararlanmak için yazılı istekte bulunmak,

Madde 39 fıkra iki – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ancak bu gibi kimseler bu Kanuna tabi olarak yeniden çalışmaya başladıkları ve evvelce kendilerine yapılan toptan ödeme tutarlarını ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte peşin olarak iade ettikleri takdirde bu Kanuna göre geçen sigortalılık süreleri geçerli sayılır.

Madde 45 fıkra iki (c) ve (d) bendleri – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

c) 18 yaşını (veya ortaöğretim yapması halinde 20 yaşını, yükseköğretim yapması halinde 25 yaşını) doldurmamış veya yaşlar ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul bulunan çocukları ile geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak koşulu ile yaşları ne olursa olsun evlenmemiş kız çocukların her birine %25'i,

d) Sigortalının ölümü tarihinde veya sonradan eşine veya çocuklarına yapılması gereken tahsisin toplamı sigortalıya ait tahsisten aşağı olursa artan kısım eşit paylar halinde, geçiminin sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen ana ve babasına her birinin hissesi sigortalıya ait aylığının en çok % 25'i olacak şekilde, aylık veya toptan ödeme şeklinde verilir.

Madde 46 fıkra iki ve üç – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının kız çocukları evlenirse bağlanan aylık kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan evlenmenin son bulması halinde, dul kaldığı tarihi takibeden aybaşından itibaren geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak kaydı ile yeniden aylık bağlanır.

Sigortalının çocuklarına bağlanan aylıklar; çocuğun 18 yaşını, orta öğretim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihlerde çalışamayacak durumda malul olan çocukların aylıkları, bu yaşlara vardktan sonra da kesilmez.

Madde 51 fıkra üç – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik:20/6/1987 - 3396/7 md.) Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra Bağ-Kur kapsamına girenler, bu Kanunun 50 nci maddesinde belirtilen aylık gelir basamaklarından, diğer sosyal güvenlik kurumlarında geçirdiği süre intibak ettirilmek suretiyle en yakın basamaktan aşağısını, onikinci basamaktan yukarısını seçemezler.

Madde 51 fıkra dört – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Gerek Bağ-Kur ve gerekse diğer sosyal güvenlik kuruluşları kapsamında çıkarak yeniden Bağ-Kur Kanunu kapsamına girenlerin evvelce Bağ-Kur'a fiilen prim ödemiş oldukları son basamak üzerinden sigortalılıkları devam eder.

Madde 79 fıkra dört ve beş – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Basamak yükseltme koşulları bakımından bu kanundaki esaslara tabidirler.

Sigortalı iken sonradan isteğe bağlı sigortalı olanların sigortalılıkları, evvelce prim ödemiş oldukları son basamak üzerinden devam eder.

Madde 79 fıkra bir – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü madde kapsamına girmeyenlerin aynı maddenin a, b, c fıkralarında sayılanlar dışındakiler, ev kadınları ve Türkiye'de ikamet eden Türk asıllı yabancı uyruklular dahil, Kuruma yazılı olarak başvurmak suretiyle isteğe bağlı sigortalı olabilirler. (1)

Madde 79 fıkra beş – (14/3/1985 tarih ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Ek : 14/3/1985 - 3165/19 md.) İsteğe bağlı sigortalılık, sigortalının tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibarıyla başlar, terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışmaya başlama ile sona erer. **(Değişik cümle : 20/6/1987 - 3396/12 md.)** Ancak, ayı içinde primi yatırılmış süreler, sigortalılık süresine dahil edilir ve primi ödenmeyen süreler kendileri veya hak sahipleri tarafından prim ve her türlü borçlar ödenmek şartıyla, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Ek Madde 8 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalıların prim ve prime ilişkin ödemeleri ile sigortalılara veya hak sahiplerine kurumca yapılan sigorta yardımları, prim iadeleri ve benzeri her türlü ödemeleri ihtiva eden ve Kurumun bilgi işlem kayıtlarına intikal ettirilmiş bulunan ve hatalı olmayan makbuz ve posta çeki gibi belgeler, bu tür ödemelerin yapıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak bir yıl süre ile muhafaza edilir.

Muhafaza süresi geçtikten sonra bu tür ödemelerin tespit ve tevsikinde Kurumun bilgi işlem kayıtları esas alınır. Kurumun bilgi işlem kayıtlarına itiraz edilmesi halinde, itiraz eden aksini ispatla mükelleftir.

Bu maddeye göre imha edilecek belgelerin imha usulleri bir yönetmelikle düzenlenir.

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 3 üncü maddeye bakınız.

Ek Madde 9 fıkra iki, üç ve son – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Borçlanma primleri sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamak üzerinden yürürlükteki prim tutarlarına göre hesaplanır.

Borçlandırılan sürenin karşılığı sigortalının prim ödeme süresine katılır.

Hesaplanan borçlanma tutarları tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içerisinde ödenir. Belirtilen süre içerisinde borçların tamamen ödenmemesi halinde borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

Ek Madde 11 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımlarından;

- a) 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalılar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- b) Yaşlılık ve malullük aylığı almakta olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- c) Ölüm aylığı almakta olanlar,

Yararlanırlar.

Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına ve özel kanunlara göre sağlık yardımlarından faydalananlar yararlanamazlar.

Sağlık hizmeti, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, mahalli idareler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sağlık tesisleri ile diğer sağlık tesislerinden satın alınmak suretiyle yürütülür.

Sağlık hizmetinin hangi sağlık kuruluşlarından satın alınacağını tespitine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Ek Madde 12 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre ilk defa veya yeniden sigortalı olanlar ile sağlık sigortası kapsamından çıktından sonra yeniden sağlık sigortası kapsamına girmek isteyenlerin sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri için, en az sekiz ay sağlık sigortası primi ödemiş olmaları ve sağlık karnesi talep ettikleri tarihte, prim ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması şarttır.

Ek Madde 13 fıkra iki bend (c) – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,

Ek Madde 16 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik:20/6/1987 - 3396/14 md.) Sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi, 1479 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür. Primler, her hesap yılı sonunda o yıl içinde harcanan sağlık sigortası ile ilgili giderler tenzil edildikten sonra kalan miktar ayrı bir fonda toplanır. Bu fonda toplanan paralar, başka maksatlarla kullanılamaz. 1479 sayılı Kanunun değişik 74 üncü maddesi gereğince ayrılan karşılıklarla, 2926 sayılı Kanuna göre ayrılan ihtiyatlardan sağlık sigortası fonuna aktarma yapılamaz. 1479, 3235 ve 2926 sayılı Kanunlara göre; önceki yıllarda tefrik edilebilen karşılık, fon ve ihtiyatların ve cari yıl içinde tahsil edilen primlerin işletilmesinden sağlanan yıllık gelirler, karşılık, fon ve ihtiyatların bir önceki yıla ait bakiyeleri de dikkate alınarak kendi aralarındaki orana göre tevzi edilir.

Sağlık sigortası fonunda toplanan paralar için 1479 sayılı Kanunun değişik 74 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Sağlık sigortası fonunda toplanan paralar 1479 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin a, b ve c bentlerindeki yerlere ve konulara herhangi bir miktar tahdidi olmaksızın yatırılabilceği gibi, bu Kanunun değişik 21 inci maddesindeki esaslar dahilinde de işletilebilir.

Ek Madde 17 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık hizmetlerinin gerektirdiği giderler ek 11 inci maddede sayılan kuruluşların yataklı tedavi kurumlarında yapılacak muayene, tedavi, tahlil, müdahale, ameliyat tedavilerine ait fiyat tarifeleri esas alınarak Kurum tarafından ilgili kuruluşlara ödenir. Ancak, diğer sağlık kuruluşlarında yapılan tedavilerde, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının resmi sağlık kuruluşları için tespit ettiği ücret tarifeleri esas alınır.

Sağlık hizmetlerinin gerektirdiği giderler, Sağlık Bakanlığının yataklı tedavi kurumları için belirlediği fiyat tarifesini geçemez.

Ek Madde 18 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımlarının şekil ve şartları, başvurma usul ve esasları, tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması, ilaç bedeline katılma payı alınmayacak hastalıklar, diş hastalıkları tedavisi, gözlük, işitme cihazı, çeşitli ortez, protez ve benzeri yardımların yapılması ile bunların cins ve evsafi yönetmelikle düzenlenir.

(**Ek : 30/5/1997 - KHK- 572/23 md.**) Bunlardan, topluma uyumu kolaylaştıracak her türlü ortopedik ve diğer yardımcı araç ve gereçlerin standartlara uygunluğu sağlanır.

Ek Madde 19 – (20/6/1987 tarihli ve 3996 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kuruma kayıt ve tescili yapıldığı halde, kayıt ve tescil tarihinden itibaren 10 yıl içinde hiç prim ödememiş olan sigortalılar hakkında sigortalılık hakları saklı kalmak kaydıyla, Kurumca sigortalılık işlemleri durdurulur. Ancak, kendileri veya hak sahiplerinin müracaatı halinde müracaat tarihinde yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

16 – 26/6/2001 tarih ve 4692 sayılı Kanun ile değişen hükümlerin metinleri. (Madde numarası: 53)

Madde 53, fıkra iki – (25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primler süresi içinde kısmen veya tamamen ödenmezse, sürenin bittiği tarihten başlayarak, gecikilen her ay için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunla belirlenen gecikme zammı oranları uygulanarak sigortalılardan tahsil edilir.

17 – Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/64 sayılı Kararı ile iptal edilen hükümlerin metinleri. (Madde numaraları: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 24, 25, 26, 28, 29, 39, 45, 46, 51, 79, Ek Madde 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 21, Geçici Madde 13, 14, 15, 16, İşlenemeyen hüküm Geçici 1 ve 2 nci maddeler)

Madde 1 fıkra üç– (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Kurum, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz bir kamu kurumudur. Kurumun merkezi Ankara'dadır. Kurum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşu olup, mali ve idari bakımdan özerktir.

Madde 3 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Genel Müdürlük, Genel Müdür, üç Genel Müdür Yardımcısı, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

Merkez teşkilatı;

a) Ana hizmet birimleri; Sgortalılar Dairesi Başkanlığı, Tahsisler Dairesi Başkanlığı, Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı, Finansman ve Aktüerya Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,

b) Danışma ve denetim birimleri; Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı,

c) Yardımcı hizmet birimleri; Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, İdari İşler Dairesi Başkanlığı ile Savunma Uzmanlığından,

ve taşra teşkilatı il müdürlüklerinden,

oluşur.

Merkez ve taşra teşkilatının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Madde 4 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Kuruma Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcısı olarak atanacaklarda, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak, en az 12 yıl fiili hizmeti bulunmak ve en az 4 yıllık eğitim veren fakülte ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak şartları aranır.

Madde 5 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Genel Müdür, Kurumun bütün işlerini Yönetim Kurulunun gözetimi altında ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütür. Adli ve idari mercilerle gerçek ve tüzel kişilere karşı Kurumu temsil eder. Genel Müdür yardımcıları merkezde, il müdürleri de taşrada kendilerine verilecek yetki dahilinde Kurumu, adli ve idari mercilerle gerçek ve tüzel kişilere karşı temsil ederler.

Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcıları, gerektiğinde, sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilirler. Ancak yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

*Atama usul ve şartları***Madde 6 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)**

a) Genel Müdür, Genel Müdür yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Teftiş Kurulu Başkanı ve Daire Başkanı müşterek kararname ile atanır. Müşterek kararname ile atanması gerekenler dışında kalan 1-4 üncü derece kadrolara ilk defa atanacak personel, Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile atanır. Bunun dışındaki Kurum personeli ile mükteseben atanacaklar ise Genel Müdür tarafından atanır.

b) Kuruma daire başkanı olarak atanacaklarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ilaveten, 10 yıl fiili hizmeti bulunmak ve en az 4 yıllık eğitim veren fakülte veya yüksek okul ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak şartları aranır. Sağlık İşleri Dairesi Başkanı olarak atanacaklarda üniversitelerin sağlık bilimlerinden, Bilgi İşlem Dairesi Başkanı olarak atanacaklarda en az 4 yıllık eğitim veren mühendislik fakülteleri ile fen, matematik, istatistik bölümü ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak, İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanı olarak atanacaklarda ise mimar veya mühendis olmak şartı aranır.

c) Kurum, merkez teşkilatında sosyal sigorta uzmanı çalıştırabilir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartlara sahip. Kurumun ihtiyaç duyduğu alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar arasında yapılacak özel yarışma sınavı sonucunda başarılı bulunanlar sosyal sigorta uzman yardımcısı kadrolarına atanırlar. Sosyal sigorta uzman yardımcılığına atananlar, bu görevde en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik sınavında başarılı olmaları ve İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden birini Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında en az (C) düzeyinde başarmış olmaları halinde sosyal sigorta uzmanı unvanının alırlar. Yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınava girmeyenler, üst üste iki defa yapılacak sınavda başarılı olamayanlar ve olumlu sici alamayanlar bu unvanlarını kaybederler ve durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar. Sosyal sigorta uzmanlarının seçilme yöntemleri, atanma şartları ve yeterlik sınavları, eğitim amacıyla yurt dışına gönderilme ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

d) Kurum adına, meslek kuruluşlarında, vergi dairelerinde, belediye, özel idare ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarda, muhtarlıklarda, işyerlerinde; tescili gerekenleri, sigortalılığı sona erenleri ve adres değişikliklerini tespit etmek. Kurumun protokol yaptığı sağlık kurum ve kuruluşları ile eczanelerde sağlık sigortası uygulamasını kontrol etmek, il müdürünce verilecek benzeri diğer görevleri yapmak üzere, Bağ-Kur denetmenleri ve denetmen yardımcıları çalıştırılabilir. Denetmen ve denetmen yardımcılarının nitelikleri, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

*Personel statüsü***Madde 7 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)**

Kurum personeli hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun disiplin suç ve cezaları ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin hükümleri hariç, bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır. Personelin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Yönetim giderlerinden karşılanmak üzere her yıl Kurum merkez ve taşra teşkilatında kadrolu çalışan personele asgari ücretten az olmamak kaydıyla kendi aylıkları (gösterge ve ek gösterge dahil) tutarında iki ikramiye verilir.

En az dört yıllık yüksek öğretim görmüş olan Kurum personelinden uygun görülenlere, Kurumun çalışma konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışında master programına, yan dal ihtisası veya sertifika programına katılmaları halinde izin verilen sürenin iki katı kadar mecburi hizmet karşılığında program süresince izin verilebilir. Bu programların masrafları Kurumca karşılanır ve bu kişiler bütün özlük haklarından faydalanmaya, aylık ve diğer her türlü ödemelerini almaya devam ederler.

Kurum, hizmetin gereği özel bilgi ve ihtisas gerektiren veya daimi kadrolu personel ile yapılamayan ya da daimi kadrolu personel ile yapılması güçlük arz eden işler için sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacakların unvanı, adedi, nitelikleri, ücret ve diğer mali hakları ile çalıştırılma usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Sözleşme ile çalıştırılacaklara ödenecek ücret, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalıştırılan sözleşmeli personele ödenen tavan ücretin üç katını geçemez.

Kurum, taşra teşkilatındaki icra, takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekalet akdi ile lüzum görülecek sayıda avukat çalıştırabilir.

Kurumun Hukuk Müşavirliğinde çalışanlar hakkında 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 8 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Yönetim Kurulu bir karar organı olup, Kurumun en yüksek yönetim karar, yetki ve sorumluluğunu taşır. Yönetim Kurulu, Genel Müdür ve beş üyeden oluşur. Biri Genel Müdür yardımcısı olmak üzere iki üye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının, bir üye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanının önerisi üzerine müşterek kararname ile atanır. Bu Kanuna tabi sigortalıların bağlı oldukları kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşlarından bir üye, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalıları temsil eden meslek kuruluşlarından bir üye Genel Kurulda kendi temsilcileri tarafından seçilir.

Yönetim Kurulu üyelerinin, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının önerisi üzerine atanacak üyelerin en az 4 yıllık eğitim veren kamu yönetimi, sigorta, banka, hukuk, işletme, maliye, ekonomi, sağlık birimleri, matematik, fen, istatistik, mühendislik, aktüerya bölümleri ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kabul edilen yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olması ve en az 12 yıl fiili hizmetinin bulunması zorunludur. Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın önerisi üzerine atanacak üyede, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde 12 yıl hizmet yapmış olması şartı aranır.

Genel Müdür dışındaki Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Süresi biten üyeler en fazla bir defa daha atanabilir ve seçilebilirler. Atama ve seçim dönemi içinde herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan ilgili yedek üyelerden en fazla oy alan yedek üye getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler, yerlerini aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar.

Genel Müdür aynı zamanda Yönetim Kurulunun üyesi ve başkanıdır. Genel Müdürün bulunmadığı hallerde Genel Müdür yardımcısı Kurula başkanlık eder.

Kamu görevi yapmakta iken Yönetim Kurulu üyeliğine atananların görev süresinin sona ermesi halinde, önceki kurumlarınca durumlarına uygun bir göreve atanırlar.

Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları ile ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Madde 9 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Yönetim Kurulu, haftada en az bir defa ve en az dört üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Mazeretsiz olarak Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayan üyelere yapılan ödemelerden yönetmelik hükümlerine göre kesinti yapılır. Bir takvim yılı içinde birbirini izleyen 4 hafta veya yapılan toplantı sayısının % 20'sinden fazlasına mazeretsiz olarak katılmayanların Yönetim Kurulu üyeliği kendiliğinden sona erer.

Toplantılara iştirak eden Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine, bu görevleri nedeniyle 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemeler verilir. Yolluklarında ise, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 10 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri Şunlardır:

a) Kurumun, Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık konsolide bütçesi ile yatırım programı tekliflerini inceleyip gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayına sunmak,

b) Genel Müdürlüğün teklifi ile Kurum bütçesinin bölümleri içinde veya bölümleri arasında uygun görülen aktarmaları yapmak,

c) Genel Müdürlükçe hazırlanan Kurum bilançosunu ve faaliyet raporunu, tahmini bütçeyi inceleyip görüşü ile birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının onayına sunmak,

ç) Yurt içinde gerekli görülen yerlerde sağlık işletmeleri, sağlık kuruluşları ve diğer müesseselerin kurulmasına veya kapatılmasına karar vermek,

d) Genel Müdürlükçe aktüeryal hesaplamalar ile birlikte hazırlanacak her türlü kanun, kanun hükmünde kararname ile tüzük ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek gereği için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilmesine karar vermek,

e) Hizmette etkinliği sağlamak ve personelden verimli şekilde yararlanabilmek amacıyla Genel Müdürlüğün önerisi üzerine, Kurum merkez ve taşra teşkilatında çalışan personelden bulunduğu ilde en az bir hizmet yılını tamamlamış olanların görev yerinin değiştirilmesine karar vermek,

f) Kurum adına taşınmaz mal alınması, satılması, takası, trampa veya inşası ile idaresi ve tahsis şekli hakkında karar vermek,

g) Her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında miktarı artırılmak üzere, bedeli yüz milyar Türk Lirasından fazla olan sözleşmeler ve yapılacak işler hakkında karar vermek,

h) Kurum için yarar görülen hallerde dava ve icra kovuşturması açılmaması, uyuşmazlıkların uzlaşma yolu ile çözümlenmesi, açılan dava ve icra kovuşturmalarının takibinden vazgeçilmesi veya feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması, bunlara ait para ve malların terkin edilmesi, Kurum leh ve aleyhine açılmış dava ve icra kovuşturmalarının uzlaşma veya tahkim yolu ile çözümlenmesi konularında karar vermek,

ı) Finansman ve Aktüerya Dairesi Başkanlığının Kurum gelirlerinin değerlendirilmesine ilişkin hareketlerini izlemek, gerekli tedbirleri almak, finansman ve aktüeryal dengelere ilişkin bilgileri yılda en az bir defa kamuoyuna açıklamak, gerektiğinde yılda en fazla bir defa Kurumun mali yapısını uluslararası muhasebe ve aktüerya standartlarına göre bağımsız denetim kuruluşlarına denetletmek,

i) Genel Müdürlükçe hazırlanacak, Kurumun gelecek 10 yıllık gelir-gider dengesini gösterir aktüeryal hesap sonuçlarını inceleyerek Genel Kurula sunmak,

j) Kurumda çalıştırılacak yerli yabancı uzmanların nitelikleri ile sözleşme şartları ve ücretlerini belirlemek, gerektiğinde danışmanlık, kontrollük, müşavirlik ve benzeri hizmetlerin satın alınmasına karar vermek, şirketlerin sözleşmeye konu olacak projelerini inceleyip karara bağlamak, şartları ve ücretlerini belirlemek, yerli ve yabancı kuruluşlarla veya sosyal güvenlik kuruluşları ile birlikte ortak proje yapmak, bu kuruluşlarca yapılmış ya da yapılacak projeleri inceleyip Kurum menfaati görülen projelere katılmaya karar vererek Bakan onayına sunmak,

k) Kurum personelinin eğitimi amacıyla düzenlenen yıllık eğitim programlarının onaylanması, kurslar ve seminerler düzenlenmesi, yurt içinde veya yurt dışında öğrenim ve eğitim yapacakların seçilmesi, kendilerine ders görevi verilenlere ders ve konferans ücreti ödenebilmesi için her derecedeki kurs, seminer ve benzeri eğitim faaliyetlerinde, ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususların tespiti, Kurum ile diğer kurum ve kuruluşların eğitim tesislerinde gerçekleştirilecek eğitim kurs ve seminerlerde, eğitim görevlilerinin ve katılımcıların konaklama, iae ve eğitim materyali masrafları ile eğitim hizmeti bedeline ilişkin önerileri inceleyip karara bağlamak,

l) Kurumun adını taşımak kaydıyla, Kurumun tanıtımını sağlayacak kültürel, sanatsal, sportif ve benzeri faaliyetlerde bulunan kuruluşlara mali yardımda bulunulmasına karar vermek,

m) Her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında miktarı artırılmak üzere tutarı bir milyar Türk Lirası ve daha fazla olan Kurum alacaklarının borçlularını ve borç miktarlarını altı ayda bir kamuoyuna açıklamak,

n) Yönetim giderlerinden karşılanmak üzere Kurumda kadrolu olarak fiilen çalışan personele ödenecek ikramiyelerin tarihlerini belirlemek,

o) Genel Müdür ve Yönetim Kurulu üyelerinin diğer önerilerini inceleyip karara bağlamak,

p) Bu Kanun ile verilen diğer görevleri yapmak.

Yönetim Kurulunun çalışması, alt kademelere devredebileceği yetkileri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Genel Kurul

Madde 11 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Genel Kurul, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının veya görevlendireceği bir kamu görevlisinin başkanlığında;

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Orman Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulundan iştirak edecek birer temsilciden,

b) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek sosyal politika, iş hukuku ve sağlık bilimleri alanlarında uzman iki öğretim üyesinden,

c) Bu Kanuna tabi sigortalıların bağlı buldukları kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşlarından üye sayısı en çok olan meslek kuruluşundan en fazla on, ikinci en yüksek üye sayısına sahip meslek kuruluşundan en fazla beş ve kanunla kurulu diğer meslek kuruluşlarından en fazla ikişer temsilciden,

d) 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalıların bağlı oldukları kanunla kurulu meslek kuruluşlarınca üye sayılarının oranları korunarak seçilecek en fazla altı temsilciden,

e) Kurum çalışanlarının en fazla temsil edildiği kamu görevlileri sendikasına kayıtlı Kurum personeli arasından seçilecek en fazla üç temsilciden,

f) Kurumdan aylık alanlardan, Bakanlıkça en fazla üyeyi temsil ettiği belirlenen dernek tarafından seçilecek 3 temsilciden,

oluşur.

Birinci fıkraya göre atanacak veya seçilecek üyelerin görev süresi üç yıldır. Görev süresi bitenler yeniden atanabilirler veya seçilebilirler. Üyelik niteliğini yitirenlerin Genel Kurul üyeliği kendiliğinden kalkar ve bunların yerine gelen yedek üyeler asil üyenin görev süresini tamamlar.

Genel Kurulun oluşumu ile çalışma usul ve esasları ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Madde 15 bend (a), (c)– (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.):

a) (Değişik : 24/8/2000 -KHK-619/11 md.) Prim gelirleri,

c) (Değişik : 24/8/2000 -KHK-619/11 md.) Bağış ve vasiyetler ile Kurumca hazırlanan her türlü standart form ve benzerlerinin satışından elde edilecek gelirler,

Madde 15 fıkra iki- (Ek : 24/8/2000 -KHK- 619/11 md.) Kuruma ait gayrimenkullerin kira bedelleri, her yıl Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan tüketici fiyat endeksindeki artış oranından az olmamak üzere rayiç veya emsal değerle belirlenir.

Kurum gelirlerinin değerlendirilmesi

Madde 16 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Kurumun elde ettiği her türlü gelirlerin, riskin dağıtılması ilkesi ve iyi niyet kurallarına göre Kurum lehine en yüksek getiriye sağlayacak şekilde yönetilmesi esastır. Kurum gelirleri ve zorunlu ödemeler için bulundurulması gereken nakit ve benzeri varlıkların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığının müştereken hazırlayacakları ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 24 fıkra bir (I) numaralı bendinin (a) alt bendi- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

a) (Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/13 md.) Esnaf ve Sanatkarlar ile diğer bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile gelir vergisinden muaf olanlardan esnaf ve sanatkar siciline veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarına usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar,

Madde 25 birinci fıkra- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) 24 üncü maddeye göre sigortalı sayılanlardan gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları, mükellefiyetin başlangıç tarihinden, gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıkları ise esnaf ve sanatkar siciline veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıtlı olmak şartıyla talep tarihinden itibaren başlatılır.

Madde 25 fıkra 3 bend (e) son cümle- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) iflasına karar verilmiş olan veya tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarından hizmet akti ile çalışanların çalışmaya başladığı,

Madde 25 son fıkra- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Sigortalılığı sona erenler, sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıtlarını sildirmek zorundadırlar.

Madde 26 fıkra bir son cümle– (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Üç ay içinde kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalılar Kurumca re'sen kayıt ve tescil edilir.

Madde 26 fıkra iki- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Vergi daireleri, sigorta kapsamına giren gelir vergisi mükelleflerini mükellefiyetin tescil tarihinden, mükellefiyeti terkin edilenleri ise terkin tarihinden itibaren 3 ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşları, Kurumun talebi üzerine sigortalıların sigortalılık işlemlerine esas alınacak bilgileri vermek zorundadırlar.

Madde 26 fıkra üç- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, esnaf kefalet kooperatifleri, tarım kredi kooperatifleri ve bankalar, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olanlarla ilgili ruhsat, ihale ve kredi işlemlerinde sigortalı olduklarını ve bir önceki takvim yılı sonu iti-

barıyla prim borçları bulunmadığını gösterir belgeyi istemek ve belge istenenler de bu belgeyi ibraz etmek zorundadırlar.

Madde 26 fıkra dört- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Noterler, bu Kanuna göre sigortalı olanların tutmakla mükellef oldukları defterlerin tasdiki sırasında Bağ-Kur'a kayıtlı olduklarını ve prim borçları bulunmadığını gösterir belgeyi istemek ve söz konusu belgeyi ibraz etmeyenleri ve bunlara ait sigortalılığa esas bilgileri en geç üç ay içinde Kuruma bildirmek zorundadırlar.

Madde 28 fıkra üç- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Sigortalıların hangi hallerde çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılacakları, sağlık işlemlerine ilişkin tüzükteki esaslara göre tespit olunur.

Madde 29 fıkra bir (c) bendi- c) Yazılı istekte bulunmak ve istek tarihi itibarıyla prim ve her türlü borçlarını ödemiş olmak,

Madde 39 son fıkra- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Bu Kanuna göre tekrar sigortalı olanlar, toptan ödeme yapılan sürelerini ihya etmek istedikleri takdirde, bu sürelerle ilişkin primler, toptan ödeme talebinde buldukları tarihte son defa prim ödedikleri basamağın, ihya talebinde buldukları tarihteki tutarları esas alınarak hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenir. Bu şekilde ihya edilen süreler yaşlılık aylığı bağlanmasında ihya tarihinden itibaren altı ay sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu Kanuna tabi hizmetlerin 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanununun 5 inci maddesine göre ihyasında da bu fıkra hükmü uygulanır.

Madde 45 fıkra iki bend (c) ve (d)- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) c) (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) 18 yaşını, ortaöğretim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğretim yapması halinde 25 yaşını doldurmayan ve (18 yaşını doldurmayanlar hariç) bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan veya yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malul olan erkek çocuklarla, yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kıç çocuklarının her birine % 25'i,

d) (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Sigortalının ölümü tarihinde veya sonradan eşine veya çocuklarına yapılması gereken tahsisin toplamı sigortalıya ait tahsisten aşağı olursa artan kısım eşit paylar halinde, sigortalının bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan ana ve babasına her birinin hissesi sigortalıya ait aylığın en çok %25'i,

Madde 46 fıkra iki ve üç- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan nedenlerin ortadan kalkması halinde, bu Kanununun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü saklı kalmak şartıyla, bu tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden başlanarak yeniden aylık bağlanır. Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.

(24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Sigortalının erkek çocuklarına bağlanan aylıklar; çocuğun 18 yaşını veya bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaması şartıyla, orta öğretim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihte çalışmayacak durumda malul olan çocukların aylıklarının ödenmesine devam olunur.

Madde 51 fıkra üç ve dört- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak intibak ettirilmek suretiyle belirlenir.

(24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) Bu Kanun kapsamından çıkararak, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında sigortalı olduktan sonra tekrar bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak daha önce buldukları son basamak üzerine intibak ettirilmek suretiyle yeniden belirlenir.

Madde 79 fıkra bir ve beş- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) 24 üncü maddenin (I) numaralı bendi kapsamına girmeyenlerden aynı maddenin (II) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalanlar, ev kadınları ve Türkiye’de ikamet eden yabancı uyruklular talepleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler. Şu kadar ki, talep tarihinde 58 yaşını dolduran kadınlar ile 60 yaşını dolduran erkekler kapsama alınmazlar.

(24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.) İsteğe bağlı sigortalılık, sigortalının tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibarıyla başlar ve terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışmaya başlama ya da art arda üç ay prim ödenmemiş olması halinde, son prim ödeme tarihi itibarıyla sona erer.

Ek Madde 8 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Kurumun prim tahsilatı, sigortalama, tahsis, sağlık sigortası uygulaması dahil bütün işlemleri elektronik ortamda veya bilgi işlem ortamında yapılabilir ve arşivlenebilir. Kurum her türlü işlemlerini internet de dahil manyetik ortamda yapabilir, elektronik imza kullanabilir. Bu şekilde arşivlenen belgeler ilgisine iade veya imha edilir. Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılan işlemlerin ve imha veya ilgisine iade edilen belgelerin tespit ve tevsikinde bilgi işlem kayıtları esas alınır. Kurum tarafından bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler adli ve idari merciler nezdinde geçerlidir. Bilgi işlem kayıtlarına itiraz edilmesi halinde, ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Sigortalıların Kuruma yaptıkları ve hatalı olmayan ödemelere ilişkin belgelerden elektronik ortama veya bilgi işlem kayıtlarına intikal ettirilmiş olanlar, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden takvim yılından başlayarak bir yıl, kontrol ve denetimi yapılmak kaydıyla sağlık sigortası uygulamasına ilişkin fatura, reçete gibi belgeler Kuruma ibraz tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir,

Askerlik borçlanması:

Ek Madde 9 fıkra iki ve üç- (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.) Borçlanma primleri sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamağın prim tutarları üzerinden hesaplanır ve talep tarihini takip eden ay başından itibaren üç ay içinde ödenir. Borçlanma primleri süresi içinde ve tam olarak ödenmezse borçlanma geçersiz sayılır.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.) Borçlandırılan süre, malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasında, borçlanma primlerinin tam olarak ödendiği tarihten itibaren bir yıl sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan süre kadar geriye götürülür.

Ek Madde 11 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımlarından;

- a) Bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- b) Bu Kanuna göre yaşlılık ve malullük aylığı almakta olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- c) Bu Kanuna göre ölüm aylığı alanlar, yararlanırlar.

Sağlık hizmeti, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, mahalli idareler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sağlık tesisleri ile diğer sağlık tesislerinden satın alınmak suretiyle yürütülür. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Ek Madde 12 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanuna göre ilk defa veya yeniden sigortalı olanların sağlık yardımından yararlanmaları, en az sekiz ay eksiksiz sağlık sigortası primi ödemiş olmaları, sağlık ve sigorta prim borcu bulunmaması şartına bağlıdır.

Ek Madde 13 fıkra iki bend (c)- c) Tedavi süresince sadece teşhis edilen hastalık için gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,

Ek Madde 16 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılardan, sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi ilgili Kanun hükümlerine göre yürütülür ve bu primler ayrı bir hesapta toplanır. Bu hesapta toplanan paralar başka amaçlarla kullanılamaz. Uzun vadeli sigorta kolları fonundan da sağlık hizmetleri için fon aktarması yapılamaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar için 74 üncü madde hükümleri uygulanmaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar, 16 ncı maddede belirlenen esaslar dahilinde değerlendirilebileceği gibi, 21 inci maddedeki esaslar dahilinde de işletilebilir.

Ek Madde 17 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Yatarak veya ayakta yapılan tedavilerin fiyatlandırılması, Kurumca karşılanacak ilaçların cins ve miktarı, ödenecek ortez, protez ve iyileştirme vasıtaları bedellerinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir. Ayrıca, sağlık yardımlarından faydalanan sigortalılar için ihtiyaç duyulan ilaç dışı iyileştirici madde, araç ve gereçler ile Sağlık Bakanlığınca ithal ruhsatı verilmiş, eczanelerde satış izni bulunan veya bulunmayan ilaçlar Kurumca temin edilebilir.

Sağlık hizmetlerinin gerektirdiği giderler, Sağlık Bakanlığının yataklı tedavi kurumları için belirlediği fiyat tarifesini geçemez.

Yönetmelik:

Ek Madde 18 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımlarının şekil ve şartları, bu yardımlardan yararlanma ve bu amaçla kullanılacak sağlık karne ve/veya kartlarının verilmesi, geçerlilik süresi ve kullanımına ilişkin esas ve usuller, ilaç bedelinden katkı payı alınmayacak hastalıklar, tedavi süresince gerekli görülen ilaçlar, dış hastalıkları tedavisi, gözlük, işitme cihazı, ortez, protez ve iyileştirme vasıtaları ve benzeri yardımların yapılması ile bunların cinsi, evsafi, miktarı, kullanma süresi ve Kurumca ödenecek bedel tespitine ilişkin esaslar, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımından itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin yürürlüğe gireceği tarihe kadar mevcut Yönetmeliğin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ek Madde 19 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Kurumu kayıt ve tescili yapıldığı halde, kayıt ve tescil tarihinden itibaren üç yıl ve daha fazla süreyle hiç prim ödememiş olanların, sigortalılık işlemleri, sigortalılık hakları saklı kalmak kaydıyla durdurulur. Ancak, sigortalıların bu süreye ilişkin primleri, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağının prim tutarı üzerinden hesaplanarak tahsil edilir ve haklarında ödeme tarihinde yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

Ek Madde 21 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler ile sağlık işlemlerine ilişkin tüzük, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımını takip eden bir yıl içinde düzenlenir. Belirtilen yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut uygulamalara devam edilir.

Geçici Madde 13 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte eğitim durumları ile diğer şartları taşıyan personel, Kurumda en az üç yıl fiili hizmeti bulunmak ve olumsuz sicil almamış olmak kaydıyla, açılacak ilk uzman yardımcılığı sınavına yaş şartı aranmaksızın girebilir. Açılacak ilk uzman yardımcılığı sınavına başvurmayanlar veya başvurduğu halde sınava girmeyenler bu haklarını kaybederler. Sınavda başarılı olanlar Sosyal Sigorta Uzman Yardımcılığı kadrosuna atanırlar.

Geçici Madde 14 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Yönetim Kuruluna atama ve seçimle gelen üyelerin görevleri, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Ancak, bu üyeler yerlerine yeni atama yapılınca kadar görevlerine devam ederler. Yapılacak ilk genel kurula kadar 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalıları temsil edecek bir üye, bağlı buldukları en fazla üyeye sahip kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşunca, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalıları temsil edecek bir üye Türkiye Ziraat Odaları Birliği İdare Heyetince belirlenir. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımından önce Kurumda Teftiş Kurulu Başkanı ve Daire Başkanı kadrosunda görevli personel aranılan nitelikleri taşımaları kaydıyla hiçbir işleme gerek kalmaksızın müşterek kararname ile atanmış sayılır ve bunların görevden alınmaları da aynı usule göre yapılır.

Geçici Madde 15 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 51 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraya hükümleri, talepte bulunmaları kaydıyla bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımından önce sigortalı olanlara da uygulanır.

Geçici Madde 16 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

30/8/1996 tarihli ve 4181 sayılı Kanunla verilen basamak yükseltme hakkından yararlananlar hakkında, 1479 sayılı Kanunun değişik 52 nci maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

Geçici Madde 1 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

1479 sayılı Kanuna göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar. Ancak, 1479 sayılı Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olmak kaydıyla, 20/4/1982 tarihinden bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar vergi dairelerine kayıtlı olarak kendi nam ve hesabına bağımsız çalıştıklarını belgeleyen sigortalıların, vergiye kayıtlı buldukları süreler, bu süreye ilişkin primleri, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağı prim tutarı üzerinden ödemek kaydıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Geçici Madde 2 – (24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmüdür.)

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı tarihte 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi isteğe bağlı sigortalı olanların bu sigortalılıkları; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı tarihe kadar birikmiş tüm prim borçlarını, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayım tarihini takip eden altı ay içinde ödemeleri şartıyla devam ettirilir. Bu şartı yerine getirmeyenlerin sigortalılıkları ise, son prim ödeme tarihi itibarıyla sona erdirilir. Ayrıca, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinden önce herhangi bir nedenle sağlık sigortası kapsamında prim ödemeyen isteğe bağlı sigortalılar sağlık sigortası kapsamına alınmaz. Bu durumda olanlara Kurumca aylık bağlanması halinde de aynı hüküm uygulanır.

18 – 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ve Ana.Mah.nin 23/2/2001 tarihli ve E.:1999/42, K.:2001/41 sayılı Kararı ile değişen hükümlerin metinleri. (Madde numarası: 15, 17, 25, 29, 38, 41, 49, 53, 70, Ek Madde 3, 6, 9, 13, 20)

Madde 15 fıkra (f) – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

f) Kurum iştirak ve kuruluşlarının gelirleri,

Madde 17– (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum paraları ve malları T. Ceza Kanunu bakımından Devlet malı sayılır. Kurumun alacakları Devlet alacağı derecesinde imtiyazlıdır.

Kurum hakkında iflas hükümleri yürümez.

Sigortalılığın başlangıç ve bitiş tarihi:

Madde 25 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra : 24/8/2000 -KHK- 619/14 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Bu suretle sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri sigortalı sayıldıkları tarihte başlar.

24 üncü maddeye göre sigortalı sayılanlardan;

a) Gelir vergisi mükellefi olanların, mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri,

b) Gelir vergisinden muaf (...) ⁽¹⁾ Esnaf ve Sanatkar sicilinden veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki üye kayıtlarının silindiği,

c) T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışmaya başlayanların, emekli keseneği kesilmeye başladığı,

d) Şirketlerle ilgisi kalmayanların, çalışmalarına son verdikleri veya ilgilerinin kesildiği,

e) İflasına karar verilmiş olan tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarının, özel işletmenin veya şirketin mahkemece tasfiyesine karar verildiği, **(Ek cümle: 24/8/2000 -KHK-619/14 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)**

f) **(Ek: 20/6/1987 - 3396/2 md.)** 2108 sayılı Kanuna göre 1479 sayılı Kanun kapsamına giren köy ve mahalle muhtarlarından; kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmasından dolayı gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar hariç, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

g) **(Ek: 20/6/1987 - 3396/2 md.)** (...) ⁽²⁾ gelir vergisinden muaf olan, ancak, esnaf ve sanatkar sicili veya kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki kayıtlara istinaden Bağ-Kur sigortalısı olanlardan bu sigortalılıklarının devamı sırasında, hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

Tarihten itibaren sigortalılıkları sona erer.

(Son fıkra mülga: 20/6/1987 - 3396/2 md.)

(Ek fıkra: 24/8/2000 -KHK-619/14 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Madde 29 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığından yararlanabilmek için;

a) 23 üncü maddeye göre malul sayılmak,

b) Bu kanuna göre, en az 5 tam yıl sigorta primi ödemiş olmak,

c) **(Değişik: 24/8/2000 - KHK -619/17 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)**

Şarttır.

(1) Bu bentte yer alan “olanlar ile vergi kaydı bulunmayanlar” ibaresi 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile, “olanların” şeklinde değiştirilmiş olup, söz konusu KHK daha sonra Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

(2) Bu bentte yer alan “Gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan veya” ibaresi 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile metinden çıkarılmıştır. Söz konusu KHK daha sonra Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(Ek: 19/4/1979 - 2229/11 md.) Bağ-Kur'da fiili sigortalılığı devam ederken bir iş kazası veya meslek hastalığı sonucu 28 inci maddede yazılı tüzük hükümlerine göre çalışma gücünün en az üçte ikisini kaybedenler için (b) fıkrasındaki 5 tam yıl sigorta primi ödemiş olmak koşulu aranmaz.

Madde 38 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan prim ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde haklarında bu Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri uygulanır.

Madde 41 fıkra bir (a) ve (d) bentleri ile son cümlesi – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Ölüm tarihinde en az (...) ⁽¹⁾ sigorta primi ödemiş olan,

d) En az (...) ⁽¹⁾ sigorta primi ödemiş olanlardan 39 uncu maddeye göre toptan ödeme talebinde bulunmakla beraber, toptan ödeme yapılmadan ölen.

Sigortalının hak sahibi kimselerine aylık bağlanır.

Madde 49 fıkra bir– (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bu kanuna göre ödenecek sigorta primi, sigortalının beyan ettiği 50 nci maddede belirtilen gelir basamağının % 20'sidir.

Madde 53 fıkra bir– (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı, 49 ncu maddede belirtilen aylık prim borcunu, ilgili ayın sonuna kadar kuruma ödemek zorundadır.

Madde 53 fıkra iki- (26/6/2001 tarihli ve 4692 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun, süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. Yetkilerin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle tespit edilir. Kurum alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğan uyumsuzlukların çözümlenmesinde, alacaklı il müdürlüğünün bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz.

Madde 53 fıkra üç- (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Gecikme zammı, yalnız prim alacaklarına uygulanır ve borç ödeninceye kadar devam eder.

Madde 70 fıkra iki– (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna dayanılarak Kurumca açılacak, tazminat ve rücu davaları ile prim alacakları davaları 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

Lira kesirleri:

Madde 76 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanuna göre sigortalılardan tahsil edilecek her türlü kesenek ve primler ile, sigortalılara ve hak sahiplerine yapılacak bütün ödemelerin hesabında lira kesirleri liraya çıkartılır.

(1) *Bu aralarda yer alan "üç tam yıl" ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK'nın 19 uncu maddesiyle "beş tam yıl" olarak değiştirilmiş, daha sonra söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.*

Madde 79 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/25 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

İsteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler 50 nci maddedeki aylıklar gelir basamaklarından dilediklerini seçebilirler. Basamak yükseltme koşulları bakımından bu kanundaki esaslara tabidirler.

(Mülga : 24/8/2000 -KHK- 619/25 md.)

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/25 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek: 20/6/1987 - 3396/12 md.) 2926 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce, Bağ-Kur'da isteğe bağlı sigortalı olanların, isteğe bağlı sigortalılıkları devam eder.

İsteğe bağlı sigortanın hangi esaslar dairesinde yapılacağı bir yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 3 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yurt dışında bulunan vatandaşların herhangi bir işte çalışmayan yanındaki eşleri de bu Kanunun ev kadınları için getirilen hükümlerinden primlerini döviz olarak ödemek koşuluyla yararlanabilirler.

Ek Madde 6 – (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

BAĞ - KUR ile münasebeti olan bankalar; Kurum adına tahsil ettikleri sigorta primlerini ve her ne nam altında olursa olsun Kuruma olan diğer borçlarını BAĞ-KUR hesaplarına onbeş gün içerisinde ve tam olarak intikal ettirmedikleri takdirde, Kurum ile olan anlaşmalarda ve diğer kanunlarda kayıtlı haklar saklı kalmak şartıyla ayrıca, gecikilen süreyle orantılı olarak, Devlet bankalarının asgari bir yıllık vadeli mevduata ödedikleri faizi de Kuruma öderler.

Uygulanacak faiz haddinin tespitinde anlaşmazlık halinde Merkez Bankasının bildireceği oran esas alınır.

Ek Madde 9 fıkra bir cümle bir– (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanun ve aynı Kanunda değişiklik yapan kanunlara göre sigortalı olanlar, askerlikte er olarak geçen hizmet süreleri ile yedek subay okulunda geçen sürelerinin tamamını borçlanabilirler.

Ek Madde 13 son fıkra-(25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.) Ağız protezleri hariç, sigortalının bu Kanuna tabi sigortalılığının başladığı tarihten önce, sigortalı ve hak sahiplerinde mevcut olduğu tespit edilen hastalık ve arızalardan dolayı bedeli Kurumca karşılanacak olan ortez ve protezler ek 18 inci maddeye göre hazırlanacak yönetmelikte belirlenir.

Ek Madde 15 –(25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a)Bu Kanuna tabi ilk sekiz basamakta bulunan sigortalıların sekizinci gelir basamağı tutarının, dokuz ve daha yukarı basamaklarda bulunan sigortalıların ise buldukları gelir basamağı tutarının, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi ilk altı basamakta bulunan sigortalıların altıncı basamak gösterge tutarının, yedi ve daha yukarı basamaklarda bulunan sigortalıların ise buldukları basamak gösterge tutarının, % 20'si oranında ödeyecekleri sağlık sigortası primleri,

Ek madde 20 fıkra bir– (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başlanıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.

19 – 22/1/2004 tarihli ve 5073 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (Madde 50, Ek Madde 20)

Madde 50 cümle iki – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.) Tabloda yer alan gelir basamakları, her yıl Nisan ayında ilk olarak bir önceki yılın Aralık ayı ile ondan önceki yılın Aralık ayına göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranı kadar, ikinci olarak bir önceki yılın gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızları kadar artırılarak belirlenir.

Ek Madde 20 fıkra bir- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefiyeti devam edenlerden, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.

Ek Madde 20 fıkra üç birinci cümle- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malûllük aylığı bağlananlardan, ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar çalışmaya başladıkları ayı takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen 12 nci gelir basamağının %10'u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler.

20 – 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (Ek Madde11)

Ek Madde 11 fıkra bir- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 24 üncü maddesine göre sigortalı olanlardan;

- Sigortalılığı devam edenler ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- Yaşlılık ve malûllük aylığı almakta olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- Ölüm aylığı alanlar,

Sağlık sigortası yardımlarından yararlanırlar.

21 – 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (53, 54 ve Ek madde 19)

Madde 53 fıkra üç- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.) Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primler süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, primlerin ödenmeyen kısmına sürenin bittiği tarihten başlamak üzere %10 oranında artırılır. Bu miktara, borç ödeninceye kadar gecikilen her ay için ayrıca Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır.

Madde 54 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre alınacak sigorta primlerinin ödenmesi için Kurumca sigortaya yapılacak bildiri üzerine prim borçları ödenmezse, Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren belgeler resmi dairelerin usulüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tabi oldukları hükümlere göre işlem yapılır.

Ek Madde 19 –24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescilli yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlar ile beş yıl ve daha fazla süre prim ödemeyenlerin sigortalılıkları; prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalının sigortalılığı ise tescil tarihi itibarıyla sigortalının müracaatına kadar askıya alınır. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

22 – 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (1 ila 23 üncü maddeler)

Kuruluş:

Madde 1 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanunda yazılı sosyal güvenlik hükümlerini uygulamak üzere, Esnaf ve Sanatkarlar ve diğer bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu kurulmuştur.

Kurum, kısaca; "Bağ-Kur" diye anılır.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/1 md.; İptal: 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/1 md.) Kurum, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tâbi, tüzel kişiliği haiz bir kamu kurumudur. Kurum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşu olup, idarî ve malî bakımdan özerktir.

Kurumu Yüksek Denetleme Kurulu denetler.

Organlar:

Madde 2 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun organları şunlardır:

- a) Genel Müdürlük kuruluşu,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Genel Kurul.

Genel Müdürlük kuruluşu:

Madde 3 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Müdürlük, Genel Müdür, üç genel müdür yardımcısı, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

Merkez Teşkilatı;

- a) Ana hizmet birimleri; Sigortalılar Daire Başkanlığı, Tahsisler Daire Başkanlığı, Sağlık İşleri Daire Başkanlığı, Finansman ve Aktüerya Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı,
 - b) Danışma ve denetim birimleri; Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği,
 - c) Yardımcı hizmet birimleri; Muhasebe ve Malî İşler Daire Başkanlığı, İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığı, Personel ve Eğitim Daire Başkanlığı, İdarî İşler Daire Başkanlığı ile Savunma Uzmanlığından,
- Taşra teşkilatı, il müdürlüklerinden, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulacak şube müdürlüklerinden, Oluşur.

Merkez ve taşra teşkilatının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Genel Müdür ve genel müdür yardımcıları

Madde 4 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kuruma Genel Müdür ve genel müdür yardımcısı olarak atanacaklarda, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 ve 68 inci maddelerinde sayılan şartlara ek olarak, en az dört yıllık eğitim veren fakülte veya yüksek okullar ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak şartları aranır.

Genel Müdürün görevleri, yetki devri ve temsil yetkisi

Madde 5 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Müdür, Kurumun bütün işlerini Yönetim Kurulunun gözetimi altında ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütür. Adli ve idarî mercilerle gerçek ve tüzel kişilere karşı Kurumu temsil eder. Genel Müdür yardımcıları merkezde, il müdürleri de taşrada kendilerine verilecek yetki dahilinde Kurumu, adli ve idarî mercilerle, gerçek ve tüzel kişilere karşı temsil ederler.

Genel Müdür sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

Atama usul ve şartları

Madde 6 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Genel Müdür, genel müdür yardımcısı, I.Hukuk Müşaviri müşterek kararname ile, 1-4 üncü derece kadrolara atanacak personel, Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile, diğer personel ise Genel Müdürün onayı ile atanır. Kurum personelinin atama, yer değiştirme, görevde yükselme usul ve esasları yönetmeliklerle belirlenir.

b) Kuruma daire başkanı olarak atanacaklarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 ve 68 inci maddelerinde sayılan şartlar aranır. Sağlık İşleri Daire Başkanı olarak atanacaklarda hekim, diş hekimi veya eczacı unvanına sahip olmak, Bilgi İşlem Daire Başkanı olarak atanacaklarda konusu ile ilgili eğitim veren mühendislik fakülteleri ile fen, matematik, istatistik, ekonomi veya ekonometri bölümü ile bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış yabancı fakülte veya yüksek okullardan mezun olmak, İnşaat ve Emlak Daire Başkanı olarak atanacaklarda ise mimar veya mühendis unvanına sahip olmak şartı aranır.

c) Kurum adına meslek kuruluşlarında, vergi dairelerinde, belediye, özel idare ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarda, muhtarlıklarda, işyerlerinde; tescili gerekenleri, sigortalılığı sona erenleri ve adres değişikliklerini tespit etmek, Kurumun protokol yaptığı sağlık kurum ve kuruluşları ile eczanelerde sağlık sigortası uygulamasını kontrol etmek, il müdürünce verilecek benzeri diğer görevleri yapmak ve idarî para cezası uygulamakla yetkili olmak üzere, Bağ-Kur denetmenleri ve denetmen yardımcıları çalıştırılır. Bunlar en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, yapılacak sınav sonucunda mesleğe denetmen yardımcısı olarak alınırlar ve en az 3 yıl çalıştıktan sonra, bu süredeki çalışmaları olumlu bulunanlar Kurumca açılacak yeterlik sınavında başarılı olmak şartıyla ilgili buldukları denetmen kadrolarına atanırlar. Yeterlik sınavında başarılı olamayanlar durumlarına uygun kadrolara atanırlar. Denetmenler yer değiştirme suretiyle atamaya tâbidir ve denetmenlerin mesleğe giriş ve yeterlik sınavları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

Personel statüsü

Madde 7 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum personeli hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ile 10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır. Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Kurumun diğer çalışanları sorumlulukları bakımından 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında Devlet memuru sayılır ve haklarında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yönetim giderlerinden karşılanmak üzere her yıl Kurum merkez ve taşra teşkilatında kadrolu olarak fiilen çalışan personele asgarî ücretten az olmamak kaydıyla kendi aylıkları tutarında (gösterge ve ek gösterge dahil) iki ikramiye verilir.

Kurumun yönetim giderleri için ayrılan tutarın %15'ine kadar olan kısmından ve Kurumca hazırlanan kitap, standart form, sağlık karnesi ile benzerlerinin satışından elde edilecek gelirlerden Kurumun merkez ve taşra teşkilatında fiilen görev yapan (Bakanlık merkez teşkilatında sadece Bakan onayıyla görevlendirilenler dahil) personele görev unvanı, çalışma verimi, hizmetlerin rasyonelliğini sağlayacak ilkeler göz önünde bulundurularak Yönetim Kurulunca uygun görülen ve Bakanlıkça onaylanan oran ve miktarda ek ödeme verilir. Ek ödemelerin aylık tutarı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda tanımlanan en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının %150'sini geçemez. Ek ödemelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır ve damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz. Ek ödemenin dağıtım usul ve esasları Kurum Yönetim Kurulunca belirlenir.

Kurum, taşra teşkilatındaki icra, takip ve dava işleri için genel hükümlere göre vekâlet akdi ile lüzum görülecek sayıda avukat çalıştırabilir.

Kurum leh ve aleyhine açılan davalar ile icra takiplerinden tahsil edilen vekâlet ücretlerinden, hukuk müşavirlerine, kadrolu avukatlara ve hukuk servislerinde fiilen görev yapan personele 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 146 ncı maddesi gereğince ödeme yapılır. Vekâlet ücretinin ödeme esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Yönetim Kurulunun teşekkülü:

Madde 8 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu bir karar organı olup, Kurumun en yüksek karar, yetki ve sorumluluğunu taşır. Yönetim Kurulu, Genel Müdür başkanlığında biri Kurum genel müdür yardımcılarında olmak üzere, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından belirlenen iki üye, Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı tarafından belirlenen bir üye ile bu Kanuna tâbi sigortalıların bağlı buldukları kanunla kurulmuş en yüksek meslek kuruluşlarından bir üye, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalıları temsil eden meslek kuruluşlarından bir üye olmak üzere toplam altı üyeden oluşur. Bakanlıkların temsilcileri müşterek kararname ile atanır.

Yönetim Kurulu üyelerinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımaları zorunludur. Müşterek kararname ile atanacaklarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinde hükme bağlanan şartların yanısıra yurt içi veya yurt dışında denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen en az dört yıl öğrenim görmüş olmaları şartı aranır.

Genel Müdür ve genel müdür yardımcısı dışındaki Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Atama ve seçim dönemi içinde herhangi bir nedenle yönetim kurulu üyeliği sona erenler ile üyelik sıfatını kaybedenlerin yerleri aynı usulle yenileri atanmak veya seçilmiş bulunan ilgili yedek üyelere en fazla oy alan yedek üye getirilmek suretiyle doldurulur. Bu şekilde göreve gelenler, yerlerini aldıkları üyenin görev süresini tamamlarlar. Atama ile gelen yönetim kurulu üyelerinden görev süresi sona erenler, geldikleri Kurumda durumlarına uygun bir göreve atanırlar.

Genel Müdürün bulunmadığı hallerde Genel Müdür Vekili Kurula başkanlık eder.

Toplantı ve karar sayısı:

Madde 9 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulu, haftada en az bir defa ve en az dört üye ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Mazeretsiz olarak Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayan üyelere yapılan ödemelerden yönetmelik hükümlerine göre kesinti yapılır. Bir takvim yılı içinde birbirini izleyen dört hafta veya yapılan toplantı sayısının % 20'sinden fazla sayıda toplantıya mazeretsiz katılmayanların Yönetim Kurulu üyeliği kendiliğinden sona erer.

Toplantıya iştirak eden Yönetim Kurulu Başkanına ve genel müdür yardımcısı üyeye 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre Kamu İktisadi Teşebbüsleri yönetim kurulu başkanı ve üyelerine ödenen miktarlarda aylık ücret ödenir. Diğer üyelere ise yönetim kurulu üyesi kadrosunun karşılığı olan aylık ve diğer ödemeler, yolluklarda ise 10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uygulanır.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri:

Madde 10 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurumun, Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık konsolide bütçesi ile yatırım programı tekliflerini inceleyip gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayına sunmak.

b) Genel Müdürlüğün teklifi ile Kurum bütçesinin bölümleri içinde veya bölümleri arasında uygun görülen aktarmaları yapmak.

c) Genel Müdürlükçe hazırlanan Kurum bilançosunu ve faaliyet raporunu, tahmini bütçeyi inceleyip görüşü ile birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayına sunmak.

ç) Genel Müdürlükçe aktüeryal hesaplamalar ile birlikte hazırlanacak her türlü kanun, kanun hükmünde kararname ile tüzük ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek gereği için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilmesine karar vermek.

d) Kurum adına taşınmaz mal alınması, satılması, kiralanması veya kiraya verilmesi, takası, trampa veya inşası, kullanımı ile idaresi veya tahsis şekli ve taşınmazlar üzerinde özel veya tüzel kişiler eliyle yap-işlet-devret, işlet-devret, yap-işlet-sat, yap-kirala-işlet gibi modeller ile işlerin yaptırılması hakkında karar vermek, Kurum kaynaklarının ve varlıklarının değerlendirilmesinde kullanılacak finansman teknik ve usullerine karar vermek.

e) Her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında miktarı artırılmak üzere bedeli ikiyüzmilyar Türk Lirasından fazla olan sözleşmeler ve yapılacak işler hakkında karar vermek.

f) Kurum için yarar görülen hallerde dava ve icra kovuşturması açılmaması, uyuşmazlıkların uzlaşma yolu ile çözümlenmesi, açılan dava ve icra kovuşturmalarının takibinden vazgeçilmesi veya feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması, bunlara ait para ve malların terkin edilmesi, Kurum leh ve aleyhine açılmış dava ve icra kovuşturmalarının uzlaşma veya tahkim yolu ile çözümlenmesi konularında karar vermek.

g) Finansman ve Aktüerya Dairesi Başkanlığının Kurum gelirlerinin değerlendirilmesine ilişkin hareketlerini izlemek, gerekli tedbirleri almak, Kurumun malî yapısını ve aktüeryal dengelerini ayrı ayrı veya birlikte incelemek.

h) Genel Müdürlükçe hazırlanacak, Kurumun gelecek en az on yıllık gelir-gider dengesini gösterir aktüeryal hesap sonuçlarını inceleyerek Genel Kurula sunmak.

i) Kurumda çalıştırılacak yerli ve yabancı uzmanların nitelikleri ile sözleşme şartları ve ücretlerini belirlemek, gerektiğinde danışmanlık, kontrollük, müşavirlik ve benzeri hizmetlerin satın alınmasına karar vermek, şirketlerin sözleşmeye konu olacak projelerini inceleyip karara bağlamak, şartları ve ücretlerini belirlemek, yerli ve yabancı kuruluşlarla veya sosyal güvenlik kuruluşları ile ortak proje yapmak veya yapılan projeye katılmak, bu kuruluşlarca yapılmış ya da yapılacak projeleri inceleyip Kurum menfaati görülen projelere katılmasına karar vererek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayına sunmak.

i) Kurum personelinin eğitimi amacıyla düzenlenen yıllık eğitim programlarını onaylamak.

j) Yönetim giderlerinden karşılanmak üzere Kurumda kadrolu olarak fiilen çalışan personele ödenecek ikramiyelerin ödenme tarihlerini belirlemek.

k) Genel Müdür ve yönetim kurulu üyelerinin diğer önerilerini inceleyip karara bağlamak ve bu Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları ile alt kademelere devredebileceği yetkileri ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Genel Kurul

Madde 11 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurul, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının veya görevlendireceği bir kamu görevlisinin başkanlığında;

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulundan iştirak edecek birer temsilciden,

b) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek sosyal politika, iş hukuku, sağlık bilimleri alanlarında uzman bir öğretim üyesinden,

c) Bu Kanuna tâbi sigortalıların bağlı buldukları kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşlarından üye sayısı en çok olan meslek kuruluşundan en fazla otuz, ikinci en yüksek üye sayısına sahip meslek kuruluşundan en fazla on, takip eden en fazla üyeye sahip üç meslek kuruluşundan üçer ve kanunla kurulu diğer meslek kuruluşlarından birer temsilciden,

ç) 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi sigortalıların bağlı oldukları kanunla kurulu meslek kuruluşlarınca üye sayılarının oranları korunarak seçilecek en fazla beş temsilciden,

d) Kurum çalışanlarının en fazla temsil edildiği kamu görevlileri sendikasına kayıtlı Kurum personeli arasından seçilecek bir temsilciden,

e) Kurumdan aylık alanlardan, Bakanlıkça en fazla üyeyi temsil ettiği belirlenen dernek tarafından seçilecek iki temsilciden,

Oluşur.

Birinci fıkraya göre görevlendirilecek veya seçilecek üyelerin görev süresi üç yıldır. Görev süresi bitenler yeniden görevlendirilebilir veya seçilebilirler. Temsilcilik niteliğini yitirenlerin genel kurul temsilciliği kendiliğinden kalkar ve bunların yerine gelen yedek temsilciler, asıl temsilcinin görev süresini tamamlar.

Genel Kurulun oluşumu ile çalışma usul ve esasları ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Madde 12 – (14/4/1982 tarihli ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurul üç yılda bir en geç Mayıs ayı sonuna kadar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının çağırısı üzerine toplanır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı gerekli görürse Kurulu olağanüstü toplantılara çağırabilir. Toplantı için yeter sayı, üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

Genel Kurulun görevleri:

Madde 13 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurulun görevleri şunlardır:

- Kurumun çalışmalarını ilgilendiren raporlar hakkında görüşünü bildirmek,
- Kurumun gelecekteki politikası hakkında gerekli ve yararlı gördüğü tavsiyeleri yapmak,
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sunduğu konular hakkında düşüncesini bildirmek,
- Yönetim Kurulunun sigortalıları temsil eden üyelerini seçmek.

Genel Kurul görüşmelerinin sonuçları bir raporla tespit edilir ve bu rapor Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına, Yüksek Denetleme Kuruluna ve Kuruma tevdi olunur.

Yolluklar:

Madde 14 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Genel Kurul üyelerinden kamu hizmetlisi olup da Ankara dışında toplantılara geleceklere kanuni yollukları ile; bunların dışında kalan Genel Kurul üyelerine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit olunacak esaslara göre zorunlu giderleri Kurumca ödenir.

Kurumun gelirleri:

Madde 15 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun gelirleri şunlardır:

- (Değişik : 24/8/2000 -KHK-619/11 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/11 md.) Prim gelirleri, ⁽¹⁾
- Bu kanun gereğince hükmedilecek para cezaları,
- (Değişik : 24/8/2000 -KHK-619/11 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/11 md.) Bağış ve vasiyetler ile Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik elektronik, akıllı kart ve benzerlerinin satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, ⁽¹⁾
- Kurumun taşınır ve taşınmaz mallarının sağlayacağı gelirler,
- Gerekli hallerde genel bütçeden yapılacak yardımlar,
- (Değişik: 24/7/2003-4956/11 md.) Kurum gelirlerinin değerlendirilmesinden ve Kurum iştirak ve kuruluşlarından elde edilen gelirler,
- Başkaca gelirler.

(Ek fıkra : 24/8/2000 -KHK- 619/11 md. İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/11 md.) Kuruma ait gayrimenkullerin kira bedelleri, her yıl Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan tüketici fiyat indeksindeki artış oranından az olmamak üzere rayiç veya emsal değerle belirlenir.

*Kurum gelirlerinin değerlendirilmesi***Madde 16 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Kurumun uyguladığı kanunlardan elde ettiği her türlü gelirlerin, riskin dağıtılması ilkesine göre Kurum lehine en yüksek getiriye sağlayacak şekilde yönetilmesi esastır. Kurum gelirleri ve zorunlu ödemeler için bulundurulması gereken nakit ve benzeri varlıkların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığının müştereken hazırlayacakları ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

*Kurum malları:***Madde 17 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Kurumun ticaret ve işlem bağlantılarından dolayı iflâs hükümleri yürümez. Kurumun alacakları Devlet alacağı derecesinde imtiyazlıdır. Kurum malları 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu bakımından Devlet malı sayılır. Taşınır ve taşınmaz malları, bankalardaki mevduatları ile her türlü hak ve alacakları haczedilemez. Kurum her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırmak mükellefiyetinden muaftır. Kurumun malları, paraları ve para hükmündeki evrak ve senetleri ile diğer mevcutlarına karşı işlenen suçlar Devlet mallarına karşı veya Devlete ait kağıt ve belgeler üzerinden işlenen suçlardan sayılır.

*Kurumun bağlı olmadığı kanunlar:***Madde 18 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Kurum Muhasebe Umumiye, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine, Sayıştay'ın vize ve denetimine bağlı değildir.

*Kurumun dava ve icra işleri:***Madde 19 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Kurumun her türlü dava ve icra işleri ilgili mahkeme ve makamlarda ivedilikle görülür ve sonuçlandırılır.

*Vergi, resim ve harç muafiyeti:***Madde 20 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

- a) Bu Kanunun 15 ve 16 ncı maddelerinde yazılı kaynaklardan elde olunan gelirler ile 21 inci maddesi uyarınca kurulan müessese veya iştiraklerden elde olunan hak ve gelirler,
- b) Kurumca sigortalılara ve bu Kanuna göre hak sahibi sayılan kimselere verilen aylıklar ve yapılan yardımlar,
- c) Kuruma ait taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım ve satım işlemleri ile Kurumun hizmet gereği ihtiyaç duyduğu Türkiye'de temini mümkün olmayan malların ithali, kiralanması,
- d) Kurumun taraf olduğu dava ve icra takipleri ile ilanları,
- e) Kurumca yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri,

İlgili kanunlarda Kurumun adı ve kuruluş kanununda yazılı olmasa dahi ithalde alınan vergi ve resimler dahil her türlü vergi, resim ve harçlar, ile Kurumun doğrudan doğruya hizmetlerinden faydalanmadığı fon ve kuruluşlara katkı paylarından muaftır.

Tüzelkişiliği olan kuruluşlar kurmak ve iştiraklerde bulunmak yetkisi:

Madde 21 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum; Kurumun teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile; çalışma konuları, organları, görev ve yetkileri ile denetim usulleri yönetmeliklerde belirtilmek suretiyle tüzelkişiliğe sahip müesseseler kurabilir veya kurulmuş bulunanların hisse senetlerini satın alabilir veya iştiraklerde bulunabilir.

Bu müesseselerde istihdam edilecek personel hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Bu Kanunun 17, 18 ve 20 nci maddeleri Kurumca kurulacak müessese ve bağlı ortaklıklar hakkında da uygulanır. Kurum görevlileri bu müessese ve bağlı ortaklıklarda özlük hakları saklı kalmak şartıyla çalıştırılabilir.

Kuruluş masrafları:

Madde 22 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun kuruluş giderlerini karşılamak üzere genel bütçeden on milyon lira ödenir.

Borç alma yetkisi:

Madde 23 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum Bakanlar Kurulu kararına dayanarak, Maliye Bakanlığının kefilliği ile milli bankalardan 10 000 000 liraya kadar ödünç para alabilir.

23 – 16/10/2007 tarihli ve 5698 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış hüküm metni: (Madde numarası: 38.)

Madde 38 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan prim ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde, en az üç tam yıl prim ödemiş olmaları kaydıyla haklarında bu Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri uygulanır. Bu süreyi tamamlamadan talepte bulunanlara ödedikleri primleri bu Kanunun 55 inci maddesi hükümlerine göre yersiz ödeme olarak iade edilir ve yeniden bağlanacak aylığın hesabında, son defa aldığı aylık tutarı esas alınarak, aylığın iptal tarihinde yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

24 – 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (Madde numarası: 80.)

Madde 80 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen tescil ve sigortalılığın sona ermesi ile ilgili yükümlülüğe uymayan sigortalılara Kurumca ellimilyon milyon lira idarî para cezası verilir. Bu miktar, her yıl Maliye Bakanlığınca 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi gereğince belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Hakkında para cezası uygulanan sigortalılar, gerekçesini belirtmek suretiyle para cezasına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma itiraz edebilirler. İtiraz takibi durdurur. Kurum en geç otuz gün içinde itirazı inceler ve karara bağlar. Kurum tarafından itirazın reddedilmesi halinde, sigortalılar red kararının kendilerine tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. İdarî para cezalarının tahakkuk ve tahsilatında beş yıllık zamanaşımı uygulanır.

Sağlık karneleri ve/veya kartını bir başkasına kullandıranlardan veya başkası adına kullananlardan ve buna yardımcı olduğu belgelenenlerden, Kurumca yapılan sağlık gideri kanunî faiziyle iki katı olarak müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

Kendilerine yapılan tebligat tarihinden itibaren onbeş gün içinde idarî para cezasını veya borçlarını itiraz etmeden ödeyenlerin bu borçları üçte bir oranında terkin edilir.

25 – 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan veya değiştirilen hükümlerin metinleri (Madde numarası: Ek Geçici Madde 6.)

Ek Geçici Madde 6 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar T. C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıklarınca kendilerine yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı bağlananlar, 1/10/1972 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanun kapsamı dışında sayılırlar.

Ancak bu Kanuna tabi hizmet süreleri, diğer Kurum ve sandıklara bildirilmiş ise bu hizmetler geçerli sayılır.

26 -17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış veya değiştirilmiş olan hükümlerin metinleri.(Madde Numaraları: 1479 sayılı Kanunun 83,84, geçici 10 uncu ve ek geçici 6 ncı maddeleri hariç diğer tüm maddeleri.) ⁽¹⁾⁽²⁾

II – KISIM

Sigorta Yardımları ⁽³⁾

1. BÖLÜM

Genel Hükümler

Kanunun amacı, sigortalı sayılanlar ve sayılmayanlar:

Madde 24 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Aşağıda sayılan sigortalılar hakkında malullük, yaşlılık ve ölüm hallerinde bu Kanunda yazılı şartlarla sosyal sigorta yardımları sağlanır. ⁽⁴⁾

I – Sigortalı sayılanlar:

Kanunla ve Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşları kapsamı dışında kalan ve herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan;

a) **(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/13 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik:24/7/2003-4956/14 md.)** Esnaf ve sanatkârlar ile diğer bağımsız çalışanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile gelir vergisinden muaf olanlardan Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşuna usulüne uygun olarak kayıtlı olanlar, ⁽⁵⁾

b) Kollektif şirketlerin ortakları,

c) Adi Komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları,

(1) a - 14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun 20 nci maddesi gereğince, bu kanunda geçen "Sosyal Güvenlik Bakanlığı" deyimini "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

b - Bu Kanunun düzenlediği atama usulüne dair konularda 23/4/1981 tarih ve 2451 sayılı Kanunun 2-5 inci maddelerine bakınız.

(2) Bu Kanunun 7 nci Geçici 14, 21 ve 22 nci maddelerinin uygulanması ile ilgili olarak 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine bakınız.

(3) Sigortalılara sağlanan sağlık sigorta yardımının esasları ve kapsamı ile ilgili olarak ek 11 - 17 nci maddelere bakınız.

(4) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık alanlara sağlanan sosyal yardım zammı ile ilgili olarak ek 7 nci maddeye bakınız.

(5) Bu alt bent, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

- d) Limited şirketlerin ortakları,
 - e) Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları,
 - f) Donatma iştirakleri ortakları,
 - g) Anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi olan ortakları,
- Bu Kanuna göre sigortalı sayılırlar.

II – Sigortalı sayılmayanlar:

Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) 18 yaşını doldurmamış olanlar,

b) **(Mülga : 24/8/2000 -KHK- 619/13 md.; Mülga: 24/7/2003-4956/14 md.)**

c) Kanunla veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına prim veya kesenek ödeyenlerle bu tür kuruluşlardan malullük veya yaşlılık aylığı ile daimi tam işgöremezlik geliri almakta olanlar, aylık veya gelir bağlanması için talepte bulunmuş olanlar (Dul ve yetim aylığı veya Sosyal Sigortalar Kurumundan geçici veya sürekli kısmi işgöremezlik geliri alanlar hariç),

- d) Tarım işi yapanlar (Tarım sanatlarına ait işleri yapanlar hariç),

Sigortalı sayılmazlar.

Sigortalılığın başlangıç ve bitiş tarihi⁽¹⁾

Madde 25 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 24 üncü maddesine göre sigortalı sayılanlardan gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları, mükellefiyetin başlangıç tarihinden, gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıkları ise Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıtlı olmak şartıyla talep tarihinden itibaren başlatılır.

Bu suretle sigortalı olanların hak ve yükümlülükleri sigortalı sayıldıkları tarihte başlar.

Bu Kanuna tâbi sigortalılık;

- a) Gelir vergisi mükellefi olanların, mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri,

b) Gelir vergisinden muaf olanların, Esnaf ve Sanatkâr Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki üye kayıtlarının silindiği,

- c) Şirketlerle ilgisi kalmayanların, çalışmalarına son verdikleri veya ilgilerinin kesildiği,

Tarihten itibaren,

- d) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tâbi olarak çalışmaya başlayanların, emekli keseneği kesilmeye başladığı,

e) İflâsına karar verilmiş olan tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarının, özel işletmenin veya şirketin mahkemece tasfiyesine karar verildiği, iflâsına karar verilmiş olan veya tasfiye halindeki özel işletmeler ile şirket ortaklarından hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

f) 2108 sayılı Kanuna göre 1479 sayılı Kanun kapsamına giren köy ve mahalle muhtarlarından; kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmasından dolayı gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlar hariç, aynı zamanda hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

g) Gelir vergisinden muaf olan, ancak Esnaf ve Sanatkârlar Sicili ile birlikte kanunla kurulu meslek kuruluşlarındaki kayıtlara istinaden Bağ-Kur sigortalısı olanlardan bu sigortalılıklarının devamı sırasında, hizmet akdi ile çalışanların çalışmaya başladığı,

Tarihten bir gün önce,

Sona erer.

Sigortalılığı sona erenler sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma başvurarak kayıtlarını sildirmek zorundadırlar.

(1) Bu madde başlığı “Sigortalılığın başlangıç ve bitiş tarihi:” iken, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Yazılma:

Madde 26 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalı olmak hak ve yükümlülüğünden vazgeçilemez ve kaçınılamaz. Sözleşmelere, sosyal sigorta yardım ve yükümlülüklerini azaltmak veya başkasına devretmek yolunda hükümler konulamaz. Bu Kanuna göre sigortalı sayılanlar, sigortalı sayıldıkları tarihten itibaren en geç 3 ay içinde Kuruma başvurarak kayıt ve tescillerini yaptırmak zorundadırlar. **(Ek cümle : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)(Ek cümle : 24/7/2003-4956/16 md.)** Üç ay içinde kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalılar Kurumca re'sen kayıt ve tescil edilir.

(Ek fıkra : 24/7/2003-4956/16 md.) Gelir vergisi mükelleflerinin mükellefiyet tescili ve terkinine ilişkin bilgiler, Kurum ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenecek usul ve esaslara göre Kuruma bildirilir.

(Ek fıkra : 24/7/2003-4956/16 md.)Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, esnaf kefalet kooperatifleri, tarım kredi kooperatifleri ve bankalar, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olanlarla ilgili ruhsat, ihale ve kredi işlemlerinde sigortalı olduklarını gösterir belgeyi istemek ve belge istenenler de bu belgeyi ibraz etmek zorundadırlar.

I – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

II – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

III – (Mülga : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

(Ek : 24/8/2000 -KHK-619/15 md.;İptal:Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Sigortalıların başvurma usulleri ile uymak zorunda oldukları esaslar ve tescille ilgili işlemler yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin bildirim ve giriş bildirgelerinin onaylanmasına ilişkin hükümleri hakkında İçişleri, Maliye ve Gümrük, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının da görüşleri alınır.

2. BÖLÜM

Malullük Sigortası

Malullük sigortasından sağlanan yardımlar:

Madde 27 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük sigortasından sağlanan yardım malullük aylığı bağlanmasıdır.

Malullük:

Madde 28 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanunun uygulanmasında çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirdiği tespit edilen sigortalı malul sayılır.

Şu kadar ki, bu Kanuna tâbi sigortalılığın başladığı tarihte malul sayılacak derecede hastalık veya arızası bulunduğu önceden veya sonradan tespit edilen sigortalı, bu hastalık veya arızası nedeniyle malullük sigortası yardımlarından yararlanamaz. ⁽¹⁾

(1) Bu fıkroda yer alan "Şu kadar ki, sigortalılığın başladığı tarihte" ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Şu kadar ki, bu Kanuna tabi sigortalılığın başladığı tarihte" olarak değiştirilmiş, söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.Daha sonra, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle söz konusu ibare tekrar eklenmiştir.

(Değişik: 24/8/2000 - KHK -619/16 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/17 md.) Sigortalıların hangi hallerde çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirmiş sayılacakları, sağlık işlemlerine ilişkin yönetmelikteki esaslara göre tespit olunur.⁽¹⁾

Malullük aylığından yararlanma şartları:

Madde 29 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığından yararlanabilmek için;

- Bu Kanunun 28 inci maddesine göre malül sayılmak,
 - En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olmak,
 - Yazılı istekte bulunmak ve istek tarihi itibarıyla prim ve her türlü borçlarını ödemiş olmak,
- Şarttır.

Bu Kanuna tâbi sigortalılığı devam ederken bir iş kazası veya meslek hastalığı sonucu çalışma gücünün en az üçte ikisini kaybedenler hakkında beş tam yıl sigorta primi ödemiş olmak şartı aranmaz.

Malullük aylığının hesaplanması:

Madde 30 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı, sigortalının sigortalılık süresi içinde prim ödemediği gelir basamaklarının, bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosu üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamasının %65'idir. Başka birinin sürekli bakımına muhtaç malül sigortalıya %75 oranında malullük aylığı bağlanır.

Birinci fıkraya göre bağlanan, malullük aylığı, ayrıca, gelir tablosunun son olarak değiştirildiği ay ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen her ay bir önceki aya göre, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır.

Malullük aylığının başlangıcı

Madde 31 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük aylığı, malullüğün tespit edildiği tarihi takibeden aybaşından başlar.

Kontrol muayenesi:

Madde 32 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum, malullük aylığı bağlanan sigortalıları ve çalışmayacak durumda malul çocukları, kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduruncaya kadar kontrol muayenesine tabi tutabilir.⁽²⁾

Kabul edilir bir özürü olmadığı halde, kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihi takip eden aybaşına kadar yaptırmayanların aylıklarının ödenmesi, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki aybaşından başlanarak durdurulur.

Kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak, üç ay içinde yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin aylıkları, ödemenin durdurulduğu tarih itibarıyla tekrar başlatılır.

Kontrol muayenesini, Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malullük halinin devam ettiği tespit edilenlerin durdurulan aylıkları, rapor tarihini takip eden aybaşından başlanarak ödenir.

Malullük aylığının kesilmesi:

Madde 33 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yapılan kontrol muayenesi sonucu malullük halinin kalktığı anlaşılması halinde, malullük aylığı kesilir.

(1) Bu fıkra, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkra yer alan, "kadın ise 50, erkek ise 55" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile "kadın ise 58, erkek ise 60" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

3. BÖLÜM

*Yaşlılık Sigortası**Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar:***Madde 34 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

- a) Yaşlılık aylığı bağlanması,
- b) Toptan ödeme yapılması.

*Yaşlılık aylığından yararlanma koşulları:***Madde 35 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için sigortalının;

- a) Yazılı talepte bulunması, talepte bulunduğu tarihte prim ve her türlü borçlarını ödemiş olması,
 - b) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş ve 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması,
- Şarttır.

Kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını dolduran ve en az 15 tam yıl prim ödeyen sigortalılara da kısmi yaşlılık aylığı bağlanır.

*Yaşlılık aylığının hesaplanması:***Madde 36 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Yaşlılık aylığı, sigortalının, sigortalılık süresi içinde aylar itibariyle prim ödediği gelir basamaklarının, bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosu üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamanın aylık bağlama oranı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

Aylık bağlama oranı, sigortalının toplam sigortalılık süresinin ilk on tam yılının her bir yılı için %3,5 takip eden onbeş tam yılın her bir yılı için %2 ve yirmibeş yıldan fazla her bir tam yıl için %1,5 oranlarının toplamıdır.

Birinci ve ikinci fıkralara göre hesaplanan yaşlılık aylığı, ayrıca, gelir tablosunun son olarak değiştirildiği ay ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen her ay için, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır. ⁽¹⁾

Bu Kanuna göre bağlanan yaşlılık, malullük ve ölüm aylıkları, her ay bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranları kadar artırılır. ⁽¹⁾

*Yaşlılık aylığının başlangıcı:***Madde 37 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Yaşlılık aylığı, sigortalının, aylık bağlanması için Kurumda yazılı istekte bulunduğu tarihi takibeden aybaşından başlar.

*Yaşlılık aylığının kesilmesi:***Madde 38 – (16/10/2007 tarihli ve 5698 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile sağlık sigortası primi ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde, yeniden bağlanacak yaşlılık aylığı, talep tarihini takip eden ödeme döneminden başlanarak ödenir.

Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanarak birinci fıkrada belirtilen aylık başlangıç tarihi itibariyle bulunan tutarı ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmî aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmî aylık, talep tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamı üzerinden, yürürlükteki hükümlere göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadardır.

*Yaşlılık sigortasından toptan ödeme ve hizmet ihyası:***Madde 39 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)**

Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılan, malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını doldurmuş bulunan sigortalılara, ödedikleri primler, yazılı istekleri üzerine toptan ödeme şeklinde geri verilir. ⁽²⁾

(1) Bu fıkranın 2008 Mali yılında uygulanması ile ilgili olarak, 28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesine bakınız.

(2) Bu fıkrada yer alan, "kadın ise 50, erkek ise 55" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile "kadın ise 60, erkek ise 62" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(Değişik: 24/8/2000 - KHK -619/18 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/20 md.) Bu Kanuna göre tekrar sigortalı olanlar, toptan ödeme yapılan sürelerini ihya etmek istedikleri takdirde, bu sürelerle ilişkin primler, toptan ödeme talebinde buldukları tarihte son defa prim ödedikleri basamağın, ihya talebinde buldukları tarihteki tutarları esas alınarak hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenir. Bu şekilde ihya edilen süreler yaşlılık aylığı bağlanmasında ihya tarihinden itibaren altı ay sonra sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu Kanuna tâbi hizmetlerin 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tâbi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanununun 5 inci maddesine göre ihyasında da, bu fıkra hükmü uygulanır.⁽¹⁾

4. BÖLÜM Ölüm Sigortası

Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar:

Madde 40 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar şunlardır:

- Eşe, çocuklara, ana ve babaya aylık bağlanması,
- Eşe, çocuklara, ana ve babaya toptan ödeme yapılması,
- Ölen sigortalı için cenaze masrafı karşılığı verilmesi.

Ölüm aylığından yararlanma koşulları:

Madde 41 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) **(Değişik: 24/7/2003-4956/21 md.)** Ölüm tarihinde en az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olan,⁽²⁾

b) Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken yahut yazılı olarak istekte bulunup malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazandıktan sonra ölen,

c) Bağlanmış bulunan malullük veya yaşlılık aylıkları kesilmiş olan sigortalılardan ölen,

d) **(Değişik: 24/7/2003-4956/21 md.)** En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olanlardan toptan ödeme talebinde bulunmakla beraber, toptan ödeme yapılmadan ölen,

(Değişik son cümle: 24/7/2003-4956/21 md.) Sigortalının hak sahibi kimselerine yazılı talepleri halinde aylık bağlanır.

Ancak, sigortalı iken geçirdiği iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölenler için prim ödeme süresi aranmaz.

Ölüm aylığının hesaplanması:

Madde 42 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının ölümü halinde, hak sahibi kimselerine bağlanacak aylığın saptanmasında,

a) **(Değişik: 25/8/1999 - 4447/30 md.)** Sigortalıların almakta olduğu malullük veya yaşlılık aylığı,

b) Malullük aylığı bağlandıktan sonra kontrol muayenesi nedeniyle aylığı kesilen sigortalı için, sağlığında başlanmış bulunan malullük aylığı,

c) Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle aylığı kesilen sigortalı için 38 inci maddedeki esaslara göre saptanacak aylık,

d) **(Değişik: 25/8/1999 - 4447/30 md.)** Sigortalının beş tam yıl prim ödemekle beraber, yirmi beş tam yıldan az prim ödemediği halinde, yirmi beş tam yıl prim ödemiş olanlar gibi, 36 ncı maddeye göre hesaplanacak aylık,⁽³⁾

e) **(Mülga: 25/8/1999 - 4447/30 md.)**

Esas tutulur.

(1)Bu fıkra, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2)Bu bendin uygulanması ile ilgili olarak 23/11/2004 tarihli ve 25649 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ana.Mah.’nin E.:2004/18, K.:2004/89 sayılı Kararına bakınız.

(3)Bu bentte yer alan “üç tam yıl” ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK’nın 19 uncu maddesiyle “beş tam yıl” olarak değiştirilmiş, daha sonra söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanununun 22 nci maddesiyle “beş tam yıl” ibaresi tekrar eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç durumda malul sayılarak aylık bağlanmış veya aylık bağlanmasına hak kazanmış ise (a) ve (b) fıkralarına göre saptanacak aylıklarda bu nedenle yapılan artış oranı dikkate alınmaz.

Ölüm aylığı, her halde ölüm aylığına esas gelir basamağının % 90'ını aşamaz.

Ölüm aylığının başlangıcı:

Madde 43 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının ölümde hak sahibi kimselerine bağlanacak aylıklar, ölümle aylığı hak kazandıkları tarihten sonraki aybaşından başlar.

Malullük veya yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalının haksahibi kimselerine bağlanacak aylık, sigortalının hak kazandığı son aylık döneminin son erdiği tarihten başlar.

(Ek: 14/3/1985 - 3165/10 md.) Hakkı doğuran olay tarihinden 5 yıl geçtikten sonra talepte bulunanların ölüm aylıkları, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren başlar.

Ölüm sigortasından toptan ödeme:

Madde 44 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ölen sigortalının hak sahibi kimselerinden hiçbiri bu kanuna göre ölüm sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamadıkları takdirde, sigortalının ödediği primler, haksahiplerine toptan ödeme şeklinde geri verilir.

Eş ve çocuklara, ana ve babaya tahsis yapılması:

Madde 45 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Ölen sigortalının tahsis yapılmasına hak kazanan kimselerine aşağıdaki hükümlerde belirtilen oran ve koşullarla aylık bağlanır veya toptan ödeme yapılır.

Ölen sigortalının 42 nci madde gereğince saptanacak aylığının veya 44 üncü madde gereğince saptanacak toptan ödeme tutarının,

a) Dul eş için % 50'si, aylık alan çocuğu bulunmayanların dul eşine % 75'i,

b) **(Mülga: 14/3/1985 - 3165/11 md.)**

c) **(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/21 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/23 md.)** Onsekiz yaşını, orta öğrenim yapması halinde yirmi yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde yirmibeş yaşını doldurmamayan ve (18 yaşını doldurmamayanlar hariç) bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan veya yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malül olan çocuklarla, yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının her birine % 25'i,⁽¹⁾

d) **(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/21 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/23 md.)** Sigortalının ölümü tarihinde veya sonradan eşine veya çocuklarına yapılması gereken tahsisin toplamı, sigortalıya ait tahsisten aşağı olursa, artan kısım eşit paylar halinde, sigortalının bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan ana ve babasına her birinin hissesi sigortalıya ait aylığın en çok % 25'i,⁽¹⁾

(Değişik fıkra: 6/3/1981 - 2423/1 md.) Hak sahiplerine bağlanacak aylıklara esas aylık tutarı, birinci basamağın % 45'inden az olamaz. Bu miktarın, hak sahibi bir kişi ise % 80'inden, iki kişi ise % 90'ından,iki kişiden fazla ise % 100'ünden az aylık bağlanamaz.⁽²⁾

Sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya nesebi düzeltilmiş yahut babalığı hükme bağlanmış çocukları ile, sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan yukarıda belirtilen esaslara göre yararlanırlar.

Hak sahibi eş ve çocuklara yapılacak tahsisin toplamı, sigortalıya ait aylık tutarını geçemez. Bu sınırın aşılması için, gerekirse, hak sahibi kimselerin tahsis miktarlarından orantılı olarak indirmeler yapılır.

(1) (c) ve (d) bentleri, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkroda yer alan, "%60'undan" ibaresi, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi ile "% 45'inden" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Ölüm aylığının kesilmesi ⁽¹⁾

Madde 46 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının dul eşi evlenirse aylığı kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan evlenme son bulunca aylık yeniden bağlanır. Sonraki eşinden de aylık almaya hak kazanan dul eşe bu aylıklardan fazla olanı ödenir.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/22 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/24 md.) Sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan nedenlerin ortadan kalkması halinde, bu Kanunun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü saklı kalmak şartıyla, bu tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden başlanarak yeniden aylık bağlanır. Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.⁽²⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/22 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/24 md.) Sigortalının erkek çocuklarına bağlanan aylıklar, çocuğun onsekiz yaşını veya bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaması koşuluyla, orta öğrenim yapması halinde yirmi yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde yirmibeş yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihte çalışmayacak durumda malül olan erkek çocukların aylıklarının ödenmesine devam olunur.⁽²⁾

Cenaze masrafi karşılığı:

Madde 47 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının veya yaşlılık veya malullük aylığı almakta olanların ölümleri halinde, cenaze giderleri karşılığı olarak, cenazeyi kaldıran gerçek veya tüzel kişilere, 1 000 lira ödenir.

Bu miktar Yönetim Kurulunun önerisi ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının onayı ile artırılabilir.

Yapılacak giderler, cenaze masrafları karşılığı olarak ödenecek miktardan az ise, aradaki fark ölenin ailesine verilir.

5. BÖLÜM

Primler

Prim alınması:

Madde 48 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanun gereğince sigortalılara yapılacak her türlü yardımlarla yönetim giderlerini karşılamak üzere Kurumca bu kanun hükümlerine göre prim alınır.

Yönetim giderleri Kurumun genel yıllık gelirlerinin % 10'unu aşamaz.

Prim oranları ve hesaplanması:

Madde 49 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 24/7/2003-4956/25 md.) Bu Kanuna göre ödenecek sigorta primi, sigortalının seçtiği, intibak ettirildiği veya yükseltildiği 50 nci maddede belirtilen gelir basamağının % 20'sidir.

(1) Bu madde başlığı "Ölüm sigortasından bağlanan aylığın sona ermesi" iken, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Ölüm aylığının kesilmesi" olarak değiştirilmiş olup, söz konusu KHK Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine istinaden madde başlığı metne işlenmiştir.

(2) İkinci ve üçüncü fıkralar; 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(Değişik: 19/4/1979 - 2229/21 md.) Sigortaya girişte bildirilen gelirin bir defaya mahsus olmak üzere % 25'i oranında giriş keseneği, basamak yükselmelerinde ise, iki gelir basamağı arasındaki artış farkı kadar yükselme primi alınır. Sigorta primi, sigortalılığın başladığı tarihi takip eden ay başından, sigortalılığın bittiği ayın sonuna kadar hesaplanmak suretiyle tam ay olarak alınır.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/2 md.) Bu kesenek ve primlerin tümü, yılı içinde ödenmek kaydıyla vergi uygulamasında gider olarak gösterilebilir.

Sigorta primine ve aylıklara esas olan gelir basamakları: ⁽¹⁾

Madde 50 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik: 25/8/1999 - 4447/31 md.)Bu Kanuna göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıklarının hesabında, yirmidört basamaklı gelir tablosu uygulanır. **(Değişik ikinci cümle: 22/1/2004-5073/14 md.)** Tabloda yer alan gelir basamakları her yıl 1 Ocaktan geçerli olmak üzere, önce yıllık programda öngörülen yıl sonu tüketici fiyat indeksi tahmini artış oranı kadar artırılarak bulunan tutara, gayrisafı yurt içi hâsıla sabit fiyatlarla gelişme hızı tahmini artış oranı uygulanmak suretiyle belirlenir. Ancak yılı içinde tüketici fiyat indeksi artış oranının yıl sonu için öngörülenden yüksek gerçekleşmesi halinde öngörülen oranın aşıldığı ayı takip eden aybaşından geçerli olmak üzere gelir basamakları Bakanlar Kurulunca yeniden belirlenir.

Gelir basamaklarının seçilmesi:

Madde 51 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/7 md.) Sigortalı, bu Kanuna göre sigortalılığın başladığı tarihte 50 nci maddede belirtilen aylık gelir basamaklarının ilk oniki basamağından dilediğini seçer ve engeç üç ay içinde Kuruma vereceği giriş bildirgesi üzerinde veya dilekçesinde yazılı olarak bildirir.

Üç ay içinde basamak seçilmemesi halinde birinci basamak seçilmiş sayılır.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/23 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/26 md.) Ancak, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tâbi bir işte çalıştıktan sonra bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak intibak ettirilmek suretiyle belirlenir.⁽²⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/23 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik: 24/7/2003-4956/26 md.) Bu Kanun kapsamından çıkarak, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında sigortalı olduktan sonra tekrar bu Kanun kapsamına girenlerin basamakları, diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçirilen süre dikkate alınarak daha önce buldukları son basamak üzerine intibak ettirilmek suretiyle yeniden belirlenir.⁽²⁾

Basamağın yanlış seçilmesi, aynı bildirmede değişik basamak seçilmiş olması, basamak seçiminin yazılı olarak bildirilmemiş olmasına karşın prim ve kesenek yatırılmış olması ve diğer hallerde hangi basamağın seçilmiş sayılacağı ve bu madde hükmü ile ilgili diğer işlemler bir yönetmelikle düzenlenir.

(1) Bu maddenin ikinci cümlesinin 2008 Mali yılında uygulanması ile ilgili olarak, 28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesine bakınız.

(2) Üçüncü ve dördüncü fıkralar, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Gelir basamaklarının yükseltilmesi:

Madde 52 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalının bu Kanuna göre seçtiği, intibak ettirildiği veya yükseltildiği ilk oniki basamakta bekleme süresi bir yıl, onüçüncü basamaktan itibaren, her bir basamakta bekleme süresi iki yıldır.

İlk onbir basamakta sıra itibariyle basamak yükseltilmesi, prim ödemeye ve talebe bakılmaksızın Kurumca yapılır. Onikinci basamaktan itibaren basamak yükseltilebilmesi için, sigortalının yazılı talepte bulunması ve talep tarihinden önceki ayın sonu itibariyle prim ve diğer borçlarını ödemiş olması şarttır.

Sigortalılar, Kurumca yükseltildikleri tarihten veya yazılı talepte buldukları tarihi takip eden aybaşından itibaren, basamak yükseltme farkı ile yükseltildikleri basamak üzerinden primlerini öderler.

Primlerin ödenmesi:

Madde 53 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 24/7/2003-4956/27 md.) Sigortalılar, aylık prim borcunu ilgili ayın sonuna kadar ödemek zorundadırlar. Kurumun, 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden prim alacakları aylık olarak veya Kurumca tespit edilecek dönemlerde ödenir. Ayrıca, Bakanlar Kurulu kararı ile ürün bedellerinden tevkif suretiyle de tahsil edilebilir.

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2003-4956/27 md.) Kurumun, süresinde ödenmeyen prim ve prime ilişkin alacakları ile her ne nam altında olursa olsun diğer alacaklarının tahsilinde 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu hükümleri uygulanır. **(Ek cümleler: 22/2/2006-5458/10 md.)** Kurumca, birikmiş alacakların tahsili ile ilgili olarak banka ve katılım bankalarının genel müdürlüklerinden borçlu sigortalıların hak ve alacaklarına ilişkin istenen her türlü bilgi ve belgenin yedi iş günü içinde verilmesi zorunludur. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde en yüksek basamağın prim tutarı kadar idarî para cezası uygulanır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/2/2006-5458/10 md.) Sigortalılar tarafından ödenmesi gereken primlerin süresi içinde ve tam olarak ödenmemesi halinde, primlerin ödenmeyen kısmına, sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her ay için % 3 oranında gecikme cezası; ayrıca her ay için bulunan bu tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar, her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi, bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Yapılan prim ödemeleri, öncelikle ödemenin yapıldığı aya ait prim borcuna, fazlası ise en eski dönem prim ve prime ilişkin gecikme zammı ve faiz borcuna, artan olması halinde diğer borçlara mahsup edilir. Bakanlar Kurulu ilk üç ay için uygulanan gecikme cezası oranını iki katına kadar artırmaya veya bu oranı % 1 oranına kadar indirmeye, yeniden kanunî oranına getirmeye ve uygulama tarihini belirlemeye yetkilidir.

Dava veya icra kovuşturması açılmış olsa bile primlerin ödenmemiş kısmı için gecikme zammı tahsil olunur.

(Beşinci fıkra Mülga: 14/3/1985 - 3165/13 md.)

(Değişik: 29/9/1999 - KHK - 578/3 md.) Tabii afet nedeniyle fiilen çalıştırdığı işyeri veya ikametgah olarak oturduğu konutu yıkılan veya hasar gören sigortalıların, tabii afetin meydana geldiği ay dahil mevcut prim ve gecikme zammı borçları ile bu ayı takip eden altı aylık prim borçları bu altı ayın sonundan itibaren; sağlık kurulu raporu ile belgelenen hastalık hallerinde ise çalışılmayan aylara ait primler sigortalının çalışmaya başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren gecikme zammı uygulanmaksızın altı ay süreyle ertelenir. **(Ek cümle: 24/7/2003-4956/27 md.)** Afet bölgesindeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak, sigortalıların ödemesi gereken primlerin ödeme sürelerini bu fıkrafta belirlenen sürelerle bağlı kalmaksızın belirlemeye ve ertelemeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

(Ek: 29/9/1999 - KHK - 578/3 md.) Bu Kanuna göre belgelendirilmesi gerekirken, tabii afet nedeniyle belgelendirilemeyen sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin esas ve usuller Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenir.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/5 md.) Primlerin hesaplanması, ödenmesi ve tahsili usulleri bir yönetmelikle düzenlenir.

Ödenmeyen primler için Kurumca düzenlenecek belgeler:

Madde 54 – (22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Tahakkuk etmiş ve ödenmemiş toplam üç aylık prim borcu bulunan sigortalı, takip eden ay içinde Kurumca borç tutarı hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Yapılan bilgilendirme üzerine borcun ödenmemesi durumunda bilgilendirmeyi takip eden dört ay içinde 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre borç bildirimini yapar. Bildirim üzerine sigortalı, prim borcunu carî ay primleri ile birlikte bildirimde belirtilen sürede ödemezse sigortalı aleyhine icra takibi başlatılır.

Kurumca düzenlenen ve sigortalının prim borcu miktarını gösteren borç bildirimleri resmî dairelerin usûlüne göre verdikleri belgeler hükmünde olup, icra ve iflas dairelerince, bunların tâbi oldukları hükümlere göre işlem yapılır.

Yersiz olarak alınan primlerin geri verilmesi:

Madde 55 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yanlış ve yersiz olarak alındığı anlaşılan primler, alındığı tarihten itibaren 10 sene geçmemiş ise, sigortalıya geri verilir.

Primleri geri verilenlere, primleri iptal edilen çalışmaları dolayısıyla Kurumca malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından verilmekte olan aylıklar, ilgililer bu sebeple gerekli tahsis ve ödeme şartlarını yitirmiş olurlarsa durdurulur. Şu kadar ki, daha önce sağlanan yardımlara ilişkin giderler ilgililerden geri alınmaz.

6. BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Raporlar:

Madde 56 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 20/6/1987 - 3396/10 md.) Malullük halinin tespitinde, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Üniversiteler ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine ait hastanelerin sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas alınır. Bu raporlar, kurumca teşekkül ettirilecek sağlık kurulunda değerlendirilir. Kurum sağlık kurulunda 7 nci madde hükmüne göre sözleşmeli tabip çalıştırabilir.

Raporları yeter görülmiyen ilgililer Kurumca yeniden muayene ettirilebilirler.
İlgililerin durumlarının tespitinde son muayene raporu esas tutulur.

(Değişik dört ve beşinci fıkralar: 19/4/1979 - 2229/26 md.)

Yukarıda belirtilen raporlar üzerinde Kurumca verilen karar ilgililer tarafından itiraz edilirse, Sosyal Sigortalar Kurumu Yüksek Sağlık Kurulunca karara bağlanır.

Sosyal Sigortalar Kurumunca yerine getirilen bu hizmetin karşılığı anılan Kurumun ücret tarifesi üzerinden ödenir.

(Ek: 19/4/1979 - 2229/26 md.) Bu maddede belirtilen işlemler bir yönetmelikle düzenlenir.

Aylıkların birleşmesi:

Madde 57 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Hem malullük hem de yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanan sigortalıya bu aylıklardan yüksek olanı, aylıklar eşitse yalnız yaşlılık aylığı bağlanır.

Malullük sigortasından aylık bağlanmasına ve yaşlılık sigortasından toptan ödeme yapılmasına hak kazanan sigortalıya yalnız aylık verilir.

Aylıkların ödenmesi:

Madde 58 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalıya veya haksahibi olan kimselere bu Kanun gereğince bağlanan aylıkların, her ay veya üç ayda bir peşin olarak verilmesi ile aylıkların ödeme tarihlerini belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı yetkilidir. ⁽¹⁾

Peşin ödenen aylıklar, durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz.

Hizmetlerin birleştirilmesi:

Madde 59 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

17/7/1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları ile kanunla kurulu diğer emekli sandıkları mevzuatına tabi çeşitli işlerde çalışmış olanların, bu işlerde geçen hizmet süreleri ile bu kanuna tabi hizmetleri 5/1/1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ve bu Kanunu tadil eden 1214 sayılı Kanun esaslarına göre birleştirilir. ⁽²⁾

Avans verilmesi:

Madde 61 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük, yaşlılık veya ölüm sigortalarından aylık veya toptan ödeme işlemlerine başlanmış bulunan ve aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazandığı anlaşılan sigortalıya veya hak sahibi kimselerine, ileride alacaklarından mahsup edilmek üzere avans verilebilir.

Yolluk ve zorunlu giderler:

Madde 62 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanun gereğince sigortalılarla ölümlerinde hak sahibi kimselere,

a) Malullük durumlarının tespiti,

(1) Bu maddede yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Sosyal Güvenlik Kurumu" olarak değiştirilmiş olup, daha sonra sözkonusu KHK, Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle "Sosyal Güvenlik Kurumu" ibaresi tekrar eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Sigortalıların askerlikte geçen sürelerini borçlanabilmeleri ile ilgili olarak ek 9 uncu maddeye bakınız.

- b) Verilen raporların Kurumca yeterli görülmemesi sebebiyle yeniden muayenesi,
c) Kontrol muayenesi,

Dolayısıyla Kurumca bir yerden başka bir yere gönderilirse bunların veya lüzum görülmesi üzerine bunlara refakat edecek kimselerin yol paraları ile zorunlu giderleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca onanacak bir tarifeye göre Kurumca ödenir.

İlgililerin isteği veya itirazı üzerine Kurumca muayeneye gönderilenlerin bu istek veya itirazlarının doğru olduğu anlaşılırsa bunlara ve refakatçilerine de yol parası ve zaruri masraflar ödenir.

Üçüncü kişinin sorumluluğu:

Madde 63 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Üçüncü bir kimsenin suç sayılır hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğmasında, Kurum, sigortalı veya hak sahiplerine gerekli bütün yardımları yapar.

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/11 md.) Ancak, Kurum, yapılan bu yardımların ilk peşin değeri için üçüncü kişilere, istihdam edenlere, (...) ⁽¹⁾ ve diğer sorumlulara rücu eder. Bu kimselerin hak sahiplerine yaptıkları ödemeler dolayısıyla Kurumun zarara uğraması halinde, hak sahiplerine rücu hakkı saklıdır.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/29 md.) Taksirli suç sayılır hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasına neden olan üçüncü kişinin sigortalının eşi, çocukları, ana ve babası olması halinde, bu kişilere rücu edilmez.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/29 md.) Kurumun rücu hakkını doğuran suç sayılır hareket yurt dışında meydana gelmiş, suçun faili yabancı uyruklu ve yurt dışında ikamet ediyorsa, bu kişilere rücu edilmez.

Savcılıktan bilgi istenmesi:

Madde 64 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum, bu Kanunda belirtilen sigorta olayları dolayısıyla yapılan soruşturmaların sonucu hakkında Cumhuriyet Savcılıklarından bilgi isteyebilir.

Bildirim ve itiraz:

Madde 65 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurum, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık bağlanması veya toptan ödeme yapılması için gerekli belgeler tamamlanınca, bağlanacak aylıkları ve yapılacak toptan ödemeleri hesap ve tespit ederek en geç üç ay içinde ilgililere yazı ile bildirir.

Sigortalı ve hak sahibi kimseleri, kararı bildiren yazıyı aldıkları günden başlamak üzere bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurarak Kurumun kararına itiraz edebilirler.

İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

Yaş:

Madde 66 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların ve hak sahibi çocuklarının sigortalının bu Kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının bu Kanuna tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonra doğan çocuklarının da nüfusu kütüğüne ilk olarak yazılan doğum tarihleri esas tutulur.

Nüfus kayıtlarında doğum ay ve günleri yazılı olmıyanlar 1 Temmuz'da, doğum ayı yazılı olup da günü yazılı olmıyanlar o ayın 1 inde doğmuş sayılır.

(1) Bu arada yer alan, "araç sahiplerine" ibaresi, Ana.Mah.nin 27/3/2002 tarihli ve E:2001/343 K.; 2002/41 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Sigorta yardımlarının haczedilemeyeceği:

Madde 67 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun gereğince bağlanacak aylıklar, nafaka borçları dışında, haciz veya başkasına devir ve temlik edilemez.

Ancak, sigortalılara veya hak sahibi kimselerine Kurumca fuzulen ödendiği anlaşılan her türlü aylık yardımlar 55 inci maddenin son fıkrası saklı kalmak kaydıyla, ilgililerin, sonraki her çeşit istihkaklarından, kesilmek suretiyle geri alınır.

Kurum memurlarının teftiş yetkileri:

Madde 68 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun teftişe yetkili memurlarına, bu Kanunun uygulanması bakımından, İş Kanununda belirtilen teftiş, kontrol ve denetleme yetkisi tanınmıştır.

(Ek fıkra: 24/7/2003-4956/30 md.) Ayrıca Kurum denetim elemanları bu Kanun hükümleri uyarınca Kurum ile sözleşme yapmış gerçek veya tüzel kişiliği haiz kuruluşlarda araştırma ve inceleme yapmaya yetkilidirler. Kendileriyle sözleşme yapılmış olan gerçek veya tüzel kişiliği haiz kuruluşlar, Kurum denetim elemanlarına her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

(Ek fıkra: 22/2/2006-5458/12 md.) Kamu denetim elemanları ile sigorta müfettişleri ve sigorta yoklama memurları kendi mevzuatı gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü inceleme ve denetim sırasında ilgililerin Kuruma kayıt ve tescili olup olmadığını incelemeye yetkilidirler.

Bildirim:

Madde 69 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun gereğince yapılacak bildirimler hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. ⁽¹⁾

Uyuşmazlıkların çözüm yeri:

Madde 70 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun uygulanmasından doğan uzlaşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür.

(Değişik ikinci fıkra: 24/7/2003-4956/31 md.) Bu Kanuna dayanılarak Kurumca açılacak tazminat ve rücu davaları on yıllık, prim alacakları davaları beş yıllık zamanaşımına tâbidir.

(Ek: 14/4/1982 - 2654/10 md.) Şu kadar ki, zamanaşımı nedeniyle primi ödenmeyen süreler, sigortalılık süresinden sayılmaz ve bu süreler için herhangi bir sigorta yardımı yapılmaz.

Tüzüklerin düzenlenmesi:

Madde 71 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunda sözü geçen tüzükler bu Kanunun yayımı tarihinden başlanarak en geç altı ay içinde düzenlenir.

Tam yılın tanımı:

Madde 72 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunda geçen "Tam yıl" deyimini 360 takvim gününü ve "Ay" deyimini otuz takvim gününü ifade eder.

İtiraz:

Madde 73 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 19/4/1979 - 2229/28 md.) Sigortalılar, bu kanun hükümlerinin uygulanması hakkında Kurumca yapılacak saptamaya karşı bildirim tarihinden sonraki bir yıl içinde yetkili mahkemeye başvurabilirler.

İtirazlar bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını durdurmaz.

(1) Bu maddenin 2008 Mali yılında uygulanması ile ilgili olarak, 28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesine bakınız.

Karşılıklar:

Madde 74 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik: 14/3/1985 - 3165/17 md.) Her hesap yılı sonunda o yılın gelirlerinden o yıl içinde ödenen, yaşlılık, malullük ve ölüm aylıkları ile yönetim giderleri, sigorta giderleri ve ayrılması gereken diğer karşılıklar tenzil edildikten sonra kalan miktar, matematik, ödenmiş primler ve olağanüstü karşılıklar olarak ayrılır.

- a) Matematik karşılık,
- b) Ödenmiş primler karşılığı,
- c) Diğer karşılıklar,
- d) Olağanüstü karşılık.

Matematik karşılık; bu kanun gereğince bağlanan aylıkların ödenmesini sağlamak üzere hesaplanacak peşin değerlerin toplamıdır.

Ödenmiş primler karşılığı; sigortalılar veya hak sahibi kimseleri için bu kanun gereğince ileride malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından Kurumca yapılacak ödemelerin bilanço tarihindeki değeri ile bu sigortalılar için sonraki yıllarda ödenecek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin peşin değerleri arasındaki farktır.

Olağanüstü karşılık; herhangi bir hesap yılına ilişkin gelirlerin o yıl yapılacak masraflarla yıl sonunda ayrılması gerekli karşılıklara yetmemesi halinde kullanılmak üzere ayrılan karşılıktır.

Her hesap yılı sonunda o yılın gelirlerinden, matematik ve ödenmiş primler karşılıkları ile yönetim giderleri, sigorta masrafları ve ayrılan diğer karşılıklar çıkarıldıktan sonra kalan olağanüstü karşılık olarak ayrılır.

Teknik bilanço:

Madde 75 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının mali bünyeleri en geç her 5 yılda bir hazırlanacak teknik bilançolarla gözden geçirilir.

Sigorta yardımlarının geçim şartları ve sigortalıların genel kazanç seviyelerinde meydana gelen değişimler karşısındaki durumları her 5 yılda bir ve gerekirse daha önce Kurumu tarafından incelenerek varılacak sonuç, gereği yapılmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilir.

Dikkate alınmayacak tutarlar⁽¹⁾

Madde 76- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Her yıl bütçe kanunları ile belirlenen, Devlet hesaplarında yer verilmeyecek ve terkin edilecek tutarlar, Kurum hesaplarında aynen uygulanır. Bu tutarların terkinine Genel Müdürlük yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurum Yönetim Kurulunca belirlenir.

Değişen aylıkların başlangıcı:

Madde 77 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre aylık bağlanan sigortalı ile hak sahibi kimselerin durumlarında, kendilerine veya başka hak sahiplerine bağlanmış aylık tutarının artırılmasını veya azaltılmasını gerektiren bir değişiklik meydana gelirse aylık miktarları, bu değişikliğin meydana geldiği tarihi takip eden aybaşından başlanarak artırılır veya azaltılır.

(1) Bu madde başlığı "Lira kesirleri:" iken, 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Hakkın düşmesi:

Madde 78 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 14/3/1985 - 3165/18 md.) Bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, cenaze yardımı ve ölüm toptan ödeme hakları, hakkı doğuran olay tarihinden başlanarak 10 yıl içinde istenmezse düşer.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından herhangi bir döneme ilişkin aylığını beş yıl içinde almıyanların bu döneme ilişkin aylıkları ödenmez.

İsteğe bağlı sigorta:

Madde 79– (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendi kapsamına girmeyenlerden, aynı maddenin (II) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinde sayılanlar dışında kalanlar, ev kadınları ve Türkiye'de ikamet eden yabancı uyruklular talepleri halinde isteğe bağlı sigortalı olabilirler.

İsteğe bağlı sigortalı olanların basamak seçme ve yükseltmelerinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

İsteğe bağlı sigortalılık, sigortalılık tescil talebinin Kuruma intikal ettiği tarih itibariyle başlar ve terk talebinin Kuruma intikal ettiği tarihte veya diğer sosyal güvenlik kanunlarına tâbi olarak çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce veya sigortalının toplam borcunun üç aylık prim ve ceza tutarından fazla olması halinde sigortalının daha önce ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle sona erer.

2926 sayılı Kanun kapsamına girmeden önce bu Kanun kapsamında isteğe bağlı sigortalı olanların, isteğe bağlı sigortalılıkları devam eder.

İsteğe bağlı sigortanın hangi esaslara göre yapılacağı bir yönetmelikle düzenlenir.

7. BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî para cezaları⁽¹⁾

Madde 80 – (23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen tescil ve sigortalılığın sona ermesi ile ilgili yükümlülüğe uymayan sigortalılara Kurumca ellibeş Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bir başkasına ait sağlık kartı veya kartını kullanan, kendisine ait sağlık kartı veya kartını bir başkasına kullandıran ya da bu fiillere iştirak eden kişiler, Kurumca yapılan sağlık giderlerinden kanunî faiziyle birlikte iki katı olarak müştereken ve müteselsilen sorumlu olup; haklarında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılmak üzere işlem yapılır.

Disiplin cezası:

Madde 81 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

24 üncü maddede belirtilen kimselerden kendilerini süresi içinde Kuruma bildirmediklerini tespit edilenlerle sigorta prim borçlarını zamanında ödemeyenler hakkında, Kurumca yapılacak müracaat üzerine bağlı buldukları meslek kuruluşlarınca, bir aya kadar disiplin cezası niteliğinde meslekten men cezası verilir.

Tekerrür halinde verilecek meslekten men cezası bir aydan az olamaz.

Madde 82 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunda geçen "İş kazası" teriminin kapsamının tayininde 506 sayılı Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

(1) Bu madde başlığı 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile maddenin yeniden düzenlenmesi sırasında eklenmiştir.

Deyim değişikliği:

Ek Madde 1 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunda geçen "Sosyal Güvenlik Bakanlığı" deyimini "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

Eski basamak ve aylıkların yeni basamak ve aylıklara intibakı:

Ek Madde 2 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki basamaklar ile gerek bu kanunla gerekse 50 nci maddenin son fıkrasına göre yeniden yapılacak basamak düzenlemelerinde, sigortalılar buldukları gelir basamağına intibak ettirililer.

Bağlanmış olan aylıkların intibakında da yukarıdaki fıkra hükmüne göre tespit edilecek basamaklar esas alınmak suretiyle bu kanunun aylıkların hesabına ilişkin hükümlerine göre işlem yapılır.

(Değişik: 6/3/1981 - 2423/6 md.) Yeni basamakların sigorta primine esas alınmasına Bakanlar Kurulu kararının alındığı tarihi takip eden ay başında, bağlanmış bulunan aylıkların aynı basamaklara intibakı ile bağlanacak aylıkların hesabında esas alınmasına ise 6 ay sonra başlanır.

(Son fıkra Mülga: 6/3/1981 - 2423/6 md.)

Ek Madde 4 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 Sayılı Kanun ve bu kanunla verilen görevlerin uygulanması nedeniyle, fazla çalışma gerektiren her türlü kurum işleri için çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele (1, 2 ve 3 üncü derece yönetici kadrolarında bulunan dahil) fazla çalışma yaptırılır. Yapılacak fazla çalışma ücreti ve fazla mesainin yaptırılması ile ilgili diğer hususlar Kurum Yönetim Kurulu kararı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Sosyal yardım zammı:

Ek Madde 7 – (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 25/8/1999 - 4447/34 md.) Bu Kanuna göre malüllük, yaşlılık ve ölüm aylığı alanlardan, 1 ila 12 basamaklarda bulunanlara 5.850.000 lira, 13 ila 24 basamaklarda bulunanlara 4.500.000 lira sosyal yardım zammı, aylıklarla birlikte her ay peşin olarak ödenir.

Ölen sigortalının hak sahibinin birden fazla olması halinde bu zammın tamamı hak sahiplerine eşit oranda bölüştürülür.

(Değişik üç, dört ve beşinci fıkralar: 20/6/1987 - 3396/13 md.):

Sosyal güvenlik kanunlarına göre bağlanan iki ayrı aylığı birlikte alanlara, 1479 sayılı Kanuna göre ayrı ayrı bağlanan iki aylığı birlikte alanlara veya iki sigortalıdan da ayrı ayrı ölüm aylığı alan hak sahiplerine bunlardan yalnız birisi için sosyal yardım zammı ödenir.

Ödenen sosyal yardım zammı haciz edilemeyeceği gibi, damga vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.

Ancak, malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından aylık almakta iken T.C. Emekli Sandığı ile Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işlerde kadrolu, ücretli, geçici kadrolu, yevmiyeli, sözleşmeli veya yapılan işe göre ücret veya yevmiye ödenmek suretiyle görev alanlara sosyal yardım zammı ödenmez.

(Altıncı fıkra mülga: 20/6/1987 - 3396/13 md.)

(Değişik: 20/6/1987 - 3396/13 md.) 2829 sayılı Kanun hükümleri gereğince aylık bağlananlara ödenecek sosyal yardım zammı, hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilerek aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili sandık veya kurumdan tahsil edilir. Diğer sandık ve kurumlarca yapılan aynı mahiyetteki ödemelere, Bağ - Kur'un ödediği sosyal yardım zammı miktarı esas alınarak, hizmet süreleriyle orantılı olarak iştirak edilir.

Emeklilikleri iptal edilenler ile yersiz ödeme yapılmış olanlara ödenen sosyal yardım zammının tamamı ilgililerden tahsil edilir.

Ölüm halinde peşin ödenen zamlar hakkında, peşin ödenen aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Kurum işlemlerinin bilgi işlem ortamında yapılması ve arşivlenmesi ⁽¹⁾

Ek Madde 8 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Kurumun, prim tahsilatı, sigortalama, tahsis, sağlık sigortası uygulaması dahil bütün işlemleri elektronik ortamda veya bilgi işlem ortamında yapılabilir ve arşivlenebilir. Bu şekilde arşivlenen belgeler elektronik ortamda on yıl süre ile saklanır. Diğer kurum ve kuruluşlardan elektronik ortamda bilgi ve belge alınabilir veya bunlara bilgi ve belge verilebilir. Kurum her türlü işlemlerini internet de dahil manyetik ortamda yapabilir.

Elektronik veya bilgi işlem ortamında yapılan işlemlerin ve imha veya ilgisine iade edilen belgelerin tespit ve tevsikinde bilgi işlem kayıtları esas alınır. Kurum tarafından bilgi işlem ortamında tutulan bilgiler adli ve idarî merciler nezdinde geçerlidir. İtiraz edilmesi halinde, ispat mükellefiyeti itiraz edene aittir.

Sigortalıların Kuruma yaptıkları ve hatalı olmayan ödemelere ilişkin belgelerden elektronik ortama veya bilgi işlem kayıtlarına intikal ettirilmiş olanlar, ödemenin yapıldığı tarihi takip eden takvim yılından başlayarak bir yıl, kontrol ve denetimi yapılmak kaydıyla sağlık sigortası uygulamasına ilişkin fatura, reçete gibi belgeler Kuruma ibraz tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Askerlik borçlanması:

Ek Madde 9 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci cümle: 24/7/2003-4956/36 md.) Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanun ve bu kanunlarda değişiklik yapan kanunlara göre sigortalı olanlar, askerlikte er olarak geçen hizmet süreleri ile yedek subay okulunda geçen sürelerinin tamamını borçlanabilirler. Ölümü halinde sigortalı olanların hak sahipleri de borçlanma talebinde bulunabilirler.

(1) Bu madde başlığı "Prim ve tahsis ödemeleri ile ilgili makbuzların imhası" iken, 24/862000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile "Kurum işlemlerinin bilgi işlem ortamında yapılması ve arşivlenmesi" olarak değiştirilmiş olup, söz konusu KHK daha sonra Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanundaki başlığı ile birlikte değiştirilmiştir hükmüne istinaden madde başlığı metne işlenmiştir.

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/36 md.) Borçlanma primleri sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamağın prim tutarları üzerinden hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde ödenir. Borçlanma primleri süresi içinde ve tam olarak ödenmezse borçlanma geçersiz sayılır.⁽¹⁾

(Değişik : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.; İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile; Değişik : 24/7/2003-4956/36 md.) Borçlandırılan süre, sadece sigortalılık süresi olarak değerlendirilir, aylık bağlamaya esas ortalama gelir tutarının hesabında dikkate alınmaz.⁽¹⁾

Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan süre kadar geriye götürülür.

(Mülga : 24/8/2000 -KHK- 619/27 md.)

Ek Madde 10 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunda geçen dönem tabiri bir aylık veya üç aylık dönemi ifade eder.

Sağlık sigortasının kapsamı:

Ek Madde 11 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna göre;

- Zorunlu sigortalı olanlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- Yaşlılık ve malüllük aylığı bağlananlar ile eş ve bakmakla yükümlü oldukları çocukları, ana ve babaları,
- Ölüm aylığı alanlar,

sağlık sigortası yardımlarından yararlanırlar.

(Ek fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerine göre sağlık yardımlarından yararlananlar hakkında bu Kanunun geçici 7 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 8/2/2006-5454/8 md.) İsteğe bağlı sigortalı olarak aylık alanlar veya bunların hak sahipleri, talepleri halinde sağlık sigortasından yararlanabilirler.

Sağlık hizmeti; Sağlık Bakanlığı, (...) ⁽¹⁾ mahalli idareler, üniversiteler, kamu iktisadi teşebbüslerine ait sağlık tesisleri ile gerçek ve tüzel kişilerden satın alınmak suretiyle yürütülür. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir. ⁽²⁾

(1) 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkroda geçen "Sosyal Sigortalar Kurumu," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(2) Ek Madde 9'un ikinci üçüncü fıkraları, Ek Madde 11 ve Ek Madde 12, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

Sağlık sigortasından faydalanma şartları:

Ek Madde 12 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre ilk defa sigortalı olanların sağlık yardımından yararlanmaları, en az sekiz ay, yeniden sigortalı olanların ise en az dört ay eksiksiz sağlık sigortası primi ödemiş olmaları, sağlık ve sigorta prim borcu bulunmaması şartına bağlıdır.⁽¹⁾

Sağlık yardımının kapsamı:

Ek Madde 13 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımları, hastalık ve iş kazası hallerini kapsar.

Sağlık yardımları, hastanın;

a) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik ve laboratuvar tetkiklerinin yaptırılması ve tedavisinin sağlanması,

b) Teşhis ve tedavi için gerekirse sağlık müessesesine yatırılması,

c) **(Yeniden düzenleme: 2/7/2005-5389/1 md.)** Tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması, Hallerini kapsar.

(Değişik fıkra : 25/8/1999 - 4447/36 md.) Ayakta yapılan tedavilerde poliklinik muayene ücretinin ve verilen ilaç bedellerinin %20'si sigortalı ve hak sahipleri, %10'u aylık alanlar ve hak sahipleri tarafından karşılanır. İş kazası ve meslek hastalığı sonucu verilecek olanlar hariç, protez, araç ve gereç bedellerinin %20'si sigortalı ve hak sahipleri, %10'u ise aylık alanlar ve hak sahipleri (3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına girenler hariç) tarafından karşılanır. Ancak, katkı payı tutarı sigortalılarda birinci gelir basamağının birbuçuk katını, aylık alanlarda ise birinci gelir basamağının %65'ini geçemez.

(Ek fıkra : 25/8/1999 - 4447/36 md.; İptal: Ana.Mah.nin 23/2/2001 tarihli ve E.1999/42, K.2001/41 sayılı Kararı ile.)

Sağlık yardımlarının süresi:

Ek Madde 14 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

a) Hastalık hallerinde yapılacak sağlık yardımları, hastanın iyileşmesine kadar sürer.

(İptal: Ana.Mah'nin 16/10/1996 tarih ve E: 1996/17, K: 1996/38 sayılı Kararı ile)

b) Hastalık sigortası yardımları, sigortalının sigortalılık vasfını kaybettiği tarihten itibaren 90 gün içinde meydana gelecek hastalık hallerinde de devam eder.

c) İş kazasından dolayı muayene ve tedavi, sigortalının kurumca tedaviye alındığı tarihte başlar ve sağlık durumunun gerektirdiği sürece devam eder.

Sağlık sigortası gelirleri:

Ek Madde 15 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası hizmetleri aşağıdaki gelirlerle karşılanır.

a) **(Değişik:24/7/2003-4956/39 md.)** Sigortalılardan ilk sekiz basamakta bulunanların, bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen sekizinci gelir basamağının, dokuz ve daha yukarı basamaklarda bulunan sigortalıların ise buldukları gelir basamağı tutarının % 20'si oranında ödeyecekleri sağlık sigortası primleri,

(1) Ek Madde 9'un ikinci üçüncü fıkraları, Ek Madde 11 ve Ek Madde 12, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

- b) Gerçek ve tüzelkişiler tarafından sağlık hizmetlerinde kullanılmak şartıyla yapılacak bağışlar ve vasiyetler,
c) Diğer gelirler.

Sağlık sigortası gelirlerinin işletilmesi:

Ek Madde 16 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun ile 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılardan, sağlık sigortası priminin tahsil ve takibi bu Kanun hükümlerine göre yürütülür ve tahsil edilen primler ayrı bir hesapta toplanır. Bu hesapta toplanan paralar başka amaçlarla kullanılamaz. Uzun vadeli sigorta kolları fonundan da sağlık hizmetleri için fon aktarması yapılamaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar için 74 üncü madde hükümleri uygulanmaz. Sağlık sigortası hesabında toplanan paralar, bu Kanunun 16 ncı maddesinde belirlenen esaslar dahilinde değerlendirilebileceği gibi, 21 inci maddedeki esaslar dahilinde de işletilebilir.⁽¹⁾

Sağlık hizmetleri giderlerinin karşılanması:

Ek Madde 17 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yatarak ve ayakta yapılan tedavilerin fiyatlandırılması, Kurumca karşılanacak ilaçların, ortez, protez ve iyileştirme vasıtalarının cins ve miktarı ile ödenecek bedellerinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sağlık hizmetlerinin gerektirdiği giderler Sağlık Bakanlığının yataklı tedavi kurumları için belirlediği fiyat tarifesini geçemez.⁽¹⁾

Yönetmelik:

Ek Madde 18 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası yardımlarının şekil ve şartları, bu yardımlardan yararlanma ve bu amaçla kullanılacak sağlık karne ve/veya kartlarının verilmesi, geçerlilik süresi ve kullanımına ilişkin esas ve usuller ilaç bedelinden katkı payı alınmayacak hastalıklar, tedavi süresince gerekli görülen ilaçlar, sürekli kullanılan ilaçların ilaç katkı payından muafiyetine ilişkin sağlık raporlarının taşra teşkilatınca onaylanması, diş hastalıkları tedavisi, gözlük, işitme cihazı, ortez, protez ve iyileştirme vasıtaları ve benzeri yardımların yapılması ile bunların cinsi, evsafi, miktarı, kullanma süresi ve Kurumca ödenecek bedel tespitine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmeliğin yürürlüğe gireceği tarihe kadar mevcut yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.⁽²⁾

(1) Ek Madde 16 ve Ek Madde 17, 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup; daha sonra söz konusu KHK Anayasa Mahkemesinin 26/10/2000 tarihli ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve iptal Kararı 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenleme metne işlenmiştir.

(2) Bu maddede yer alan "sağlık kurulu raporlarının" ibaresi, 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle "sağlık raporlarının" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Ek Madde 19 – (22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların bu sürelerle ilişkin prim borçlarının Kurumca yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde daha önce prim ödemesi bulunan sigortalının ödediği primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibariyle, prim ödemesi bulunmayan sigortalının ise tescil tarihi itibariyle sigortalılığı durdurulur. Prim borcunun ait olduğu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Ancak, sigortalı veya hak sahipleri daha sonra sigortalının en son bulunduğu basamağın başvuru tarihindeki değeri üzerinden hesaplanacak borç tutarlarını tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu madde kapsamına giren sigortalılar hakkında zamanaşımının kesilmesi ve zamanaşımının işlememesi ile ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (8) ve (10) numaralı bentleri hariç diğer hükümleri ile aynı Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Sosyal güvenlik destek primi

Ek madde 20 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

(Değişik birinci fıkra: 22/1/2004-5073/15 md.) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin

(I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başlanıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir

Birinci fıkra hükmüne göre aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilmesi gerekenlerden, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar çalışmaya başlayanlar ise çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlardan sosyal güvenlik destek primi, gecikmeli bildirimde bulunulan veya Kurumca tespit edilen tarihe kadar 53 üncü maddeye göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. Birikmiş sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zamlarının ödenmemesi halinde aylıklardan yapılacak kesintiler aylık tutarının % 25'ini geçemez.

(Ek üçüncü fıkra: 24/7/2003-4956/44 md.) (Değişik birinci cümle: 22/1/2004-5073/15 md.) Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden ay başından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil, bu Kanununun 50 nci maddesine göre belirlenen onikinci gelir basamağının %10'u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler. Sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayım tarihinden önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ise mükellefiyetin başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlar ile Kurumca tespit edilemeyenlerden sosyal güvenlik destek primi, 53 üncü maddeye göre hesaplanarak tahsil edilir.

Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 22 – (1/6/2005 tarihli ve 5361 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunan, en az on ay sağlık sigortası primi ödeyen ve prim borcu bulunmayan sigortalı ve bunların hak sahipleri, Sağlık Bakanlığınca yetkili kılınan hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenen raporlara göre yurt içinde tedavisi mümkün olmayan hastalıklarının tedavisi için, yine bu raporda gerekli görülmesi halinde bir refakatçi ile birlikte ve Kurum Yönetim Kurulu kararı ile yurt dışına gönderilebilir. Yurt dışında tedaviyi yapacak sağlık kuruluşu aynı raporda belirlenebileceği gibi Kurumca da belirlenebilir.

Yurt dışındaki tedavi süresi, altı ayı geçmemek kaydı ile yetkili hastanece düzenlenen raporda belirtilir. Ancak bu süre yurt dışında tedaviyi yapan sağlık kuruluşunun önerisi ve bu önerinin raporu düzenleyen hastane sağlık kurulunca uygun bulunması halinde altı ayı geçmeyen dönemler halinde en çok iki yıla kadar uzatılabilir. Bu sürenin sonunda tedaviye yurt içinde devam edilir.

Yurt dışında yapılan tedaviye ilişkin giderler ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre hesaplanacak yol giderleri ve gündelikler Kurumca ödenir. Ancak acil müdahaleyi gerektiren veya hastalığın komplikasyonuna bağlı olarak yapılan tedavi giderleri hariç, raporda belirtilmeyen hastalıklara ait tedavi giderleri ödenmez.

8. BÖLÜM

Geçici Hükümler

Kanunun uygulama alanı:

Geçici Madde 1 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun hükümlerinin ihtiyacı karşılayacak Kurum örgütü kurulduktan sonra hangi il sınırları içinde uygulanacağı Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Bu örgütlenme, yurt çapında en geç 1,5 yılda tamamlanır.

İleri yaştakilere aylık bağlanması:

Geçici Madde 2 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Nisan 1972 tarihinde 40 yaşını geçmiş bulunan kadın sigortalılarla, 45 yaşını geçmiş erkek sigortalılardan kadın iseler 55, erkek iseler 60 yaşını doldurmuş olmakla beraber 35 inci maddede yazılı koşulları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve,

a) 1 Nisan 1972 tarihinden önce, devamlı veya aralıklı olarak en az 10 yıl süre ile, herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına çalıştıklarını belgeleyen,

b) En az 5 tam yıl Bağ - Kur'a sigortalı olarak prim ödeyen,

Sigortalılara 36 ncı maddenin 1 inci fıkrasındaki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Eski çalışma süreleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde meslek kuruluşları veya vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Bu belgelerin geçerli olması için sigortalının 1 Nisan 1972 tarihinde bir meslek kuruluşuna kayıtlı olması koşulu aranmaz.

Ancak, bu maddeden yararlanmak isteyenler 8 inci basamaktan yukarısını seçemezler.

10 yıldan daha az hizmetin belgelenmesi halinde, belgelenmeyen süreler Bağ - Kur'a girişte seçilen gelir basamağının bu yasanın ek 2 nci maddesine göre intibakı yapılan gelir basamağı üzerinden ve bu yasa ile getirilen prim oranlarına göre hesaplanacak borçlarını defaten veya üç yıl içinde eşit taksitler halinde ödeyerek borçlanabilirler.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile saptandığı takdirde, gerek sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve yasal faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kuruma verilmiş bulunan bütün 10 yıllık geçmiş hizmet belgeleri bu kanunla getirilen hükümlere uygun olmak koşuluyla geçerli sayılır.

Çalışmakta olanların yazılması:

Geçici Madde 3 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun II nci kısmının yürürlüğe girdiği tarihte 24 üncü maddenin 1 inci fıkrası kapsamına girenler en geç üç ay içinde Kurumun ilgili şubesine başvurarak yazılma işlemlerini yaptırırlar. Meslek kuruluşları da en geç üç ay içinde, sigortalı olacak mevcut üyelerini ilgili şubeye bildirirler.

80 ve 81 inci madde hükmü bu madde için de uygulanır.

Geçici Madde 5 – Bu Kanunda sözü geçen tüzükler yürürlüğe girinceye kadar, bu Kanunda tüzükle tespit olunacağı belirtilen hususlarda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak genelgelere göre işlem yapılır.

Geçici Madde 6 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sağlık sigortası hizmetleri kademeli olarak ek 11 inci maddede sayılan kuruluşlara ait sağlık tesislerinin müsait hizmet kapasitesi olan bölgelerden veya illerden başlanmak üzere, Bakanlar Kurulu Kararı ile üç yıl içinde bütün yurtta uygulamaya konulur.

Aylık alanlardan kesilecek sağlık sigortası primi:

Geçici Madde 7 – (5/11/1985 tarihli ve 3235 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurumdan aylık almakta olanların aylıklarından on yıl süre ile kesilecek prim oranları, sağlık sigortası fonunun gelir gider muvazenesi de gözönünde bulundurularak, her yıl Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Ancak bu oran % 5'ten az % 10'dan fazla olamaz.⁽¹⁾

Kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlananlar ile hak sahiplerinin aylıklarından kesilecek sağlık sigortası primi, sigortalının daha önce ödediği süreler dahil on yılı geçemez.

(1) Bu fıkrada sözkonusu edilen sağlık sigortası prim oranı; 21/3/2007 tarihli ve 26469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 26/2/2007 tarihli ve 2007/11830 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, 1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere % 10 olarak tespit edilmiştir.

(Ek fıkralar: 20/6/1987 - 3396/15 md.):

Ancak, halen sigortalı olanlar ile yaşlılık ve malullük aylığı almakta olanlara, eşlerinden dolayı ölüm aylığı bağlanması halinde, bağlanan ölüm aylığından sağlık sigortası primi kesilmez.

Ana ve babanın her ikisinden de ölüm aylığı alan çocukların ölüm aylıklarından, yalnız babadan intikal eden aylıktan sağlık sigortası primi kesilir.

Geçici Madde 8 – (27/2/1992 tarihli ve 3780 sayılı Kanunun hükmüdür.)

31.12.1991 tarihi itibarıyla prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar, prim borçlarını; 15.4.1992, 15.6.1992, 15.8.1992, 15.10.1992 tarihleri mesai bitimine kadar, dört taksitle ödemeleri halinde, bu tarihe kadar tahakkuk etmiş primlere ait gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir.

Şu kadar ki, daha önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faiz ödemeleri geri verilmez ve mahsup edilmez.

Sigortalı veya hak sahiplerinin, aylık bağlanma veya sağlık sigortası yardımlarından yararlanmaları için, birinci fıkra hükümleri dikkate alınarak, prim borçlarını defaten ödemeleri zorunludur. Ancak, yirmidört ay veya daha fazla süreye ait prim borcu bulunan sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanması ile sağlık sigortası yardımlarının verilmesine, prim borcunun bittiği tarihten itibaren sekiz ay sonra başlanır.

Prim, gecikme zammı ve faiz borçları için cebri icra yoluna müracaat edilen sigortalılar 31.12.1991 tarihi itibarıyla ödenmemiş prim borcunun 1/4'ünü 15.4.1992 tarihi mesai bitimine kadar icra dairelerine veya Kuruma ödemeleri halinde, hacizler kaldırılır, haklarında icra ceza mahkemelerinde dava açılmaz, açılan davalar ve bütün neticeleri ile beraber ceza düşer. Bu sigortalılar, prim borcunu birinci fıkrada belirtilen ödeme süreleri sonuna kadar icra dairelerine veya Kuruma ödemeleri halinde, gecikme zammı ve faiz borçları ile bunlara ilişkin icra ve dava masrafları da terkin edilir.

Prim borcunun 15.10.1992 tarihi mesai bitimine kadar birinci fıkrada belirtilen en az ilk iki taksidinin ödenmiş olması kayıt ve şartıyla kısmen ödenmesi halinde, ödenen prim borcu tutarına tekabül eden gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Prim borcunun ödenmeyen kısmı için gecikme zammı uygulanmasına devam edilir.

Her ne suretle olursa olsun ertelenmiş gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalıların bu borçları; sigortalının 31.12.1991 tarihi itibarıyla hiç prim borcu bulunmaması veya 31.12.1991 tarihi itibarıyla prim borçlarını birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödemeleri halinde, terkin edilir.

Geçici Madde 9 – (30/8/1996 tarihli ve 4181 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı olanlar, buldukları basamakları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde yazılı olarak talepte bulunmak şartıyla, en fazla oniki basamak yükseltebilirler. Yükselttikleri basamakların primleri; her basamağın bekleme süresindeki prim tutarına basamak yükseltme farklarının ilave edilmesi ile hesaplanır. Bu tutarın talepte bulunma süresinin başladığı tarihten itibaren altı ay içinde ödenmesi zorunludur. Basamak yükseltme tutarının tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, sigortalı bu ödemenin karşıladığı basamağa intibak ettirilir. Basamak yükseltme tutarları primi ödenmiş süreler olarak değerlendirilmez.

Basamak yükseltme hakkından yararlanan sigortalılara, basamak intibaklarının yapıldığı tarihten itibaren üç yıl sonra 35 inci madde hükümlerine göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Basamak yükseltme talebinde bulunan sigortalının, basamak yükseltme priminin bir kısmını veya tamamını süresi içinde ödemediği halinde; haksahipleri yükselinen basamakların prim tutarlarını ölüm tarihinden itibaren altı ay içinde ödeyebilirler. Bu tutarın tamamen veya kısmen ödenmesi halinde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Malullük ve ölüm aylığı bağlanmasında ikinci fıkroda öngörülen bekleme süresi aranmaz.

Geçici Madde 11 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)⁽¹⁾

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanan malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenen son aylık tutarlar esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra 36 ncı maddenin son fıkrası hükmüne göre artırılarak ödenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı olanlara bağlanacak yaşlılık aylığı;

a) Sigortalının, aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce bulunduğu gelir basamağının aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir tablosundaki değeri üzerinden, bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümlere göre hesaplanan aylığının, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen sigortalılık süresinin

toplam sigortalılık süresine orantılı olarak hesaplanan tutarı ile,

b) Sigortalının, bu Kanunun yürürlük tarihi ile aylık başlangıç tarihi arasında aylar itibariyle prim ödemediği gelir basamaklarının bu basamaklardaki prim ödeme süreleri de dikkate alınarak, aylık başlangıç tarihinde yürürlükte bulunan gelir basamakları üzerinden hesaplanacak ağırlıklı ortalamasının, aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınmak suretiyle bu

Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre bulunacak aylık bağlama oranı üzerinden hesaplanan aylığın, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen sigortalılık süresinin toplam sigortalılık süresine orantılı olarak hesaplanan tutarı,

Toplamıdır. Bu şekilde hesaplanan aylık, bu Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre artırılır.

İkinci fıkraya göre bağlanacak aylık, sigortalının aylık başlangıç tarihindeki toplam sigortalılık süresi esas alınarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce bulunduğu gelir basamağı üzerinden bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümlere göre hesaplanan aylığının, bu Kanunun yürürlük tarihi ile aylık başlangıç tarihi arasında geçen takvim yılları için, her yılın Aralık ayına göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki değişim oranı kadar artırılmış tutarından az olamaz.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlara bağlanacak malullük ve ölüm aylıkları, sigortalının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra sigortalılık süresinin bulunması halinde, bu süreler esas alınarak hesaplanır.

(1) Bu madde hükümlerinin 1/1/2000 tarihinde yürürlüğe gireceği, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 12 – (25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra primlerin ve aylıkların hesaplanmasına esas gelir tablosunun 50 nci maddeye göre belirlenmesine kadar, Kanunun yayımı tarihinden önceki hükümlere göre belirlenecek olan yirmidört basamaklı gösterge tablosunun uygulanmasına devam edilir.

(Değişik : 31/5/2000 - 4571/2 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 50 nci maddeye göre belirlenmesi gereken gelir basamaklarının hesaplanmasında yukarıdaki fıkra gereğince uygulanan gelir basamakları 1/4/2000 ile 31/3/2001 tarihleri arasında geçerli olmak üzere %25 artırılarak uygulanır. Ancak, Bakanlar Kurulu bu artışı 1/4/2001 ile 31/3/2002 dönemi için hedeflenen enflasyonu dikkate alarak yeniden belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 13 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle uzman tabipler, dış tabipleri ve eczacılar açıktan atama izni ve memurluğa girişte yeterlik sınavı şartı aranmaksızın atanabilirler.

Geçici Madde 14 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Yönetim Kuruluna atama veya seçimle gelen üyelerin görevleri bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer. Ancak, bu üyeler yerlerine yeni atama yapılmaya kadar görevlerine devam ederler. Yapılacak ilk genel kurula kadar bu Kanuna tâbi sigortalıları temsil edecek bir üye bağlı buldukları en fazla üyeye sahip kanunla kurulu en yüksek meslek kuruluşunca, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalıları temsil edecek bir üye, Türkiye Ziraat Odaları Birliği İdare Heyetince belirlenir.⁽¹⁾

Geçici Madde 15 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun değişik 51 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrası hükümleri, talepte bulunmaları kaydıyla tescil tarihindeki basamak sayısı dikkate alınarak değişiklikten önce sigortalı olanlara da uygulanır.

Geçici Madde 16 – (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

30.8.1996 tarihli ve 4181 sayılı Kanunla verilen basamak yükseltme hakkında yararlanılan hakkında, bu Kanunun değişik 52 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 17 – (20/3/2002 tarihli ve 4747 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenmesi gereken, 1.4.2002 ile 31.3.2003 tarihleri arasında sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıkların hesabına esas gelir basamaklarını ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 18 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde 4.10.2000 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olan sigortalıların sigortalılık hak ve mükellefiyetleri 4.10.2000 tarihinden itibaren başlar. Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak tescil edilmiş olanların sigortalılıkları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları ve 20.4.1982-4.10.2000 tarihleri arasındaki vergi kayıtlarını belgelemek ve belgelenen bu sürelerle ilişkin olarak 49 uncu ve ek 15 inci maddelere göre hesaplanacak prim borçlarının tamamını, tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde, ödeme tarihinde buldukları gelir basamağının yürürlükte olan prim tutarı üzerinden ödemek kaydıyla bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

(1) Bu maddenin 2/8/2003 tarihinden itibaren uygulanacağı, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 19 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescil edilmiş olup, 30.6.2003 tarihi itibarıyla prim ve gecikme zammı borcu bulunan sigortalıların borçları, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde Kuruma başvurmaları halinde yönetim Kurulunca yeniden yapılandırılır.

Yeniden yapılandırma kapsamında sigortalıların aylık cari primlerine ilaveten cari primlerinin belli bir oranından aşağı olmamak üzere borçlarına mahsuben taksitler halinde ödeme yapmaları, teminat göstermeleri, taksitlendirme döneminde birikmiş borçların bakiyesine Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizinin bileşik bazda uygulanması çerçevesinde sigortalıların borç ödeme kapasitelerine ve borç sürelerine göre usul ve esasları belirlemeye ve başvuru süresini otuz güne kadar uzatmaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde düzenlenir.

Geçici Madde 20 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun değişik 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce iflâs veya tasfiye işlemleri başlayan şirket ortaklarına da talepleri halinde uygulanır.

Geçici Madde 21 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanuna göre sigortalı olanlar; 2.9.1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre sigortalıların ödeyecekleri primler ve bağlanacak aylıklarının hesabında uygulanan gelir basamaklarından en yakın gelir basamağına intibak ettirilirler. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.⁽¹⁾

Geçici Madde 22 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

17.10.1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılan 60 ıncı maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olanların geçici 21 inci maddeye göre basamak intibakları yapılarak haklarında 79 uncu madde hükümleri uygulanır.⁽¹⁾

Geçici Madde 23- (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

4.10.2000 tarihinden önce; bu Kanuna ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre isteğe bağlı sigortalı olarak kayıt ve tescili yapıp sağlık sigortası primi ödemiş olanlar, zorunlu sigortalılık kapsamından çıkarak isteğe bağlı sigortalı olanlar, talepleri doğrultusunda sağlık sigortası primi kesilmeyenler, isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmadan sigorta ve sağlık sigortası primlerini ödemiş olup ödemeleri isteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirilenler, 4.10.2000 tarihinden sonra zorunlu sigortalılık kapsamından çıkarak isteğe bağlı sigortalı olanlar ile bunlardan malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığı alanlar, bu sürelerle ilişkin prim ve her türlü borçlarını bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde talepte bulunmaları ve talep tarihinden itibaren altı ay içinde ödemeleri şartıyla bu Kanun hükümleri çerçevesinde sağlık sigortası yardımlarından yararlanabilirler.

(1) Bu maddelerin 1/1/2005 tarihinden itibaren uygulanacağı, 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 24 - (24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, anılan Kanunun 24 üncü maddesinin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam ettiklerini ek 20 nci maddede belirtilen sürelerde Bağ-Kur'a yazılı olarak bildirmeyenler veya Bağ-Kur tarafından tespit edilemeyenler, bu Kanunun yayımını takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde Bağ-Kur'a başvurarak çalışmalarına devam ettiklerini bildirdikleri takdirde tahakkuk edecek sosyal güvenlik destek primi borcu, cari dönemlere ilişkin sosyal güvenlik destek primleri ile birlikte, aylıklarının % 25'ini geçmemek şartıyla aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilir. Bu durumda olanlar için tahakkuk edecek gecikme zammı tahsil edilmez.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce Bağ-Kur'a bildirimde bulunan veya Bağ-Kur tarafından çalışmalarına devam ettikleri tespit edilenlerin, bu Kanunun yürürlük tarihine kadar tahsil edilmemiş olan gecikme zamları tahsil edilmez. Bu durumda olanların sosyal güvenlik destek primi borçları hakkında birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 25 - (2/7/2005 tarihli ve 5389 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden geriye doğru on yıl ve daha eski bir tarihte sözleşmeli eczanelerce Kuruma ibraz edilen sağlık sigortası uygulamasına ilişkin reçetelerin tamamı, kontrol edilip edilmediklerine bakılmaksızın imha edilir.

Birinci fıkra kapsamı dışında kalan ve 31.12.2000 tarihine kadar sözleşmeli eczanelerce Kuruma ibraz edilen sağlık sigortası uygulamasına ilişkin reçeteler, her eczane ve her yıl için % 5 oranından az % 10 oranından çok olmamak üzere Kurumca örnekleme suretiyle kontrol edilir. Kontrol sonucunda fatura ve reçetelerinde usulsüzlük tespit edilmeyen eczanelerin bu döneme ilişkin reçetelerinin tamamı imha edilir.

Haklarında idari veya adli kovuşturma yapılan eczanelere ait reçeteler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

Maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak imha işlemleri ile ikinci fıkrasına göre örnekleme suretiyle incelenecek reçetelerin seçimi ve inceleme sonuçlarına göre imha işlemleri il müdürlüklerinde oluşturulacak komisyonlarca yapılır. Komisyonların seçimi ve çalışması ile imha işlemlerine ilişkin usul ve esasları Kurumca belirlenir.

Geçici Madde 26 - (22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescili yapıldığı halde, 31/3/2005 tarihi itibarıyla beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunan sigortalılar veya hak sahiplerinden bu sürelerle ilişkin prim borçlarını yeniden yapılandırma talebinde bulunmayanlar veya yeniden yapılandırma talebinde buldukları halde yapılandırma haklarını kaybedenler hakkında ek 19 uncu madde hükmü uygulanır.

Geçici Madde 27 - (22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan sigortalılar 31/12/2007 tarihine kadar sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin tespitine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmek zorundadırlar. 31/12/2007 tarihinden sonra bilgi ve belge ibraz edenlerin hizmet süreleri saklı kalmak kaydıyla, ibraz ettikleri bilgi ve belgeler basamak tespiti ve geriye dönük prim hesabında dikkate alınmaz. Anılan tarihe kadar söz konusu bilgi ve belgeleri Kuruma ibraz etmeyen sigortalıların Kurumda mevcut bilgi ve belgelere göre basamak tespiti yapılır ve geriye dönük prim borçları hesaplanır. ⁽¹⁾

Yeniden basamak seçme, düzeltme ve yükseltmeleri:

Ek Geçici Madde 1 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, altı ay içinde yapılacak bütün basamak seçme, düzeltme ve yükseltme talepleri varsa ödenmesi gereken kesenek, prim, fark ve cezalar bir yıl içinde ödenmek kaydı ile geçerli sayılır. Ancak geçici 2 nci maddeden yararlanacak olanlar bu kanunla kabul edilen basamaklardan 1479 sayılı Kanunla kabul edilmiş bulunan 8 inci basamaktan yukarısını seçemezler. Şu kadar ki, sigorta yardımına hak kazandıran olaydan sonra yapılan basamak seçme, düzeltme ve yükseltme talepleri geçerli olmaz.

Yeni basamak ve aylık tutarlarının geçerlilik tarihi

Ek Geçici Madde 2 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun 50 nci maddesindeki eski basamakların bu kanunla düzenlenen yeni basamaklara intibakı bu kanunun yürürlük tarihini takibeden dönem başından itibaren geçerli sayılır.

Bağlanmış bulunan aylıklar da yukarıdaki esaslara göre hesaplanarak ödenir.

Ek Geçici Madde 3 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Yönetim Kurulu Başkanı (Üye sıfatıyla) diğer üyeler de iki yıllık süreleri doluncaya kadar görevlerine devam edebilirler.

İsteğe bağlı sigortalıların borçlanması:

Ek Geçici Madde 4 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre, isteğe bağlı sigortalı olanlardan, 4/5/1979 tarihinde, kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını geçenler, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık sürenin tamamını, sigortalılığın tescilinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilir.

Şu kadar ki, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmeti bulunanlar ancak 10 yıla tamamlayacak süreyi borçlanabilirler.

(1) Bu maddede geçen "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan" ibaresi, 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan" olarak ve aynı maddede geçen "31/12/2006" ibareleri ise "31/12/2007" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Daha sonra 28/12/2007 tarihli ve 26740 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 28 inci maddesiyle "31.12.2007" ibaresinin, "31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlük" şeklinde uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Borçlanılan süreler, yaşlılık aylığı bağlanmasında ancak borcun bittiği tarihten itibaren bir yıl geçtikten sonra, prim ödeme süresi olarak, değerlendirilir.

Borçlanma primleri talep tarihindeki basamak ve prim tutarları üzerinden hesaplanır ve sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde ödenir. Belirtilen süre içerisinde borçların tamamen ödenmemesi halinde, borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce borçlanılmış ve bu Kanuna göre borçlanılacak süreler, diğer Sosyal Güvenlik kanunlarına tabi bir işe girerek o kanuna tabi kurum veya kuruluşlardan aylığa hak kazananların, 24/5/1983 tarih ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre, birleştirilecek hizmetlerine dahil edilemez. Bu suretle, dikkate alınmayan sürelere ait borçlanma primleri, talep halinde sigortalıya veya mirasçılara geri verilir.

18 yaşını doldurmamış bulunan sigortalılar hakkında yapılacak işlem :

Ek Geçici Madde 5 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

18 yaşını doldurmadıkları halde 1479 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi gereğince sigortalı sayılanlardan, bu kanunun yürürlük tarihindeki dönem sonuna kadar 18 yaşını doldurmayanların, kazandıkları haklar saklı kalmak kaydıyla, sigortalılıklarına son verilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 18 yaşını doldurmayanlardan, 1479 sayılı Kanun kapsamına girdikleri halde kayıt ve tescil için başvurmayanların her türlü borç ve yükümlülükleri kaldırılmıştır.

Aylık almakta olanlara uygulanacak yeni oranlar:

Ek Geçici Madde 7 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu yasanın 20 nci maddesiyle saptanan oranlar, bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce aylık bağlanmış olan hak sahipleri hakkında da yasanın yayımlandığı tarihi takip eden dönem başından itibaren uygulanır.

Ek Geçici Madde 8 – (19/4/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunun hükmüdür.)

506 sayılı Kanuna göre sigortalı olup da primlerini toptan ödeme şeklinde geri alanlar aynı zamanda Bağ-Kur'a girecek nitelikte iseler bu sürelerini buldukları basamak üzerinden Bağ-Kur'a borçlanarak hizmet ihyası yapar. Bu durumdaki sigortalıların eski aylık bağlama talebi geçerlidir.

Aylıkların hesabına esas alınacak basamaklar:

Ek Geçici Madde 9 – (14/4/1982 tarihli ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanuna göre bağlanmış ve bağlanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası aylıklarının hesabında 1/3/1982 tarihinden 31/12/1982 tarihine kadar aşağıdaki basamaklar esas tutulur.

Birinci Basamak	5.410
İkinci Basamak	5.470
Üçüncü Basamak	5.540
Dördüncü Basamak	5.710
Beşinci Basamak	6.380
Altıncı Basamak	7.310
Yedinci Basamak	8.640
Sekizinci Basamak	9.630
Dokuzuncu Basamak	10.800
Onuncu Basamak	12.420
Onbirinci Basamak	14.110
Onikinci Basamak	16.170

Yeni basamakların sigorta primine ve aylıklara esas alınacağı tarih:

Ek Geçici Madde 10 – (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Sigortalıların buldukları gelir basamaklarının 50 nci maddede bu Kanunla tespit edilen gelir basamaklarına intibakı ile bu basamakların sigorta primine esas alınmasına 1/3/1981, bağlanmış bulunan aylıkların aynı basamaklara intibakı ile bağlanacak aylıkların hesabında esas alınmasına 1/1/1983 tarihinde başlanır.

İlk beş basamakta bulunan sigortalıların intibakı :

Ek Geçici Madde 11 – (6/3/1981 tarihli ve 2423 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilk beş basamakta bulunan sigortalılar buldukları basamaklarda bir tam yılı doldurmuşlarsa haklarında değişik 52 nci madde hükmü uygulanır.

Sigortalılık niteliğini kaybedenler hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 12 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun değişik 24 üncü maddesinin (II nci) bendinde sayılanlar dışında kalan kimselerden Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte Kanunun öngördüğü şartları taşımadıkları için sigortalı sayılmayanların, 1/10/1972 ile 20/4/1982 tarihleri arasında kayıt ve tescilli buldukları sürelerinin tamamı, kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve bu süreler için prim, gecikme zammı ve faizleri ödemeleri şartıyla sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Şu kadar ki, kendi isteği üzerine sigortalılığı sona erenlerin kayıt ve tescilli buldukları süreler talebe bakılmaksızın geçerli sayılır.

Sigortalılığı tescil edilmemiş olmakla birlikte, prim ödemesinde bulunmuş olanların, ilk prim ödeme tarihi ile 20/4/1982 tarihi arasında kalan süreleri de birinci fıkradaki şartlarla sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

Yukarıdaki bir ve ikinci fıkra hükümleri uyarınca sigortalılığı geçerlilik kazananlar, 1479 sayılı Kanunun değişik 24 üncü maddesinde belirtilen sigortalılık şartlarını taşımamakla beraber 20/4/1982 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar prim ödeyenlerin ödedikleri prime tekabül eden süreleri, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak suretiyle sigortalılığı geçerli sayılanların aylıkları da aylığa hak kazanılan tarih itibarıyla geçerli sayılır. Ancak, kesilmiş bulunan aylıkların yeniden ödenmeye başlanabilmesi için sigortalı veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları şarttır.

Tescilini yaptırmayanlar hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 13 – (14/4/1982 tarihli ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanun ve aynı Kanunda değişiklik yapan kanunlara göre sigortalılık niteliği taşıdıkları halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kayıt ve tescilini yaptırmamış olanların her türlü hak ve mükellefiyetleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte başlar.

Ancak, bu Kanuna göre zorunlu sigortalı olarak kayıt ve tescilli bulunmak kaydı ile, 1/10/1972 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vergi dairelerine kayıtlı olarak kendi nam ve hesabına bağımsız çalıştıklarını belgeleyen sigortalılar belgeledikleri süreyi borçlanabilirler.

Borçlanma primleri sigortalının bulunduğu basamak üzerinden yürürlükteki prim tutarlarına göre hesaplanarak defaten veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde ödenir. Bu süre içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri hizmetten sayılmaz.

Borçlanma talebi bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Kuruma yazılı olarak yapılır ve bu süre içinde vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı mahkeme kararı ile tespit edildiği takdirde, gerek sigortalılar gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Eski prim borçlarının gider olarak gösterilmesi:

Ek Geçici Madde 14 – (14/4/1982 tarihli ve 2654 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun 2229 ve 2423 sayılı Kanunlarla değişik 49 uncu maddesine göre 1981 ve daha önceki yıllara ait olarak tahakkuk edip de ödenmemiş olan kesenek ve prim borçlarını 1982 yılı sonuna kadar kendiliğinden ödeyen sigortalılar ödedikleri bu kesenek ve primlerinin tamamını 1982 yılı gelir vergisi uygulamasında gider olarak gösterebilirler.

Kesenek ve prim borçları cebri icra yoluyla tahsil edilen sigortalılar bu madde hükmünden yararlanamazlar.

İsteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmuş olanların tabi olacağı hükümler:

Ek Geçici Madde 15 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 79 uncu maddeye göre isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanlara da bu Kanun hükümleri uygulanır. Bunlardan keseneklerini, prim, gecikme zammı ve borçlarını kısmen veya tamamen süresinde ödemedikleri için sigortalılığı sona erenler; bu Kanunun yürürlük tarihine kadar geçen sürelerle ait ödemeleri gereken borçlarını gecikme zammı ve faiziyle birlikte bir yıl içinde tamamen ödedikleri takdirde bütün süreleri sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Belirtilen süre içerisinde, prim ve gecikme zamlarını tamamen ödemeyen sigortalıların bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ödemiş oldukları primlere tekabül eden süreleri 53 üncü madde uyarınca yapılacak hesaplamaya göre, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Sigortalılardan daha önce borçlanma talebinde bulunmuş ve borçlanma tutarını tamamen ödemiş olmakla beraber, kesenek veya primlerini ödemedikleri için sigortalılığı, sigortalılığın başlangıç tarihi itibarıyla sayılmayanların, borçlanma karşılığını geri almamış olmak kaydıyla bu borçlanmaları geçerli sayılır.

20/4/1982 tarihinden önce tescilini yaptırmayanlar hakkında yapılacak işlemler:

Ek Geçici Madde 16 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanuna 2654 sayılı Kanunla ilave edilen ek geçici 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre ile dördüncü fıkrasında belirtilen bir yıllık süre, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlar.

20/4/1982 tarihinden önce vergi dairelerine kayıtlı bulunulan sürelerin borçlanılması:

Ek Geçici Madde 17 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

20/4/1982 tarihinden önce her ne suretle olursa olsun Kuruma kayıt ve tescili yapılan va talep tarihinde sigortalılık niteliğini taşıyanlar, 1/10/1972 ile 20/4/1982 tarihleri arasında, Kuruma veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıtlı buldukları süreler dışında vergi dairelerine kayıtlı olarak kendi nam ve hesaplarına bağımsız çalıştıkları sürelerinin tamamını belgelemek şartıyla borçlanabilirler. Sigortalının ölümü halinde bu haktan, hak sahipleri de faydalanabilir.

Borçlanma primleri sigortalının bulunduğu son basamak üzerinden yürürlükteki prim tutarlarına göre hesaplanarak defaten veya bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde ödenir. Bu süre içinde primi ödenmeyen borçlanma süreleri sigortalılıktan sayılmaz.

Borçlanma talebi bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Kuruma yazılı olarak yapılır ve bu süre içinde vergi dairelerince verilecek belgelerle tevsik edilir.

Çalışma belgelerinin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde, gerek sigortalılar ve gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılır. Ayrıca, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararlar % 50 fazlası ve kanuni faizi ile birlikte bunlardan tahsil edilir.

Geçersiz sayılan 10 yıllık hizmet belgelerinin tabi olacağı hükümler:

Ek Geçici Madde 18 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

1479 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede 2229 sayılı Kanunla yapılan değişiklik hükümlerinden yararlanmak suretiyle kanuni süreler içinde ve rilmış ve Kurum kayıtlarına geçirilmiş bulunan eski çalışma sürelerinin tevsikine ilişkin belgelerin Kanunun öngördüğü şartları taşımadıklarının sonradan tespit edilmesi sebebiyle geçerli sayılmamaları halinde; belgelerde gösterilen bağımsız çalışma sürelerinin, sigortalı veya hak sahipleri tarafından vergi daireleri ve diğer genel, katma veya özel bütçeli idarelerden alınacak belgelerle teyit ettirilmesi şartıyla, teyit ettirilen süre kadar geçerlilik kazanır.

Bu suretle teyit ve tevsik edilen sürelerin ilk belgede gösterilen sürelerden eksik olması halinde, eksik kalan kısmı, hiç teyit ve tevsik edilmemesi halinde ise tamamı, borçlanılabilir.

Borçlanma primleri sigortalının borçlanma tarihinde bulunduğu basamağı üzerinden ve bu madde hükmüne göre yapılacak talep tarihinde yürürlükte olan prim tutarları esas alınarak hesaplanır ve iki yıl içinde ödenir. Borcun tamamı ödenmedikçe aylık bağlanmaz.

Yukarıdaki hükümlere göre geçerlik kazanan belgelere istinaden önceden ödenmiş bulunan aylıklar geri alınmaz. Ancak, belgenin geçersizliğinin tespit edildiği tarih itibariyle aylığın ödenmesi durdurulur. Belgenin geçerliliği için aranan şartların ikmali ile aylık durdurulduğu tarih itibariyle yeniden başlatılır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak suretiyle ilk defa aylığa hak kazananların aylıkları talep tarihini takip eden aybaşından itibaren başlatılır.

Çalışma sürelerinin teyidine ilişkin belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde gerek sigortalı veya hak sahipleri ve gerekse belgeyi düzenleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine göre kovuşturma yapılır. Bunlar: Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları % 50 fazlası ve Devlet bankalarının asgari bir yıllık vadeli mevduata ödedikleri faizi ile birlikte Kuruma ayrıca öderler.

Ek Geçici Madde 20 – (14/3/1985 tarihli ve 3165 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, değişik 58 inci madde gereği ödenecek ilk aylık ödeme, bir defaya mahsus olmak üzere bir aydan fazla müddeti kapsayabilir.

Ek Geçici Madde 21 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlara da 25 inci madde hükümleri uygulanır.

Ek Geçici Madde 22 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

3165 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce, diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak çalışanlardan yüksek basamağa intibakı yapılanların; bu kurumlarda ve Bağ - Kur'da geçen süreleri de dikkate alınarak taleplerine istinaden yeniden intibakları yapılır.

Ek Geçici Madde 23 – (20/6/1987 tarihli ve 3396 sayılı Kanunun hükmüdür.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, üçüncü bir kimsenin suç sayılan hareketi ile bu Kanunda sayılan yardımların yapılmasını gerektiren bir halin doğması sonucunda açılmış davalar hariç, ek rücu davası açılmaz.

2/9/1971 TARİHLİ VE 1479 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER

1 – 14/4/1982 tarih ve 2654 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerinin görevleri sona erer.

Ancak bunlardan sigortalıları temsil eden üyelerin görevleri ilk Genel Kurula kadar ve atanan üyelerin ise bu Kanuna göre atamalar yapılmaya kadar devam eder.

2 – 24/8/2000 tarihli ve 619 sayılı KHK'nin Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1 – (İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

Geçici Madde 2 – (İptal: Ana.Mah.nin 26/10/2000 tarih ve E.:2000/61, K.:2000/34 sayılı Kararı ile)

3 – 26/6/2001 tarih ve 4692 sayılı Kanunun geçici maddesi :

Geçici Madde 1 – 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle 1479 sayılı Kanunun 53 üncü, 2926 sayılı Kanunun 36 ncı maddeleri gereğince prim ve gecikme zammı ile prim, fark ve gecikme zammı borçları ertelenen sigortalıların bu borçları, erteleme sürelerinin bitim tarihlerinden itibaren 30/6/2001 tarihine kadar ertelenir. Ertelenen bu borçlar, 1/7/2001 tarihinden itibaren aylık taksitler halinde 31/12/2001 tarihine kadar ödenmek kaydıyla gecikme zammı ve fark uygulanmaksızın tahsil edilir.

2/9/1971 tarihli, 1479 sayılı ve 17/10/1983 tarihli, 2926 sayılı kanunlara göre 4/10/2000 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olanların bu sigortalılıkları; 30/6/2001 tarihine kadar birikmiş tüm prim borçlarını, bu tarihten itibaren altı aylık süreye ilişkin prim borçlarıyla birlikte 31/12/2001 tarihine kadar ödemeleri şartıyla devam ettirilir.

2/9/1971 tarihli, 1479 sayılı Kanuna göre 4/10/2000 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescil edildiği halde, kayıt ve tescil tarihinden itibaren beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlar ile beş yıl ve daha fazla süreyle prim ödemeyenlerin bu sürelerle ilişkin prim borçları, sigortalının bulunduğu gelir basamağının 31/7/2001 tarihinde geçerli olan prim tutarları üzerinden hesap ve tahsil edilir.

4 – 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun geçici maddeleri :

İdarî para cezasının uygulanmayacağı haller

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yayımından önce Kuruma sigortalı olarak kayıt ve tescilini yaptırmaması gereken faaliyetlerde bulunanlar ile sigortalılığı sona ermiş olmasına rağmen bu durumlarını Kuruma bildirmemiş olanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde bu yükümlülüklerini yerine getirdikleri takdirde, haklarında bu Kanunla yeniden düzenlenen 80 inci maddede öngörülen idarî para cezaları uygulanmaz.

Basamak yükseltme hakkı

Geçici Madde 2 - 1479 sayılı Kanuna tâbi sigortalı olanlar, buldukları basamak dahil, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde yazılı talepte bulunmak şartıyla, buldukları basamakları en fazla oniki basamak yükseltebilirler. Basamak yükseltme primi, sigortalının talep tarihinde bulunduğu basamaktan, yükselerek intibak etmek istediği basamağa kadar her basamak için öngörülen bekleme süresindeki prim tutarına basamak yükseltme farklarının ilave edilmesi suretiyle hesaplanır. Bu tutarın, ilk taksitinin talep tarihini takip eden ay içerisinde ödenmesi şartıyla ilk taksitin ödendiği ayı takip eden üç aylık dönemler halinde üç eşit taksitte ödenmesi zorunludur. Basamak yükseltme tutarının tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, sigortalı son ödemenin yapıldığı tarihi takip eden aybaşı itibarıyla bu ödemenin tam olarak karşıladığı basamağa intibak ettirilir. Basamak yükseltme primleri, primi ödenmiş süreler olarak değerlendirilmez.

Basamak yükseltme hakkından yararlanan sigortalılara, basamak intibaklarının yapıldığı tarihten itibaren üç yıl sonra, bu Kanunda öngörülen diğer şartları taşımak ve talepte bulunmak kaydıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

Basamak yükseltme talebinde bulunan sigortalının, basamak yükseltme priminin bir kısmını veya tamamını süresi içinde ödemediği halde, hak sahipleri basamak yükseltme primlerini, bu Kanunda öngörülen ödeme süresinin dolduğu tarihten itibaren üç ay içinde ödeyebilirler. Bu tutarın tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Malûllük veya ölüm aylığı bağlanmasında basamak yükseltme primlerinin ödenmesi şartıyla ikinci fıkra öngörülen üç yıllık bekleme süresi aranmaz.

Uygulanmasına devam edilecek hükümler

Geçici Madde 3 - 2926 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri sonucunda oluşan yeni statü nedeniyle, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılar hakkında, 1479 sayılı Kanunun 30, 36, 42, 49, 50, 51, 52 nci maddelerinin, 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi ile üçüncü ve beşinci fıkraları hariç diğer fıkralarının, ek 15 inci maddesinin (a) bendinin, geçici 11 ve 21 inci maddelerinin uygulanmasına 1.1.2005 tarihinde başlanır ve bu tarihe kadar eski hükümlerin uygulanmasına devam edilir.

5 – 1/6/2005 tarihli ve 5361 sayılı Kanunun geçici maddeleri :

Geçici Madde 1 - 1479 sayılı Kanunun ek 22 nci maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde ek 18 inci madde hükümleri çerçevesinde hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

6 – 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi:

Madde 3 – 1) 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 36 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 50 nci maddesinin ikinci cümlesi hükmü ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü 2007 yılı için uygulanmaz.

2) 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılardan, 2007 yılında aynı Kanunun 33 üncü maddesine göre belirlenen gelir basamaklarından ilk altı basamakta bulunanlardan altıncı basamak gösterge tutarının, yedi ve daha yukarı basamaklarda bulunanlardan ise buldukları basamak gösterge tutarının % 20'si oranında sağlık sigortası primi tahsil edilir.

3) 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 27 nci maddesinde geçen "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılmış olan" ibaresi "Bu Kanun ve 2926 sayılı Kanuna göre kayıt ve tescilleri yapılan" olarak ve aynı maddede geçen "31/12/2006" ibareleri "31/12/2007" olarak değiştirilmiştir.

1479 Sayılı Kanunun Çeşitli Maddelerindeki ücretlerin üst sınırı, basamak sayısının artırılması, göstergelerin değiştirilmesi, bağlanacak aylıklara uygulama tarihinin tesbit edilmesinde

**KARARNAMELER İLE YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ**

Değişiklik Yapan Kararnamenin		Yayımlandığı Resmi Gazete'nin		Değişiklik Gören Madde
Tarihi	Numarası	Tarihi	Numarası	
22/7/1987	87/11995	31/7/1987	19534	50
31/12/1991	91/2611	22/1/1992	21119	50
31/7/1992	92/3304	12/8/1992	21313	50
14/1/1993	93/4047	19/2/1993	21501	50
21/7/1993	93/4660	28/7/1993	21651	50
25/1/1994	94/5257	9/3/1994	21872	50
10/8/1994	94/5970	22/9/1994	22059	50
23/12/1994	94/6396	31/12/1994	22158	50
4/4/1995	95/6741	29/4/1995	22272	50
26/10/1995	95/7447	1/11/1995	22450	50
16/4/1997	97/9302	17/4/1997	22967 Mük.	50
7/8/1997	97/9797	31/12/1997	23217	50
29/12/1997	97/10422	31/12/1997	23217	50
23/7/1998	98/11446	30/7/1998	23418 Mük.	50
15/7/1999	99/13140	8/8/1999	23780	50
9/4/2003	2003/5471	26/4/2003	25090	50